

BİR KORE GAZİSİNİN GÜNLÜĞÜNDEN ASKERLİK ve KORE ANILARI

M.Aziz Erkmen

Künye no 4447

www.korehatiralari.com

Mehmet Aziz Erkmen

koregazisiaziz@hotmail.com

Yazar: Mehmet Aziz ERKMEN ve Mehmet Murat ERKMEN

KORE 1950

ÇVŞ. M.AZİZ ERKMEN ÇEMBERDEN ÇIKIŞ

Kore savaşında Kunuri, var olmak veya olmamanın kırılış noktasıdır. Amerikan ordusunun zaferden umudunu yitirdiği, Güney Kore'yi , Komünist Kuzey Kore'ye terk etmek üzere gemileri bile hazırladıkları bir anda, Türk Tugayının Kunuri'de Çin ordusuna karşı kahramanca direnişi ile Çin birliklerini durdurması, ardından ablukayı yararak Müttefik Birleşmiş Milletler güçlerini ablukadan kurtarması,savaşın kaderini değiştirmiştir. Bunu müteakip Türk Tugayı'nın yapılan Kum Yong Jang Ni savaşından sonra Çinlileri bozguna uğratması ile nihayet Vegas çarpışmalarında düşmanın bütün mukavemetini kırması sonucunda; bugün bir Güney Kore devleti varsa bunu sağlayanın da Türk askeri olduğunu Güney Kore halkı hiçbir zaman unutmadı.

ÖNSÖZ

2006 yılında Harbiye Askeri müzesinde Kore Savaşıyla ilgili bir sergi açılmıştı. Ben de eşim ve oğlum Murat'la sergiyi görmeye gittik. Birinci katile Kore Tugayından tanıdık bir çok arkadaşın ve komutanlarımızın fotoğrafları sergide vardı. Ayrıca savaşın cereyan ettiği bölgelerin haritaları da vardı. Onlara bakarak konuşurken Tugay komutanımız rahmetli General Tahsin Yazıcı'nın oğlu, yakın tarih -askeri tarih- araştırmacısı emekli tank binbaşı Sayın Bali Yazıcı'la tanıştım. Bu sergiyi bir arkadaşı Necmettin Özçelik'le birlikte hazırlamışlar. Kuniri Savaşı, muhasarada kalışımız, oradaki olaylar, ablukayı yararak çıkışımız ve Bali beyin savaş bölgelerindeki haritalar üzerinde verdiği izahatlar görüşülürken, Bali bey bana "Kore de yapılan savaşlarla ilgili hatıralarını yazan arkadaşlarınız var. Sen de bu hatıralarını kaleme alsan iyi olur " dedi. Oğlum Murat'a dönerek , " babanı teşvik et bu hatıralarını yazsın hatta onları videoya çekin" dedi.

Sergide Kore savaşlarıyla ilgili hatıralarını yazmış olanların kitapları vardı. Yüzbaşı Hüseyin Çatalpınar 'ın cepheden sohbetler adlı kitabının kapağına benim ve Gıyasettin Çınaroğlu'nun resimleri konmuştu. O kitaptaki bahsi geçen konular, mizahi bir üslupla anlatılıyordu.

Kore'ye doğru adını verdiği kitabında hatıralarını yazan bir onbaşı, tek başına tugayı ablukadan kurtardığını anlatıyordu.

Savaş halinde başka şekilde hareket edilmesi mümkün olmadığından, o anda ne gerekiyorsa ancak öyle hareket edilebilirdi. Ben de tugayımızın sıradan bir eri olarak kaleme aldığım bu anılarımda ne kahramandım, ne de kahramanlık yaptım. O anda bana düşen görev ne ise ve ne yapılması gerekiyorsa, sadece onu yapmak zorundaydım ve onu yaptım.

Askere duhulümden itibaren bazı olayları bir cep takvimine ve küçük bir deftere not ediyordum. Kore'den yurda döndükten sonra o not defterlerini bazı evraklarla birlikte bir kutuya koymuş, geçim ve yaşam mücadelesi içinde onların varlığını bile unutmuştum. Sayın Bali Yazıcı'nın bu önerisi üzerine, unutmuş olduğum bu günlüğü çıkardım. Bir de baktım ki, askere duhul ettiğim tarihten, Kore'den yurda döndüğüm 14 Ağustos 1951 tarihine kadar, bütün olayları günü gününe kısa notlar halinde kaydettiğim gibi, gördüğüm rüyaları dahi yazmışım. Orduya katılmazdan önceki yaşantımla geride bıraktığım olaylar, asker ocağında gördüğüm rüyalarımda bana malum oluyor ve adeta beni uyarıyordu. Böylece, askerlik hatıralarımı yazmaya karar verdim. Ayrıca rüyalarıma yansıyan geçmişteki yaşantımla bağlantılı bazı olayları da yazılarımda belirttim. Anılarımda belirttiğim konular benim yaşadığım olaylar olduğu gibi, bir kısmını görmeyip, duyduğum ve yazılarımda belirttiğim olaylardır. Anılarımda en ufak bir abartmaya yer vermediğim gibi bazı konularda da kendi yorumlarım bulunuyor. Bu bir roman olmayıp 25 Eylül 1950'ye kadar Türkiye'deki askerlik dönemime 25 Eylül 1950 sonrası Kore'deki askerlik dönemime ait günlüğümdeki notlardan derlenmiş bir yazıdır.

Notlarımda geçen o yıllarda kullanılan bazı kelimeler artık unutulmuş olup, bugün kullanılmamaktadır. Mesela, yön adları; şark, garp, şimal, cenup gibi. İnhisarlar, tayyare, mektep, talebe, revaç, teşrih, mustarip, seyri sefer, ikrar, müteveccihen, duhul gibi kelimeler, konuşulan yüzlerce kelimenin bir kısmıdır.

60-70 hatta 40 sene önce okuduğum kitapları, bugün tekrar okuduğumda anlamakta güçlük çekiyorum. Çocuklarım yüksek tahsil yapmış olmalarına rağmen, onlar o kitaplarda yazılan kelimeleri hiç anlayamıyorlar. Türkçemizi yabancı kelimelerden arındırılm derken, dilimiz tam bir erozyona uğramış. Bugün bize unutturulan kelimelerin boşluğunu İngilizce kelimelerle doldurmaya çalışıyorlar. Hatta Türkçemizde bulunan kelimeleri bile ısrarla İngilizce söyleyerek dilimizi tahrip ediliyor.

Olaylarda geçen isimler gerçek kişilerin adlarıdır.

Sicil no 4447 Mehmet Aziz Erkmen

Teşekkürler Türkiye

Mehmet Aziz Erkmen
participated in Korean War, 1950 to 1951

This year 2013 marks the 60th anniversary of the ceasefire after suffering the Korean War. The peace and liberties that we cherish are built on your selfless sacrifices and contributions. We will never forget your dedication. Thank you sir.

May 06, 2013

Governor of Gangwon Province Choi Moon soon
County Chief of Hwacheon Jeong Gap Cheol

Ateşkes anlaşmasının 60. yılına atfen teşekkür mektubu

The President of the Republic of Korea

1 Haziran 2010

Bay M AZİZ ERKMEN

Değerli M aziz Erkmen,

Kore Savaşının çıkmasının 60.ncı yılını andığımız bu sene, zulüm ve saldırılara karşı göstermiş olduğunuz özverili fedakarlıkları anmaktan onur duyuyoruz. Savaşın tahmin edilemez dehşeti karşısında göstermiş olduğunuz dayanıklılık ve cesaret karşısında saygı ile eğiliyor, bağımsızlık ve özgürlüğe olan bağlılığınıza saygı duyuyoruz.

Yapmış olduğunuz fedakarlıkların heba olmaması adına, biz Koreliler, barışı ve özgürlüğü muhafaza etmeye, güçlü ve müreffeh bir ülke kurmaya söz verdik. Ve bu sözümüzü sadakatle tuttuk. Bu gün Kore, sağlam bir ekonomi ve güçlü bir demokrasi ile bütün dünyayı barış ve istikrarın korunması için faal olarak teşvik etmektedir. Son günlerde, Kore, kendini yardım alan bir ülke konumundan başkalarına yardım eden bir ülke konumuna getirmiştir. Başarımızdan dolayı gurur duyuyor ve bu başarıyı sizlere ithaf ediyoruz.

1975 yılından bu yana Kore Hükümeti, Kore Savaşı Gazilerini her yıl, Kore'yi tekrar ziyaret programı çerçevesinde davet etmektedir. Bu yıl Kore Gazisi ve ailelerinden 2.400 kişi davet edilecektir. Kore halkı sizleri ağırlamayı sabırsızlıkla beklemektedir. Umuyoruz ki mümkün kıldıklarınızı göreceksiniz ve umuyoruz ki yıllar önce bizim için yaptıklarınızı aileleriniz de görüp sizlerle bir kez daha gurur duyacaklar.

Bir kez daha, en içten minnettarlık duygularımızı ve en derin saygılarımızı lütfen kabul buyurunuz. Sizler, daima, bizim gerçek kahramanlarımız olarak kalacaksınız ve sizi temin ederiz ki bizimle gurur duymaya devam etmeniz için var gücümüzle çalışmaya devam edeceğiz. Kore halkı adına sizlere teşekkür ediyorum.

Saygılarımla

Lee Myung-bak
Kore Cumhurbaşkanı

BİR KORE GAZİSİNİN GÜNLÜĞÜNDEN ASKERLİK ve KORE ANILARI

Askere Duhulüm

13 Ekim 1949 çalışmakta olduğum işyerinden hesabımı kestirdim.

14 Ekim 1949 Bir tahta çanta içine don, gömlek, bir çift çorapla, tıraş makinesi, fırça, bir pakette jilet koyarak Silivri Askerlik Şubesine teslim oldum. Benim gibi birçok gençte, çoğunluğu bez torbalar içine biraz yiyecek, benim gibi bir kaç parça çamaşır koyup gelmişler. Hepimizi Silivri Hükümet Konağının arkasındaki alanda topladılar. Davullar, zurnalar çalıyor; herkes askere gidecek gençleri neşelendirmeye çalışıyor. Askere gideceklerin ana, baba, kardeş ve yakınları gençleri uğurlamak için bekliyorlar. Askere gitmek, vatani görevini bir an evvel tamamlamak için sevinç içinde gelenlerin başına birkaç süngülü er diktiler, su dökmeye gitmek bile yasak!

Öğleden sonra bir kamyonu bindirilerek Sirkeci tren istasyonu yanında, Demirkapı'da yollama tabir edilen yere geldik. Yemek verdiler. Yanımıza birer de tayın verildi. Bir binada yattık! Gece yarısına doğru kalkın sevkiyat var dendi. Benimle birlikte altı kişiyi Hadımköy'e gitmek üzere bir askere teslim ettiler. Trene bindik, sabaha karşı Hadımköy'e geldik! Evvela muhabere bölüğü erleri teslim edildi. Sonra her birimizi ayrı ayrı birliklere teslim ettiler. Ben de oto taburuna bırakıldım. Benden sonra gelenlerle bölüğün mevcudu bir haftada tamamlanmış oldu.

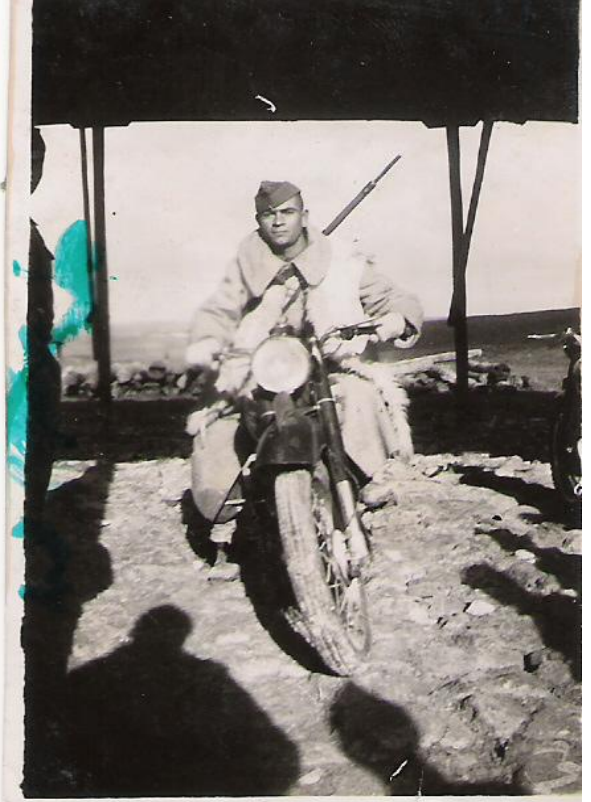
Bir yattığımız koğuş, yemekhane, bir de araçların konduğu üzeri kapalı garajımız vardı. Bölüğümüzün yemeği Yassııran'dan getiriliyordu. Grup halinde karavandan yemek usulü kaldırılmış, her askerin ayrı yemek tabağı vardı. Yemeğimiz genellikle bulgur pilavı üzüm hoşafı, suyu bol kuru fasulye, patates ve içinde böcekte görülebilen mercimek yemeğiyle bazen de tabağımıza yarım ve en çok bir kaşık konan pirinç pilavı çıkıyor. Karnımız doymadığından bulguru arıyorduk. Ot doldurulmuş yataklarda yatıyor, mekkare birlikleri kaldırılmış olduğundan, onlardan kalan velenselerle örtünüyorduk. Yattığımız ranzalarda, çatıdaki aralıklardan gökyüzü görünüyor. Yağan kar çatıdaki aralıklardan üzerimize dökülüyordu. Koğuşun ortasına kurulmuş bir soba, sözde koğuşu ısıtıyordu.

Oto taburunda Marshall yardımı olarak GMC, jip, bir de dodge vasıtalar bulunmasına rağmen hala Rus ZİS kamyonları da kullanılmaktaydı.

İki üç hafta sonra yemin töreni yapıldı. Birkaç masayı yan yana dizerek TÜRK BAYRAĞI'la örtüp üzerine hafif makinalı tüfek, piyade tüfeği, tabanca ve kasaturalar koyarak karada, havada, denizde her zaman ve her yerde diye yemin ederek Askerliğe kabul edilmiş olduk.

Yemin merasiminin haftasında, Bölük Komutanımız Nihat Paker, size usta erlerden mi Manga komutanı verelim? Yoksa, Sizin içinizden mi Manga komutanı seçelim dedi. Bizde, bizden seçin diye cevap verdik. Yeni kurulmakta olan birliğimizin adı 31. oto taburu olmasına rağmen, üç takımdan oluşan bir bölük eratı mevcuttu. Teğmenimiz Nihat Paker Bölük Komutanlığına vekalet ediyordu.

Bizi mangalara ayırdılar. Ben ikinci manga komutanı oldum. Evvela, silahların sökülüp, takılması ve temizliği öğretildi. Sonra talimlere başladık. Hazır ol, rahat, sağa dön, sola dön, geriye dön, uygun adım marş, bitişik nizam, avcı kolu yürüyüş, silah omuza, silah çıkar, kasatura tak, kasatura çıkar. Yat! Topuklarını, poponu yere yapıştır. Kalk! Diz çök! Nişan al! Bomba at ve süngü hücumu talimlerine başladık.

ACEMİ TEFTİŞİ

5 Mart 1950, bugün acemi teftişini verdik. Evvela kılık kıyafet, teçhizat, arka çanta, silah teftişi yapıldı. Teğmen Nihat Parker'in emriyle;" ikinci manga üç adım ileri marş" komutuyla mangamı üç adım ileri aldım. Ben mangamla nişan alma talimleri ve yanaşık düzende giderken şekil değiştirmeleri yaptırdım. Ardından muharebe alanında mangamla ilerleyerek, ön hatlarda keşif yapmam emredildi. Birinci manga komutanı Eyüplü Kadri Akbulut, iri yapılı, gösterişli ve atak biri olmasına rağmen, bölük komutanımız bu görevi bana verdi. Erata beni gözden kaybetmemelerini söyleyerek, iki eri mezarlığın altından, iki eri mezarlığın üst kapısından, iki eri de garajların yanından süngü taktirarak gözcü gönderdim ve üç top koruganından ortada olanda buluşacağımızı söyleyerek Kendim de makinalı tüfeikle beraber cepheden ilerledim. Mezarlığa girmek üzereyken, mezarlık duvarının arkasında eğilmiş durumda ilerleyen birinin sırtını gördüm. Süngüyü sırtına dayayarak onu esir alıp tüfeğini ve esiri arkadaki ere teslim ederek keşif görevimi tamamladım. Keşifle görevlendirilmiş birliğe görünmeden, manganın hareketlerini gözetlemek için bu er görevlendirilmiş.

TAARRUZ: Keşif görevimi tamamladıktan sonra teftişi yapan Binbaşı, hedef vererek düşman mevzilerine karşı, mangamla taarruza kalkmamı emretti.

Birinci mangayı mevzilere yerleştirmişler. Mevzilere yerleştirilmiş birinci manga erlerinin yerlerini bilmediğimi söyledim. Numaralarıyla seslen öğren dedi.

Her manga erinin yerlerini öğrendikten sonra; birinci manganın komutasını alarak hedefimiz olan iki top mevzii arasına bütün mangaca, avcılar ikişer bağ, makinalıya üç şarjör ateş açtırdım. Üçüncü top mevziinin iki parmak soluna makinalıyla bir şarjör ateş ettirip, düşmanı susturdum. Manga erlerini teker teker sıçratarak ilerde mevzi aldirdim. Bir daha düşman mevzilerine doğru sıçratarak, avcılara ateş desteği yaptırıp, makinalıyı yanıma aldım. Makinalıya destek ateşi açtırarak, avcılarla birlikte daha ileri bir hatta mevzilendik. Keskin nişancı makinalıyı da yanıma alıp, sürünerek mangayı tel örgülerin altından geçirip, süngü taktirarak yumruk büyüklüğündeki taşları taarruz bombası varsayımıyla düşman siperlerine attırıp, marş marş ileri saldırı komutu verdim.

Allah Allah sesleriyle düşman siperleri olan eski beton top koruganlarını işgal ettik. (Hadımköy'ün yağlı - killi çamuru, sürünürken iç çamaşırlarıma kadar işlemişti.)

Mangaya beş dakika istirahat vererek cephaneye takviyesi yapmak için harcanan mermilerin hesabını yapıp, Taşköprülü Sipahiyi bölük karargahına gönderdim. Gelen hayali mermileri gerçekmiş gibi bütün avcılara verir gibi yapıp, görevi tamamladığımızın teknilini verdim.

Aferin Onbaşı diyerek Binbaşı beni tebrik etti. Daha Onbaşı bile değildim. Acemi teftişini vermiş olduk.

Talimlere devam etmeye başladık. Atış talimleri yaptık. Kendi tüfeğimle 4-6-5 vurdum. Başka bir arkadaşın tüfeğiyle 11-9-10 vurdum.

Bir gün piyade talimlerine devam ederken hava oldukça sıcaktı. Yat komutu verdiğim manganın biraz dinlenmesi için topuklarını, kalçalarını yere yapıştırmalarını anlatıyormuşum gibi yaparken; bu durum eğitim subayımız Ekrem teğmenimizin gözünden kaçmamış.

İkinci manga kalk diye bağırdı. İstikamet benzinlik marş marş, yat, kalk! marş marş, yat, kalk! marş marş, geri dön yat! kalk! marş marş komutlarıyla iyice yorulduk. Mangayı biraz dinlendireyim derken cezasını çektik.

25 Mart iki gün ev iznine gönderildim. İzin dönüşü İzmir'e deponör kursuna gideceğim bildirildi. Tren ve vapur gidiş sülüs'ümü verdiler. 28 Mart İstanbul'a eve geldim.

O gece Annemin ablası Silahtarağa'da oturuyordu. Onlara vedalaşmaya gittim. Sebahat hanım diye bir komşuları vardı; O geldi. Kahveler yapıldı, kahvelerimizi içtik. Sebahat hanım kahve falı bakıyormuş. Senin falına da baksın dediler. Benim İzmir'e gitmek için oraya geldiğimi bilmiyordu. Kahve fincanını aldı. Sen bir deniz yolculuğu yapacaksın ama; o gideceğin yerden sonra sana çok daha uzun bir deniz yolculuğu görünüyor dedi.

Ertesi gün Etrüsk vapuruyla İzmir'e hareket ettim. Yolculuk sakın geçiyor. Rüzgâr hızlı estiği halde ne soğuk ne de dalga var.

İZMİR: 30 MART İzmir'e geldim. 150 kuruş otel ücreti ödediğim halde MEMNUNE Halamın evini bularak o gece orada yattım. 31 Mart 9:10 Treniyle Basmahane garından Gaziemir'e gittim. Bütün vücudum kaşıntıdan yanıyor. Vapurun ambarında bitlenmişim, banyo yapıp, çamaşırlarımı değiştirdim. Halam bir şey söylemedi ama muhakkak yatak ve yorganlarını bit sarmıştır.

D.D.T. alıp elbiselerime serptim, bir daha da bit görmedim.

Eşyaları bırakıp kayıt yaptırmadan gazinoda yapılan toplantıya gittik. Akşam üzeri kaydımı yaptırdım. Yatacağımız yer belli olmadığından açık havada yattım. Ertesi gün sac barakalara yerleştirdiler.

1 Nisan: Bugün öğlenden sonra üç defa içtima yapıldı. Akşam iaşemiz çıktı. Bu gece 45 kişilik koğuştta 15 kişi vardı.

2 Nisan: İzmir'e giderek Arkadaşım Salim Ayhan'a, Niyazi Gül eliyle kız arkadaşına verilmek üzere birer mektup gönderdim.

3 Nisan: Derslere başladık.. Sinema perdesinde dört zamanlı motorun çalışması, öğlenden sonra da yağlama sistemleri gösterildi. Her gün araçların motor, şanzıman, diferansiyel, fren, soğutma, şarj, marş, karbüratör, distribütör gibi çalışma sistemleri hakkında derslere devam ediliyor.

9 Nisan: İzmir'de Foto Amberde fotoğraf çektirdim. Fotoğrafların arkasına

Bak şu hayale, benziyor bana;
Hatıra olsun diye gönderiyorum sana.
Sakın buna hor bakma! Atma bir yana.
Ebedi bir hatıram olsun bu sana

diye bir dörtlük yazıp eve ¹ve Eyüp'te Gislaved lastik fabrikasındaki arkadaşlarıma birer mektupla gönderdim.

16 Nisan: İctimaya geç kaldığımız için 250 kişiden fazla erata üç hafta izine çıkmama cezası verildi.

26 Nisan: Oto elektrik donanımından imtihan olduk, yüz üzerinden 95 aldım.

30 Nisan: İzmir'de büyük sinemaya gittim. Dönüşte İNZİBAT Karakolunun önünden geçerken bir başçavuş çağırdı, içeri girdim; bir oda dolusu asker var. Beni de oraya soktular. Daha sonra bir G.M.C. geldi, hepimizi Konak'taki SARIKIŞLA'ya götürdüler. Bütün koğuşlar erlerle dolu. Sabahtan beri Pazar iznine çıkan erleri toplayıp, kışlaya doldurmuşlar! Hepsı aç ve tuvalet ihtiyaçlarını gidermeye bile müsaade edilmiyor. Yerler sidik içinde.

Erleri toplamalarının sebebi, ertesi gün 1 MAYIS Dünyada işçi bayramı olarak kutlanan günmüş. Tedbir olarak erleri toplamışlar. Asker Pazar iznine çıkmış iyi bir gün geçirerek stres atıp birliğine dönecek. 1 Mayıs onu ne ilgilendiriyor ki. Ama işgüzar yasakçı kafa yapısının görüşü, ille huzur vermemek.

7 Mayıs Pazar: Malatya'lı Abdullah Özer'le yeni sinemaya gittik. Clark Gable'nin Deniz Ejderiyle Şeytanın Kudreti filmlerini seyrettik. Oradan Alsancak'taki Atatürk'ün heykeli altında resim çektirip halamlara gittim. Mektup gelmiş.

14 Mayıs 1950 Pazar: Bugün Millet Vekili seçimleri yapıldı. Siyasetle, seçimle ilgisi olmayan, Pazar iznine çıkan askerleri İnzibatlar yine toplayıp Sarıkışla'ya kapadılar. Tabii ben de bunların içindeydim. Yine aynı pislikler. Günümüzü zehir ettiler. Akşam serbest bırakıldık, bu defa birliklerine gidecek erleri inzibatlar tren istasyonunda toplamaya başladılar.

Ben ve iki arkadaşla Gaziemir'e yaya gitmek üzere yola çıktık. Yolda jiple giden bir üsteğmen bizi alıp Gaziemir'e götürdü. Tren vagonlarının üzerine çıkıp inzibatlardan kurtulan arkadaşlar daha sonra geldiklerinde elbiseleri trenin dumanından simsiyah olmuş, yüzleri de zencilere benziyordu.

18 Mayıs: İmtihan yapıldı. Yanıma oturan Abdullah Özer'in sorularına cevap vermekten dikkatim dağıldı ve 77 aldım.

20 Mayıs: Fuar sahası olan Kültür Parkı gezdim. Oradan Alsancak stadına gittim. İzmir kulüpler arası serbest güreş müsabakaları yapıldı. Derece alanlara kupaları dağıtıldı.

21 Mayıs Pazar: Tayyare sinemasına gittim. Gecenin Gizleri filmini seyrettim. Sıcaklar çok fazla ve bunaltıcı.

22 Mayıs Pazartesi: Babama, arkadaşım Salim Ayhan'a ve Hadımköy'deki bölük arkadaşım Lütfü Erdoğan'a birer mektup gönderdim.

27 Mayıs Cumartesi: Gönüllü istediler, bende katıldım. Mutfağa kabak doğramaya götürdüler.

28 Mayıs Pazar: Bir traş fırçası, bir küçük tırnak makası, diş fırçası, diş macunu, silgi, dolma kalem aldım.

Bölük arkadaşlarım Yaşar Küçükkanlamaz, Mehmet Gültepe Gaziemir Şoför kursuna geldiler. Sıcaklar bütün dehşetiyle devam ediyor. Saat 17'den 19'a kadar süren içtima çok zor geçiyor.

5 Haziran Pazartesi: Babama mektup gönderdim.

6 Haziran Salı: Bugün direksiyon talimleri için piste çıktık.

7 Haziran Çarşamba: 50 numaraya kadar mutfağa gidecek dediler, Eyüp'ün yanına gittim biraz konuştuk. Bütün dönemi içtimaya çağırmışlar mevcut olmayanlar, bende dahil avuçlarımıza ikişer sopa yedik.

8 Haziran Perşembe: Kardeşim Abdülkadir'den mektup aldım; sulu zatürreeden mustarip olduğunu bildiriyor.

Babama ve Abdülkadir'e birer mektup gönderdim.

Banyo yapınca kulaklarım tıkanıyor, tamamen sağır oluyorum. Konuşmaları duyamadığımdan aval aval bakıyorum.

Güzelyalı Askeri Hastanesine gittim, kulaklarımı yıkadılar, kulaklarım açıldı. Adeta hafifledim. Oh dünya varmış.

11 Haziran Pazartesi: Malatyalı Abdullah Özer'le İnci Sinemasında Kaplan Kadın ve Yıldızlar Diyarı filmini seyrettik. Bölük arkadaşım Ali Karsan'a mektup gönderdim.

14 Haziran Çarşamba: Uzun yürüyüşe çıktık, ben 12 mil yaptım. Bu gün karavana sırası bende. Yemeği alıp ben dağıtacağım.

Bu gece rüyamda Silivri'deki evimizi gördüm. Özlemiş olmalıyım.

18 Haziran Pazar: Bu hafta direksiyon talimleri yapıldı. Yoğurtçular, Ayrancılar, Torbalı, Toprak ve Tire'ye kadar gittik.

Dolmakalem ucu aldım, ayakkabılarımın altına lastik çaktırdım.

19 Haziran Pazartesi: Kardeşim Abdülkadir'e, Eyüp'ten arkadaşlarım Niyazi'ye ve Salime birer mektup gönderdim. Arazi tatbikatına çıktık.

20 Haziran Salı: Araba kullanmasını öğrenmek için direksiyon talimleri yapılyordu. Bugün yine direksiyon talimi yapıyorduk. Geçen haftaki yolu takip ederek Tire'nin yanından geçip, Bayındır'a gittik. Dönüşte iki G.M.C. den birinin diğerine sürmesi neticesinde G.M.C. lerden birinin benzin deposu delindi. Torbalıya gitmek için çıktığımız talimimiz yarım kaldı.

21 Haziran Çarşamba: Dünkü çarpışma dolayısıyla bu gün yine Torbalı istikametinde yola devam ettik.

22 Haziran Perşembe: Bugün Cumaovası'ndan geçerek Şaşal'a gittik. İzmir'in meşhur suyundan içip oradaki parkta 15 dakika kadar kalarak saat 10:30'da Gaziemir'e döndük. Öğlene kadar arazi, öğlenden sonra da bakım yaparak paydos ettik.

26 Haziran Pazartesi: Babama ve Hadımköy'deki bölük arkadaşım Lütfü'ye mektup gönderdim.

Bu akşam rüyamda; bana evden bez üzerinde yazılar olan bir mektup gönderdiler. Yazıları okuyamadım. Denizde bir çok balık vardı. Denizin enginliklerinde pırıl pırıl bir ışık görülüyordu. Gökte bir çok tayyareler farlarını yaktılar parlak bir ışık şuaı her tarafı pırıl pırıl aydınlattı.

30 Haziran Cuma: Salim Ayhan'dan mektup aldım. Altıncı imtihanımızı seyrüsefer (o zaman trafik sözcüğü Türkçemizde yoktu) ve kurtarmadan olduk. 96 aldım. Konuyu bildiğim halde hata yaptım dört not kaybettim.

Aylık bakıma 1 No'lu garajda başladık.

1 Temmuz Cumartesi: Bugün 5 cm. kadar uzamış olan saçlarımı kestirdim. Saç kontrolü yapıldı. Saçı uzun olanlar cezalandırıldı. Ben mucize kabilinde, iç güdüsel bir duyguyla saçlarımı kestirmiş olduğumdan dayaktan kurtuldum.

2 Temmuz Pazar: Abdullah Özer'le Yeni Sinema'da Namus Sözü, Tarzan New York'ta ve istiklâl Madalyası filmlerini seyrettik. Filmde gösterilen Eyüp Camisi, Piyer Loti Gazinosu, cami arkasında mezarlar arasındaki o dar sokak, sokağın Haliç tarafında kalan

Bostan İskelesi Gazinosu hatıralarımın tazelenmesine vesile oldu. Oralara duyduğum özlemin bir an olsun duygusallığını yaşadım.

5 Temmuz: Ne çok rüya görüyorum. Rüyamda bir vasıtasıyla birçok yerlerden geçtim. Kırklar Askeri araçlarla doluydu. Üzüm diye dut'a benzer bir meyve yedim. Tuhaf bir tadı vardı, midem bulandı. Aynaya baktım Güneşten suratım simsiyah olmuş yüzüm çillerle doluydu, kustum.

Peruzat adında bir kız vardı. Hasta olduğunu ve beni görmek istediğini söylediler. Kendisini kuyuya atmış, kuyudan çıkarıp kurtarmışlar. Teyzesine beni tanıttılar. Bir mızrak alıp beni öldürmek için kovaladı.

Abdülkadir'i paket sarmak için ip almaya yolladım. Kız kardeşim Keriman'a Peruzat'a gitmesini, kendi yüzümün kapkara ve çillerle dolu olduğundan geçmiş olsuna gidemediğimi söylemesi için gönderdim. Çok iri ve güçlü bir pehlivanın sırtını yere yapıştırdım. Karma karışık salata gibi bir rüya, her halde popom açık kalmış olmalı. (Bu kızla sadece bakışıyorduk. Şehit olduğum şayiaları yayılmış, bunu duyan kız gerçekten intihara teşebbüs etmiş. Bu olayı Kore dönüşü kız kardeşim Keriman'dan öğrendim.) Bu olaylar rüyalarımın telepatisiyle bana malum oluyor.

9 Temmuz: Niyazi Gül'den ve Hadımköy'deki bölük arkadaşım Mehmet Gültepe'den birer mektup aldım. Niyazi'ye mektup gönderdim.

14 Temmuz Cuma: REİSİ CUMHUR CELAL BAYAR öğlenden evvel teşrif ederek okulu gezdiler.

Mesai saatinden sonra Salı akşamına kadar olan analiz sonuçlarının kağıtlarını dağıttılar.

15 Temmuz Cumartesi: Eyüp'teki arkadaşlarım Salim Ayhan ve Niyazi Gül'e birer tebrik kartı gönderdim.

16 Temmuz Pazar: Bugün İstanbul'dan Ordu vapuruyla annem gelir diye bekledim fakat gelmediler. Halama giderek bir mektup yazdım ve babama göndermek için evden ayrıldım. Benim evden çıkışımdan sonra kardeşim Ali'yle gelmişler. Vapuru kaçırdıklarından İstanbul'dan, Bandırma'ya, Bandırma'dan da otobüsle İzmir'e gelmişler.

Babamı çalıştığı belediye memurluğu işinden azletmişler. (Gerekçesi alkol bağımlılığı olmalı.)

17 Temmuz Pazartesi: Bayramda hiç bir yeri gezemedim. Akşam üzeri kapının önüne sandalye çıkararak oturup komşularla sohbet ettik. İzmir'in ahalisi çok müşfik ve cana yakın.

18 Temmuz Salı: Bugün de evin önünde oturup muhabbet ettik. Saat 18'de Kuzenim Mazhar'la İHTİSAS Kulübünün grekoromen güreş antrenmanlarına gittik. Mazhar grekoromen güreşçisiydi. Bende onları izledim. Kulüpten çıkınca Atlas Sinemasında Yanık Kaval ve Fedakâr Ana filmlerini seyrettik.

19 Temmuz Çarşamba: Bu sabah koşarak gittiğim halde trene zor yetiştim. Mevsim sıcaklarından dolayı öğle tatilini iki saat yaptılar, buna karşılık Cumartesi günleri saat 13'e kadar mesai yapılacak. Bölük arkadaşım Lütfü'den mektup geldi.

20 Temmuz Perşembe: Treni kaçırdım 12 kilometrelik yolu 1,5 saatte gittim. 18 treniyle geri döndüm.

21 Temmuz Cuma: Akşam içtimadan sonra İzmir'e gittim, annemle vedalaştım. Yarın İstanbul'a dönecekler.

22 Temmuz Cumartesi: Saat 13'e kadar çalışmak çok kötü oldu. İzmir'e gitmedim; çamaşırlarımı yıkadıktan sonra yatıp uyudum.

23 Temmuz Pazar: İzmir'e gitmek istemiyorum. Malatyalı Abdullah Özer'le Buca'ya giderek Pazar yerinde biraz gezdikten sonra Alsancak'a geldik. Oradan Kemer tren istasyonuna gittik.

Her hafta Basmahane tren garında beyaz tenli, sarı saçlı bir kıızı tren beklerken görüyorum. Bu hafta beyaz bir bluzu sarı damalı etekliği, elinde yeşil naylon bir portmeni (el çantası) var. Balık etinde Afrodit heykelleri gibi bir vücudu var. Bütün İzmir kızları gibi çok güzeldi.

Bölük arkadaşlarımdan Ali Karsan ve Lütfü'ye mektup gönderdim.

26 Temmuz Çarşamba: Salim Ayhan'dan mektup geldi. İçinde vesikalık bir fotoğraf var.

Kurs sonu yaklaştıkça günler geçmiyor, her gün bir hafta gibi uzun geliyor. Burada daha dokuz haftamız kaldı. Çok rahat bir askerlik dönemi geçirdik. Disiplin, nöbet, angarya görmedik. Bir zorluk varsa o da akşam yoklaması. Dersler adeta eğlence gibi geçiyor.

Gaziemir deponer makinist kursu 1950

28 Temmuz Cuma: Öğlenden sonra bizim postamızdaki arkadaşlarla ve posta komutamız Üst Çavuş Ali Yılmaz'la beraber resim çektirdik.

29 Temmuz Cumartesi: Abdullah Özerle yaya olarak İzmir'e gittik. Antrenör Ahmet Şenol'un nezaretinde yapılan İhtisas Kulübünün grekoromen antrenmanlarını seyrettik.

30 Temmuz Pazar: Konak Meydanındaki tarihi saat kulesi altında sivil kıyafetle bir resim çektirdikten sonra Güzelyalı'ya giderek plajda denize girip 17:59 treniyle Gaziemir'e

İzmir Konak meydanı 1950

döndüm.

5 Ağustos Cumartesi: Akşam üzeri 5 treniyle eve gittim. Halamın büyük oğlu Abdülkadir'le Saat 00:30'a kadar bahçeli kahvede oturduktan sonra eve giderek yattım. Pazar sabahı Saat 8'de kalktım; yemek yedikten sonra sivil kıyafetle mayomu alarak Konak meydanına indim. Vapurla İnciraltı'na gittim. Oradan tramvayla Güzelyalı'ya gelerek Saat 2:30'a kadar plajda denize girerek, tramvayla İzmir'e dönüp, Foto İzmir'de bir poz resim çektirdim.

7 Ağustos Pazartesi: Cumartesi günü teslim ettiğimiz aylık bakımdaki üçüncü arabamızdan sonra bugün 6 Aylık bakıma geçtik, bakımda kullanılacak takımları teslim aldım.

9 Ağustos Çarşamba: Bugün 6 aylık bakım arabamızın ilkinin teslim aldık.

13 Ağustos Pazar: Dört gündür karın ağrısı ve ishalden çok mustaribim 57 kiloya indim. Saat 10'da Güzelyalı'ya gittim. Saat 15'te ayrıldım. Hasta olmama rağmen iyi ve neşeli bir gün geçti.

Babama, Salime, Lütfi'ye, Konak meydanında ve plajda çektirdiğim birer fotoğraf gönderdim.

19 Ağustos Cumartesi: Altı aylık bakımını yaptığımız son arabamızı bugün teslim ettik. 13:08 treniyle İzmir'e gittim. Akşam arkadaşlarla Fuar'daki çay bahçesine gittik. Çok güzel bir yer. Çay istedik masamıza semaver geldi. Orta yerde güzel bir havuz var, fıskiyelelerden fışkıran sular renk renk ışıklar saçarak pırıl pırıl yanıyor. Gece saat 24'e kadar oturduk; sonra bahçeli kahveye gittim. Saat 2'de eve giderek yattım.

Pazar sabahı Saat 10'da Güzelyalı'ya gittim. Abdullah'ta geldi. 14:30'a kadar plajda kaldıktan sonra eve gidip elbiselerimi değiştirerek 17:39 treniyle Gaziemir'e döndüm.

23 Ağustos: Bugün saçlarımızı kestiler. Salim'den mektup geldi.

24 Ağustos Perşembe: Rüyamda annemi, babamı gördüm. Abdülkadir ve Keriman'la bir bakkala gidip alışveriş yaptık. Yanımızdaki evlerden birinde düğün yapılıyordu. Saçlarım iki yerden makinaya vurulmuş çok çirkin bir görünümü vardı. Çarşıya gidip fotr şapka aldım. (Saçlarımın kesilmesine çok üzölmüş olmalıyım ki şuur altına işlemiş rüyama giriyor.)

KORE YOLCULARI

25 Ağustos Cuma: Kore'ye gidecek ekibin ayrılması.

Öğlenden sonra bende dahil 6 kişiyi kurs ekibinden ayırdılar. Kurs amiri Kore'ye gidecek namzetler olduğumuzu bildirdi. Ben, Necati Akgöl, Nevzat Türkeş, Halit Küçükali (boyu 1,85cm civarında iri gövdeli bir arkadaşımız ve bizim 13.dönem deponer (makiniist) kursunun da kabadayısıydı), İzzet Ceylan ve Niyazi adında bir arkadaşımız daha vardı.

26 Ağustos Cumartesi: Saat 8:30'da bakım bölümünden çağırdılar ve Kore'ye gideceğimiz belirlendi. Beceri imtihanına tabi tutulacağız. İki Amerikan yüzbaşısının gözetiminde, İlk olarak direksiyondan imtihan olduk. Karbüratör ve distribütörü söktürüp taktırdılar. Gözlerim bağılı olarak bir civatayı elle kontrol ettirip avadanlıktan ona uygun anahtarı alıp söktürüp taktırdılar. Radyatörü söküp takarak sarsıntıyı gidermek için alttaki yay ayarlarını yaptım. Yani kısaca belirtmek gerekirse Amerikalı müttefiklerimiz bizleri becerikli kalifiye birer elaman olarak seçtiler. Boylarımızda 1.65 cm'den aşağı olmayacak.

Nevzat Türkeş 1928 doğumlu olduğundan Kore'ye gitmek veya gitmemek onun tercihiine bağılı olduğundan gruptan ayrıldı. Nevzat'ın anlattığına göre Ağabeyi Alparslan Türkeş o zaman yüzbaşısıydı. Çok sert ve disiplinli bir kişiliğe sahip olduğunu, ağabeyinden çok çekindiğini anlatırdı. Ayrılan grupta kalan arkadaşlarımızdan biri Halit Küçükali Kore'ye gitmek için ayrıldığımızı öğrenince büyük bir teessüre kapıldı. O gün ve ertesi gün hiç yemek yemedi. Bu arkadaşımız bizden birkaç yaş daha büyüktü. Her halde bakaya olarak askere gelmiş olmalı. Aynı zamanda evliydi.

28 Ağustos Pazartesi: Öğlenden evvel ve öğlenden sonra iki defa İzmir'e, Güzelyalı Askeri Hastanesinde sağıık muayenesinden geçtik, röntgenlerimiz çekildi.

Daha evvelde belirttiğim gibi bizler imtihanlardan ve sağıık muayenelerinden geçirilerek kalifiye elemanlar olarak seçildik. Necati Akgöl Kurs birincisi, ben kurs ikincisiydim. Halit Küçükali rahatsızlığı dolayısıyla her gün hastaneye gittiğinden bakım çalışmalarına katılamıyordu.

Evli olduğundan Kore'ye gitmek istemeyen arkadaşlarımız olduğu gibi; gönüllü gelmek isteyenlerde vardı. Bunlardan biri taksi şoförlüğü yapan Cihangirli Şinasi Öztürk, diğeri Samatyalı Gıyasettin Çınaroğlu'ydu.

Yaz mevsimi olduğundan açık alana ağaçların altına masalar ve oturma bankları yapılmış yemeklerimizi burada yiyorduk. Bir gün yine öğlen yemeğindeyken rahatsız olan arkadaşımızda Hastane'den yeni gelmiş, bitkin vaziyette sapsarı bir yüzle yemek yemeden, hasta bir vaziyette oturuyordu. Kendisine, biraz olsun ye; kaç gündür yemiyorsun, zorla da olsa yemeye çalış daha çok hasta olacaksın dedim.

-Aziz, yiyemiyorum. Her tarafım ağrıyor, çok hastayım bir lokma boğazımdan geçmiyor. Ne olur yemekten sonra beni okul komutanına götür, halimi anlat, dedi. Okul komutanımız Binbaşı Hamit Eriş çok sert ve disiplinli biri olarak tanınıyordu. Nasıl olur! Başçavuşa söyle o götürsün; bana dayak mı yedirmek istiyorsun dedim, ısrar etmekte devam etti.

Nevzat Türkeş çok gergin ve güzel konuşan biriydi. Nevzat'a söyle o daha iyi anlatır dedimse de. Allah aşkına ne olur gidelim. Sen benim halimi daha iyi anlatabilirsin diyerek yalvarır bir durumda ısrar edince kabul etmek zorunda kaldım.

Gıyasettin Çınaroğlu ile Şinasi Öztürk gönüllü gelmek istediklerini grup komutanlarımıza söylemem için bana ısrarda bulundular. Bu arkadaşımızın da Okul komutanına götürmem için birçok arkadaş arasında bana ısrarda bulunması beni oldukça tedirgin etti.

Yemekten sonra biraz da çekinerek hasta arkadaşımızla Okul komutanımıza gittik. Kapıyı tıklattım, içeri girdik. Arkadaşım benim solumda selam alıp esas duruşa geçtik. Okul komutanımız ayakta dolaşır durumdaydı. Odada iki Amerikan yüzbaşı vardı. Biri masanın kenarına oturmuş, diğeri ayakta duruyordu. (Bu iki yüzbaşı bizimle birlikte Kore'ye de geldiler.)

Okul komutanımız Binbaşı Hamit Eriş'in boyu 1.70 cm den kısa, benim boyum 1.70 cm. arkadaşımın boyu 1.85 cm. civarındaydı.

Okul komutanımız "ne var diye" sertçe sordu.

Ben; Binbaşım biz Kore'ye gitmek için ayrıldık ama, dedim. Sözümlü keserek. Yok öyle bir şey, bunu nereden duydunuz dedi.

Daha ekipten ayrıldığımız ilk gün Kore'ye gideceğimizi öğrendiğimizden haberi yoktu.

Binbaşım biz grup komutanlarımızdan Kore'ye gitmek için ayrıldığımızı öğrendik. Bakımını yaptığımız araçlarda bizimle birlikte Kore'ye gidecekmiş dedim. Tekrar yok böyle bir şey dedi.

Biz öğrendik Binbaşım dedim.

O halde ne istiyorsunuz deyince. Ben; Binbaşım biz Kore'ye savaşa gidiyoruz, seçilen arkadaşlarımız içinde evli olup gitmek istemeyen ve hasta olan arkadaşlarımız var. Ayrıca gönüllü gelmek isteyen arkadaşlarımızda var. Savaşa gittiğimize göre Kore'ye gitmek istemeyen arkadaşlarımızın akılları buradayken yararlı olmaları düşünülemez dedim.

Yanımdaki ere döndü. Bu arkadaş oldukça uzun boylu, endamlı bir vücut yapısındaydı. Binbaşı yukarı doğru arkadaşın yüzüne bakarak "neyin var senin" dedi.

Bu er ağlamaklı bir sesle. "Çok hastayım Binbaşım ciğerlerim ağrıyor, midemde ağrılar var, hiç halim yok, çok kötüyüm" diye cevap verdi.

Onun boyu Binbaşımıza göre oldukça uzun olduğundan, Komutanımız elini uzattı, işaret parmağıyla onun göbeği hizasından dürterek. Senin hiçbir şeyin yok. Senin için değil ruhun çökmüş. Şu yanındakine bak! Senin yanında yumruk kadar kalıyor dedi. Bana dönerek gönüllü gelmek isteyen kimler dedi. Şinasi Öztürk'le, Gıyasettin Çınaroğlu diye cevap verdim. Tekrar "Kimler" dedi. Şinasi Öztürk ile Gıyasettin Çınaroğlu diye tekrar ettim. "Gidin" dedi.

Selam verip soldan geri çark ederek odadan çıktık.

Halit Küçükali, Nevzat Türkeş, İzzet Ceylan ve Niyazi gruptan ayrıldılar. Bakım grubuna dört deponer alınacaktı. Samsun'lu Necati Akgül kurs birincisi Çavuş, İst. Silivri'li Kurs ikincisi ben M. Aziz Erkmen Çavuş. Gönüllü gelenler Cihangirli Şinasi Öztürk'le, Samatyalı Gıyasettin Çınaroğlu onbaşı, dört kişi Kore'ye gidecek deponerler olarak ayrıldık.

Hasta olduğunu iddia eden arkadaşın Kore'ye gitmemek için bazı hilelere teşebbüs ettiği söylentileri yayıldı. Ciğerlerinde duman görünmesi için sigaraya şeker koyup içtiği, röntgen çekilirken midesinde yara görünmesi için zeytin çekirdeği yuttuğu, ateşinin yüksek çıkması için tebeşir tozu içtiği söyleniyordu ama ne derece doğru olduğunu bilemem. Söylenti de olabilir.

Hastanede sağlık muayenelerimiz daha evvel yapıldığından şimdi okulda boy ve kilo ölçümleriyle gözle mesafe tayin ölçümlerimiz yapılıyor.

Şinasi'nin boyu 165 cm'den kısa olduğundan boy ölçümü yapılırken boyunun kısalığı anlaşılmasın diye bir kaç gün önceden postalların topuklarına yumruk gibi birer taş yerleştirip

öyle gezdi. Boy ve kilo ölçümünden çıkarken ölçümü yapan başçavuş Şinasi'nin anormal yürüyüşünü fark etti. Tam çıkmak üzereyken arkasından seslendi. Şinasi gelince. Çıkar postallarını dedi. Şinasi boynunu bükerek Başçavuşum ben gönüllü gitmek istiyorum. Boyum 1.65 cm'den kısa olduğundan Kore'ye gidemem diye bunu yaptım dedi. Başçavuş "tamam anlaşıldı üzülmeye haydi git" dedi.

31 Ağustos Perşembe: Bu akşam yataklarımızı 7.Bölüğe taşıdık orada yatacağız. Bizim oto bölümünün diğer erleri de geldiler.

3 Eylül Pazar: İzmir'e gittim, Mazhar'ın sazi bendeydi onu götürdüm. Saç, sakal tıraşı olup bir paket jilet aldım. Babamdan, Lütfü'den mektup gelmiş. Eyüp Otaçlılar Caddesinde oturan Ruhi Şoför kursundan kıtasına gidiyordu. Onunla arkadaşım Salim Ayhan'a, kardeşim Abdülkadir'e ve eve verilmek üzere birer mektup gönderdim.

6 Eylül Çarşamba: Bu gece saat 1:00'e kadar vasıtalarla ışsız yürüyüşe çıktık. Savaş alanında ışıklar yakılmayacağı için ışsız eğitim yaptık.

7 Eylül Perşembe: Ne çok rüya görüyorum. Elimde taşıdığım bavulumu yolda unutmuşum, civardaki bütün dükkânları aradım bavul yok. Rüya bir roman gibi devam ediyor. Gislaved lastik fabrikasında çalışırken flört ettiğim Kâmuran adında bir kız arkadaşım vardı. Onun da Perihan adında çok samimi bir kız arkadaşı vardı. Rüyamda Kâmuran yanımda otururken, Perihan gelip dizime yattı. Buna içerleyen Kâmuran kızıp yanımdan ayrılınca, onu mu seviyorsun, beni mi diye Perihan sordu. O da gelsin cevabını veririm dedim.

(İş paydosundan sonra Eyüp vapur iskelesi gazinosunun, yanındaki çay bahçesine ve Bostan iskelesi gazinolarına arkadaşlarla gider, çay içer, sohbet eder, bir sağa, bir sola giden deniz motorlarını, sandallarla gezintiye çıkanları, Haliç vapurlarından inen yolcuları seyrederek, martıların çığlıklarını dinlerdik.)

Kız arkadaşımınla aramız biraz limoniydi. Bir akşam üzeri yalnız başıma iskele başı gazinosunda otururken, Güneş Eyüp mezarlıkları arkasında kaybolmuş. Alaca bir karanlık ufku kaplamış. Halicin karşı sahilinde Sütluçe vapur iskelesinin ve evlerin ışıkları hafif hafif kıpırdayan dalgalarda yakamozlar yaparak ışıltıyorlardı. Hüzünlü ve duygusaldım. Edebiyat ve şiirden pek anlamam ama okumayı ve dinlemeyi severim. Not defterimi çıkardım. Mısraların baş harflerini sıralayınca KÂMURAN yazısının okunduğu şiire benzer bir şey karaladım.

Karanlık basınca karşı kıyıları	Ruhumu delerek kanırtıp gitti
Alacakaranlık engini sarar.	Aşkın ızdırabı canıma yetti
Murada ermedim kalbim hep kanar,	Nihayet vefasız o nazlı yolda
Uçuşan martılar halime ağlar.	Aşkını unutup beni terk etti.

diye devam eden bir şey yazdım. Bunu kendisine verdim memnun oldu ve barıştık. Arkadaşına; yazdığım mısraları okuyup barıştığımızı söylemiş. Perihan'da böyle bir şiirde bana yazar mısın dedi. Ona da aşağıda şiir denirse eğer bir şeyler karaladım.

Peri kadar güzelsin,
Eşsiz bir kelebeksin.
Ruhumda yaşattığın
İpek saçlı meleksin.
Hırçın ve yaramazsın
Acı sözün pek fazla.
Nasıl tutulacaksın?
Açılıyorsun nazla.

diye biten bir şey yazıp verdim. Bu şiirden sonra bana karşı çok ilgi göstermeye başladı.

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer demişler. Bende uyumak için yattığım yatakta mazide kalan hayal deryasında yüzerken uyumuşum. Şuuraltına işlemiş bu anıları rüyalarımın yaşattıyorum.

8 Eylül Cuma: Silivri'de ailece görüştüğümüz Sedat Başar'da şoför kursundaydı. O da Kore kafilesine ayrıldı. Kore'ye birlikte gideceğiz. Sedat'ın babası Ahmed efendi gelmiş benim ailemde onunla küçük bir Kuran'ı Kerim göndermişler onu verdi. Vedalaştık.

9 Eylül Cumartesi: Amerikan piyade tüfekleri M1lerin sökölüp takılması ve kullanılmasını öğretiler. 7.64 mm. Çapında daire gezli yarı otomatik silahlar.

Bu akşam Kore'ye gidecek birliğe verilecek 30 ar lira yol harçlığının bordrolarını imzaladık.

10 Eylül Pazar: Bugün öğlene kadar Kore'ye gidecek bütün bölük erleri Amerikan M1 tüfekleriyle 40 ar mermi atacaklar. 3 yatarak destekli; 13 yatarak desteksiz, 8 çökerek desteksiz, 8 adette ayakta desteksiz atış yaptık. M.1.lerin şarjörlerinde 8 er mermi var.

Atış yapılırken iki Amerikalı yüzbaşı da bizimle birlikteydi. Grup öğretmenimiz Yüzbaşı Halil Yılmaz'a "Yüzbaşım bu tüfekler arka arkaya kaç mermi atınca şişer." diye sordum. Amerikalılara soralım dedi.

Amerikan Yüzbaşısı, "bin mermi atınca şişer ama bir askerde de bin mermi olamayacağına göre hiçbir zaman şişmez demiş." Arka arkaya seri atış yapılırken bizim Kırıkkale piyade tüfekleri namluları ısınır. Bazen mermi kovani namluda sıkıştırdı. Kovani çıkarmak için bir arkadaşın tüfeğindeki harbi çubuğunu alıp ikisini birleştirerek namluda sıkışmış olan kovanı çıkarılırdı. Eğer düşman yakında ve taarruzda ise iki harbiyi birleştirip kovanı çıkarana kadar işin bitmiş olabilir. Amerikan tüfeklerinin kaç mermi atınca şişeceklerini bu bakımdan sormuştum.

11 Eylül Pazartesi: Bubi tuzakları hakkında eğitim verildi. Akşam üzeri Amerikalı subaylar tarafından teftiş edildi. Amerikalılar bakım yaptığımız araçlardaki çalışmalarımızı izlediler.

12 Eylül Salı: Tüfekleri teslim ettik. Bende bana verilmiş olan Smith Wesson toplu tabancayı teslim ettim. Akşam üzeri esas okul komutanımız olan Tuğgeneral Ragıp Gümüşpala gelip bir konuşma yaptı.

Bu akşam yataklarımızı boşalttık ve çantalarımızı dürdük. Ben uyurken Necati benim postallarımı İbrahim Paftalı'ya yanlışlıkla vermiş, İbrahim'in yıpranmış postalları bana kaldı.

13 Eylül Çarşamba: Sabah dörtte kalktık. Saat 6'da G.M.C.lerle Gaziemir tren istasyonuna gittik. 7.30 da trene binerek yola revan olduk. Mutfak Çavuşu Talip Dövücü'yle rakı almıştık. Eşyalarla dolu bir vagona bindik gece saat 24'e kadar Taliple içip sonra vagona uyuduk.

14 Eylül Perşembe: Askere alınan 1930 doğumlu gençlerin tren istasyonlarında sevkیاتlarına rastladık.

Durduğumuz bir istasyonda trenin altına küçük bir fino köpeği girdi. Tren hareket ederken çıkmak istediği anda tekerlek ortadan ikiye biçti. Ağzını açıp cav diye bir ses çıkardı ve öyle kaldı. Bu olay beni o kadar etkiledi ki; o gün yemek yiyemedim.

Saat 16:00'da Ankara Etimesgut'a vardık. Kore'ye gidecek tugayın bütün birlikleri burada toplanmış, her yer askerlerle doluydu. Bir kısmını çadırlara yerleştirmişler. Bizim bölüğü de bir koğuşa yerleştirdiler.

15 Eylül Cuma: Bu gün çamaşır ve teçhizat aldık. İki takım elbise biri yazlık, biri kışlık. Babama ve arkadaşım Salim'e birer mektup gönderdim. Kore'ye gidecek bütün birlikleri bir alana topladılar. Ses sanatkarlarının konserini dinledikten sonra yattık. Bu konser Etimesgut'ta olmuştu.

Bu gece yine Eyüp Sultan'daki yaşantımla ilgili uzun bir rüya gördüm. Gislaved lâstik fabrikasındaymışık, Kâmuran'la el ele tutuşup masaların arasına oturduk. Benim Kore'ye gideceğimi annesine söylemiş. Annesi de "Daha nişanlı bile değilsiniz, onu ağzına alamazsın" demiş. Kamuran "askere giderken borçlanmış olmalısın. Ben biraz para biriktirdim, Askerden dönünce evleniriz" dedi. Kimseye borcum olmadığını söyledimse de ikna olmadı.

Gerçekte ise ben Kore'deyken nişanlanmış. Bu kızı çok sevmiş olmalıyım ki, onun nişanlanması telepati yoluyla rüyalarımda bana malum oluyordu. Nişanlandığını öğrendiğimde mısraların baş harfleri sıralanınca adının okunduğu, duygularımı dile getirdiğim birkaç dörtlük yazdım. Ben Kore'den dönünce nişanı bozdu ama gururum incinmişti barışma teklifini red ettim.

Aradan seneler geçse de yine
Zavallı gönlüm düşse engine
İçim dolsa da kanla, irine
Zamanlar bu aşkı öldürmeyecek
Esiri olsa tabiat benim
Rüzgarlar önümde eğilse benim
Kuşlar dile gelip etseler yemin
Mukaddes aşkıma bunu fedaim
Elimde değildi sevdim ben seni
Nihayet o felek ayırdı bizi

İçime yerleşti aşk denen sızı
Nasıl unuturum sevdiğim kızı

Bu şiiri Etimesgut'ta ben mi yazdım, bir yerden mi aldım hatırlamıyorum.

Kâinatın gözü bende
Ben mi çoktum bu dünyada;
Kara yaşlar gözlerimde
Ağlayanlar çok mu anne?

Diyorlar ki gitmek zordur
Azrail'in çağrısına.
Kaderimiz madem budur
Başka çare var mı Anne?

Ümit yok mu bu sevdaya
Ölmek mi var baharımda.
Riya yok mu sözlerinde
Titremeden söyle anne!

Ölüm tanrı buyruğudur
Genç yaşımda geldi bana.
Kara toprak tabutumdur
Girmeyecek var mı anne?

ANKARADAN: 21 Eylül Perşembe: Bugün Ankara'dan, İskenderun'a müteveccihen trenle hareket ettik. Bir çok tren istasyonunda bizi teşyi etmeye çıkan halk askerlere üzüm, şerbet, şeker, sigara gibi çeşitli hediyeler dağıtıyorlardı. Kimileri gözyaşlarını tutamıyor ağlıyor, bazıları dualar okuyor. Allaha emanet olun, güle güle gidin, selametle dönün diyenler vardı. Radyo ve gazeteler Kore'ye gidecek Türk birliği hakkında haberlere yer verdiğinden trenin geçeceği istasyonlara halk askerleri uğurlamaya geliyorlardı.

İSKENDERUN: 22 Eylül Cuma: Saat 16:30 İskenderun'a geldik. Film çekim makinaları geldi. Kore'ye gidecek olanlar filme alındı.

Bizi bir kışlaya yerleştirdiler; kışla çok güzel ve deniz kenarında. Hemen denize girdim. Su çok güzel ve ılıktı. İskenderun çok canlı ve sevimli bir ilçeydi. Bütün sokaklar asfalttı. Caddelerin iki tarafındaki palmiye ağaçları İskenderun sokaklarına ayrı bir güzellik veriyordu.

23 Eylül Cumartesi: Eve, Halama ve arkadaşım Salime göndermek için üç tebrik kartı aldım. Cebimde 10 kuruşum kaldı.

24 Eylül Pazar: Hayatımın en bedbaht ve mahzun günlerimden birini yaşıyorum. Herkes gezip eğlenir, son kez ülkenin güzelliklerinden zevk alır, mutluluk duyarken ben bir yere gidemiyorum, çünkü cebimde on kuruşum vardı.

GEMİYE: Saat 14:00'te General MC.RAE gemisine bizim bölüğün bakım grubu bindik. Subay lokantasında görevlendirildik. Diğer birlikler yarın gemiye binecekler.

25 Eylül Pazartesi: Saat 14'ten sonra diğer birliklerde gemiye binmeye başladılar.

HAREKET: 26 Eylül Salı: Sabah saat 9:00'da gemi demir aldı. Tugayımız üç gemiyle gidiyor. Bizim birinci geminin kâfile komutanı Yarbay Natık Poyrazoğlu İstiklal Savaşına katılmış ve yaralanmış bir bacağı hafif aksamaktaydı. Gemimize Gemlik destroyeri refakat ediyor. Mısır Karasularına girince gemlik destroyeri bizi selamlayarak geri döndü.

Süveyş kanalının girişinde Mısır'ın Port Said limanına saat 20'de geldik, Port Said deniz feneri uzak mesafelerden bir güneş gibi ışık saçıyordu.

Sabaha karşı Süveyş kanalına girdik. Kanalın iki yanında Mısırlı Arap İşçiler kanalın duvarlarını tamir için çalışıyorlardı. Biz geçerken, o pis ilkel Araplar başkalarında yok; sadece onlarda varmış gibi eteklerini kaldırıp önlerinde olan şeyi sallamaya başladılar.

Öğlenden evvel İsmailiye'den geçtik. Saat 15:00'te Süveyş'te yarım saat demirledik. Geminin etrafını satıcı Araplar kayıklarla sardılar, meyve ve çeşitli eşyalar satıyorlar. Zembillere bağladıkları ipleri güverteye atıyorlar, bir şey alacak olan parayı zembile koyup aşağı sarkıtıyor. Epey alış veriş yapanlar oldu. Genellikle subaylardan terlik alanlar bile vardı. Zembilin içine 20 veya 50 dolar koyan olursa Arap ipi hızla çekiyor. İp küpeşteye bağlanmışsa zembilin ipini kesip zembille parayı alıp yumruğunu ve elindeki bıçağı sallayıp bağıra bağıra giderken kim bilir ne küfürler savuruyorlar. Ben de alış veriş yapanlara bakarken içimden; sanki savaşa değil de evlerine dönüyorlar diye düşünüyordum.

UÇAN BALIKLAR

Akşam üzeri Süveyş kanalından çıktık. Kızıl Deniz'de ilerliyoruz. (Eski adı Şap Denizi) Babam General Ali İhsan Sabis komutasında Şaddül Arap'ta İngilizlere esir düşünce, İngilizler subayları Hindiçiniye (Birmanya) götürürken, Kızıldeniz'de renk renk uçan balıkların

geminin etrafında uçtuklarını, babam anlatırdı da, ben uçan balık olur mu diye inanmak istemezdim.

O balıkları şimdi ben seyrediyorum, yeşil, sarı, kırmızı karışımı renk renk bir çekerge büyüklüğünden, kırlangıç büyüklüğünde gemimizin etrafından kalkıp 50 ile 150 metre kadar uçup tekrar denize iniyorlar.

29 Eylül Cuma: Birlikler geminin güvertesinde talim yapıyorlar. Biz subaylar lokantası görevlileri, istirahattayız.

Talimden sonra bir Amerikan binbaşısı ayağında şortuyla hortumu alarak güvertayı yıkayıp kızgın saçları serinletiyor.

Cidde açıklarından geçiyoruz; kavurucu sıcaklar var, bütün vücudum isilik ve kırmızı sivilcelerle doldu. Terden kollarımda her kılın köküne sanki iğne batırılıyor.

30 Eylül Cumartesi: Sabah saat 5:30'da sol tarafımızda kalan bir adayı geçtik. Saat 9:00'da sağımızda kalan Yemen adalarının yanından geçiyoruz. 1918 yılına kadar bizim deniz üssümüz olan bu adalar, Yemen'in hakimiyetine geçmiş. Buralarda Donanmalarımız olduğu halde, Kuzey kutup bölgelerinden gelen İngiliz, Hollanda, Belçika, Fransız, Portekiz donanmaları Afrika kıtasının güneyinden Ümit Burnunu dolaşarak Hint Okyanusu ve Güney Doğu Asya denizlerinde cirit atarak sömürgeler kurmuşlar. Osmanlı seyretilmiş.

Solumuzda kayalık çok sarp muazzam bir adanın, Şimal burnunda Rumeli Kavağı fenerine benzeyen bir de fener yanıyor. Bu gün saat 16'da Kızıldeniz'den çıkıp ADEN Körfezine girdik.

1 Ekim Pazar: Güneye doğru Ekvator'a yaklaşmamıza rağmen UMMAN ve HİNT Okyanusu'nun altı ay Doğuya, altı ay batıya esen MUSON rüzgârları sayesinde Kızıl Deniz'deki bunaltıcı sıcaklar kalmadı.

2 Ekim Pazartesi: Aden Körfezini sağ taraftan takip ederek burundaki deniz fenerinin ucundan saat 20'de Umman'a çıktık. Fırtına var gemi hafif yalpa yapıyor. Manda malağı iriliğinde yunus balıkları gemimizi takip ediyorlar, uçan balıklar burada sürüler halinde gemimizin etrafından kalkıyor.

3 Ekim Salı: Saatler 2 saat ileri alındı. Bugün biraz keyifsizim. Uçan balıklar Hindistan açıklarında görünmez oldular.

Hopörlerle yapılan anonsla gemi kaptanının böbrek sancısı tuttuğundan, Tugayın Operatör yüzbaşısının yapacağı ameliyat sonuna kadar geminin hareket etmeyeceği bildirildi. Başarıyla geçen ameliyattan sonra gemi hareket etti. Ameliyat sırasında gemi açık denizde bir süre hareketsiz kaldı.

4 Ekim : Bugün öğle yemek servisinden sonra vücudumda bir halsizlik oldu. Ateşim yükseldi. Gidip yattım. Akşam yemek servisine gidemedim.

5 Ekim Perşembe: Akşam yattım. Yarın SEYLAN ADASI' nın KOLOMBA Limanında

Gemide alarm tatbikatı
olacağız. Eve mektup yazdım.

Süveyş Limanında Mısırlı araplar hediyelik eşya satıcıları

6 Ekim Cuma: Sabah saat 8:00'de Kolomba limana girdik. Hava yağmurlu Erlere maaş olarak 5 dolar, Çavuşlara 10 dolar verdiler. Subaylara 25'er dolar verildiği söylendi. Hava açtı, yağmur dindi, yerler hemen kurudu.

Kadınlar bir uçlarını omuzlarına atmış ipekli pırıl pırıl elbiseler, ipek şemsiyeler ve yalın ayakla geziyorlar. Limanda çalışan römorkör ve gemi kaptanları kravatlı resmi üniformaları ve kasketleri başlarında çıplak ayaklarla görev yapıyorlar.

Ada ahalisinin %35'i Müslüman, %60 Hristiyan, %5'i Budist.

Subaylara şehre çıkma müsaadesi verildi. Limanda çeşitli hediyelik eşyalar satılıyordu. Abanoz ağacından fil, kaplan bibloları, sigara, dikiş ve tıraş kutuları, kadınlar için takılar. Gemiden çıkma müsaadesi verilen subaylar limanda birçok hediyelik eşyalar aldılar. Savaşa gittiğimiz halde o güzel birer sanat eseri olan hediyeliklerin cazibesine kapılmamak mümkün değil.

Bizde, Türkiye'de hiç görmediğimiz Hindistan cevizi ve ananas aldık. Ananasın lezzetinden çok hoşlandım. Sıcakta tatlı soğuk bir şerbet gibi insanın içine ferahlık veriyor. Babam hatıralarında bahsederken Hindistan'da kırkağaç kavununa benzeyen çok lezzetli ağaçta yetişen kavunlar olduğunu anlatırdı. Bu kavunun adı ananasmış.

Mektuplarımız buradan uçakla Türkiye'ye gönderilecek.

Sağ dönmek kısmet olursa, param da olursa buradan birçok hediye alıp kardeşlerime götüreceğim.

Gemi yakıt ve su ikmali yaparak saat 19:15 te Kolomba limanından ayrıldı. Gemi yalpa yapıyor; arkadaşların çoğu deniz tutması sonucu hastalandılar.

Gemide günlük bülten neşrediliyor. Haberleri ondan öğreniyoruz. Kâfile mensuplarının yazdığı şiirleri de okuyoruz.

BABAMA

İşte gidiyorsa beşinden biri.
Zaferin uğruna dönmez sem geri
Kore'ye bayrağı dikmenin yeri.
O vakit ne mutlu değil mi baba?

Türklüğü duyunca komünist eri
Kore'yi bırakıp kaçmaz mı geri.
Haddini bildirmek Türklüğün yeri
Övünmek hakkımız değil mi baba?

06.10.1950 Gnr. MC.RAE Gemisi
Hasan Özyörük

EY CİHAN

Türk deyipte yabana atma
Düşküne yetişir Hemen imdada.
Kore dağlarında ateş yanarken
Uzağa kaçıp seyrine dalma!

Bayrağındaki ayla yıldızın
Koluna takmışsın bir aynisini;
Düşmanla dövüşte geri kaçanın
Yetişip bilir öldürmesini.

Damarlarındaki kan Ata kanıdır
Bir teki yirmi milyonun malıdır.
Gittiğimiz yollar zafer yoludur
Kazanmazsan geriye dönme!

Fakat kendin korkma düşmandan
Helal süt emmişsin elbet anandan.
Eğletme kendini olma yolundan
Bu yolda yaratan tutar kolundan.

6.10.1950 Gnr. MC.RAE Gemisi
Ali Bayrak

7 Ekim Cumartesi: Bu sabah yine uçan balıklar göründü bunların renkleri daha koyu.

8 Ekim Pazar: Telsizle haber verildi. Tugay Komutanımız General Tahsin Yazıcı 300 mil arkamızdan Gnr. Han Gemisinde ikinci kafilayla geliyormuş.

Maçetung Liderliğindeki Kominist Çin birlikleri Tibeti işgale başladı.

9 Ekim Pazartesi: Bu sabah Sumatra adaları arasından geçiyoruz; bütün adaların etekleri denizin başladığı yere kadar yeşil ormanlarla kaplı. Kayıkçılar denizin dalgalarından kayıklarının alabora olmasını önlenmesi bakımından denge sağlamak için yan taraflarına kalaslardan uzantılar yapmışlar. Ayrıca Türkiye'deki gibi kürek çekmiyor, kayıkların arkasına bağladıkları küreğe benzer bir tahtayı sağ sola çevirerek kayıklarını yönlendiriyorlar.

Sumatra adaları Birleşik Endonezya Devletinin yedi buçuk milyon nüfuslu bir eyaleti.

10 Ekim Salı: Yine uzun bir rüya gördüm (İçeriye not defterimde kalsın)

Solumuzda kalan MALAYA=MALAKA yarım adasını geçiyoruz.

11 Ekim Çarşamba: Sabaha karşı saat 3-4 arası Uzak şarkın zevk ve eğlence diyarı olan Singapur'u geçiyoruz. Her yer ışık içinde pırıl pırıl, otomobiller vızır vızır ateş böcekleri gibi görülüyor. Gündüzleri hava çok sıcak olduğundan, burada hayat gece başlarmış.

12 Ekim Çarşamba: Gece yarısından sonraydı telsizle tayfun geldiği, açık denizlerdeki gemilerin en yakın limanlara sığınmaları bildirilmiş. Bir süre sonra gemi kaptanının duyurusuyla geminin 45 derece yalpaya karşı dayanıklı olduğu ve yolumuza devam edeceğimiz bildirildi. Ama tayfunun yön değiştirdiği daha sonra duyuruldu.

13 Ekim Çarşamba: Kafile komutanımız NATIK POYRAZOĞLU'nun geminin günlük bülteninde DUYGULAR adlı şiir yayınlandı.

DUYGULAR

Uzaktaki Yavukluya

Görüyorum düşündüğünü,

Üzülüp büzüldüğünü

Sakın kızma!

Aldanma! Yanma!

Kara gözlere kanma!

Mehmet Mehmet diye

Hülyalara dalma!

Ve bir gün düşün gelecek kahramanı

O sana

Neler, neler verecek

Saçlarından maniler, destanlar

Yaşamak ve çevreler örecekt.

Gelecek günler hep

Gelecek bir sevimli gün ve sen o gün

Kınalı ellerinle Mehmet'ini saracaksın.

Nişanlı kolundaki gazi şeridi;

Göğsünde madalyalar arayacaksın.

Bulacaksın bunları...

Yine sen o gün dünyanın en kahraman,

En cıvan mert erkeğinin nişanlısı

Ve karısı olacaksın... 13.10.1950

Gnr. MC.RAE GEMİSİ

Yarbay Natık Poyrazoğlu

13 Ekim Cuma 1950

COŞACAĞIZ

Yürekteki imanla maniler aşacağız

Biz barışta değil, savaşta coşacağız.

Hasım göğüs gererse ardından koşacağız

Bir zaferde Kore'de destanlar yazacağız.

Varsın bomba gürlesin dört yanımda her zaman

İman dolu yürekle dizimde çoktur iman

Mermi yağsa başıma düşmana vermem aman;

Gözler hedef görünce coşacağız o zaman.

Dinim İslam dinidir, nabızda atar damar

Ey! Moskofun uşağı hasmını iyi tanı!

Alevlerle çevrilse siperimin her yanı;

Tanrı; millet adına feda ettim bu canı.

Gnr. MC.RAE GEMİSİ

Üsteğmen Mustafa Karyar

16.10.1950

14 Ekim Cumartesi: Saat 16:00 Çin denizindeyiz. Arz 17: derece 30 Şimal, Tul 119 derece 26 doğu. Gemimiz çok güzel bir havada saatte 17 mil süratle yol alıyor. Akşam üzeri Filipinlerin en büyük adası Luzon'un 15-20 mil açığından geçiyoruz. Bu güne kadar saatler 7 saat ileri alındı. 130 mil arkamızdan General Tahsin Yazıcı Han gemisiyle bizi takip etmekte.

17 Ekim Salı: Saat 13'te öğlen yemeğini müteakip Kore'nin PUSAN Limanına girdik. Gemiye tahliye etmek için güvertede toplandık. Verilen yeni bir emirle tekrar kamaralara indik. Gemiye yarın tahliye edeceğiz. Pusan şehri Kore yarımadasının güney ucunda bir liman şehridir. Ana karadan ayrı büyük bir ada birkaç tane de küçük adacıklar var. Bu adalar tabii bir liman oluşturmuşlar. Büyük olan adayla anakara arasındaki gidiş gelişi sağlayan bir köprü var. Bu köprü mekanik bir şekilde bir tarafından kaldırılıp, indirilerek, deniz araçlarının yayaların ve motorlu araçların iki tarafa geçişi sağlanıyor. Pusan limanı gemilerle dolu. Bulduğum geminin güvertesinden Amerika Birleşik devletleri bayraklı tam 36 adet nakliye gemisi saydım.

18 Ekim Çarşamba: Gemimiz rıhtıma yanaşınca , iskeleye Birleşmiş Milletler ve Amerikan bayrakları asıldı. Türkiye irtibat müsteşarı Kemal bey ve yarbay Natık Poyrazoğlu'na birer çiçek buketi verdiler. Mektep çocuklarının ellerinde Türk bayrakları vardı. Bando marşlar çaldı. Bir talebe kafile komutanımız Natık Poyrazoğlu'na bir çiçek buketi sundu.

Vapurdan inerek Puson tren istasyonunda trene binip Teagu şehrine geldik. Trenler devamlı Çinli esir taşıyor. Kızılhaç trenlerinde yaralılar sevk ediliyordu.

Gece yarısı kışlaya marşlar söyleyerek geldik. Yerleştiğimiz kışla binaları Japonların askeri kışlalarıymış.

19 Ekim Perşembe: Teagu'da kışla binasında toplandık. Kore'ye gelmiş olan kafile erlerini General Tahsin Yazıcı bir konuşma yaparak, alınlarından öptü. Ben, Necati ve Gıyasettinle kışladan çıkıp Pet adında Amerikalı bir arkadaş bulduk. Şehri gezmek için Kore parası lâzımdı. Bir dolar 2500 van ediyordu. Amerikan askerine 5 dolar verdik; 12.500 Van ettiğini uzun uzun anlatmaya çalıştık. Amerikan askeri o kadar zekiymi ki; kalem, kağıt çıkarıp bir süre hesap yaptıktan sonra 5 doların, 12.500 Van ettiğini buldu ve bize verdi.

Yanından geçen her kadına Pet elle sarkıntılık ediyordu. Kadınlar asker görünce yolun diğer tarafına geçiyorlar.

Şehrin her sokağı fuhuş yuvası. Çocuklar önümüzü keserek; Şeksi okey, Seksi okey diye kadın isteyip istemediğimizi soruyorlar.

Bağırsaklarım bozulmuş müthiş karnım ağrıyor. Tuvalet aradım derdimi kimseye anlatamadım. Tuvalet dedim, bizdeki gibi helayı sembolize eden iki oo yazdım, kimse anlamadı. Bizim ülkemize Amerikan kültürü daha girmemiş

Kore'ye gelmiş olan ilk kafile erlerini General Tahsin Yazıcı Teagu şehrinde alınlarından öperken

olduğundan, kenefi belirten WC yazılması gerektiğini bilmiyorduk. Sıkıntımı kimseye anlatamayınca, altıma dolduracağıma evlerin bitiminde tarlaya çöküp ferahladım. Oh dünya varmış. Gezdik dolaştık kışlaya geri döndük.

21 Ekim Cumartesi: Eve mektup gönderdim. Öğlenden sonra bölüğün nöbetçi çavuşluğunu teslim aldım.

22 Ekim Pazar: Bu sabah Tegu şehrini gezdirmem ve çevreyi tanımaları için emrime on er verdiler. Şehrin çarşısını, Birkaç parkını ve sokakları gezdirerek, saat 13:00 erleri vukuatsız bölüğe teslim ettim.

24 Ekim Salı: Bizimle birlikte Türkiye'den gelmiş olan motorlu araçları Tugaya götürmek için Necati, Gıyasettin, Şinasi ve ben ilk karaya çıktığımız, liman şehri Pusan'a gittik. Bizi bir binaya yerleştirdiler.

25 Ekim Çarşamba: Gemilerden indirilip, bir alana park edilmiş araçların bakımını yaparak çalıştırıp, limanın önüne götürüyoruz. Şoförlerde oradan alıp Teagu şehrindeki Tugaya götürüyorlar.

Burada da savaşın getirdiği sefalet ve yoksulluk sonucu insanlar son derece çaresizler, sokaklarda çocuklar hello çap çap diyerek yiyecek istiyorlar.

29 Ekim Pazar: Bugün Cumhuriyet bayramı. Beş gündür sevk edilecek vasıtaların gece gündüz bakımıyla uğraşmaktan son derece yorgun ve uykusuzum. Ordonat Bölük komutanı yüz başı Fuat bey uzamış sakallarımı görünce. "Bu halin ne" dedi. Yüzbaşım gece, gündüz çalışmaktan tıraş olacak vaktim yok, ayrıca bir jilet bile bulamadım dedim.

Bu gece bizim bakım arabasının şoförü Ankara Kadınhanlı Mustafa Emreli Pusan'dan, Teagu'ya giderken GMC.yi devirmiş. Üç kaburga kemiği kırılmış, hastaneye kaldırmışlar. Türkiye'ye gönderileceği söyleniyor.

30 Ekim Pazartesi: Bugün son araçları da üç konvoy halinde gönderdik. Saat 17:30'da bizde Nihat Teğmenin komutasında yola çıktık. Yolları bilmediğimizden Teagu yolunu bulmak için şehrin içinde bir hayli dolaştıktan sonra çıkış yolunu bulabildik.

Pusana geldiğimizden beri bir gece rahat uyku uyuyamadım. Gece, gündüz araçlarla uğraşmaktan yorgun ve uykusuzum. Teagu şehrindeki Tugayımıza iltihak etmek için yola çıktık. Çıktığımızda hava kararmak üzereydi. Teagu yolunda gece oldu; zaman zaman direksiyonda gözlerim kapanıyor. Bir ara bir gümbürtü oldu; gözlerimi açtım yoldan çıkıp pirinç tarlasına girmişim. Bir süre sonra mola verdik. Bir müddet dinlendikten sonra hareket ettiğimizde Bolulu Cemal Gökçesu arabaların yanında şaşkın bir vaziyette su pompası, yangın pompası diye bağırarak koşuyordu. Kalkışta el frenini boşaltmaya unutmuş, yağlanan el fren kasnağı ısınıp dumanlar çıkmaya başlayınca yangın söndürme tüpü arıyormuş. Fren kasnağını soğutup hareket ettik. Gece saat 24'ten sonra Teagu'ya geldik. Araçların bir kısmını kışlanın bahçesine, diğerlerini de şehrin dışında geniş bir araziye park ettik.

OTO BÖLÜĞÜ: Bölük komutanımız ön yüzbaşı İHSAN GÜRKAN çok değerli bir komutanımızdı; Herkesin saygı gösterdiği bir subay olduğu gibi, son derece olgun davranışlarıyla aynı zamanda bir beyefendiydi.

Birinci takım komutanı Korkut Yiğitbaş, soğuk kış günlerinde bile kaput giymez, koltuğunun altında ufak bir deri çantası öyle dolaşırdı. Zayıf bir bünyesi vardı.

Birinci takım gediklisi Başçavuş Haydar Kılıç, takım çavuşu Mersinli Abdullah Ermişti.

İkinci takım Komutanı Üsteğmen Sahir Altan'ın boyu 1.70 cm civarında ve atletik yapıydı. Takım gediklisi Adanalı üst çavuş SALİH GÜNER, takım çavuşu Manisalı Mustafa Kaynardı.

Üçüncü takım komutanı Teğmen Nurettin Koyutürk, (general oğluydu.) Takım gediklisi üstçavuş Muzaffer Azak, Takım Çavuşu Aydınli Cemal İren'di.

Bakım grubu komutanımız Teğmen Nihat Esin. Çok iyi niyetli ve sakın bir görünüşü vardı. Gediklimiz makinist üst çavuş Süleyman Kılav kısa boylu, şişman, sarı bıyıklı gösterişli, kasıntıyı çok seven biriydi. Kadınları görünce bıyıklarını sıvazlayarak sırtırdı.

Deponer çavuşlar Necati Akgül Samsunlu, M. Aziz Erkmen İstanbul Silivri, Deponer onbaşılar Cihangirli Şinasi Öztürk, Samatyalı Gıyasettin Çınaroğlu, Ceraskal şoförü Mustafa Emreli Ankara Kadınhanlı, Silah bakım onbaşı İsmet Sabuncu Kırıkkaleli'yle ekibimiz 16 kişiydi.

Bölük Karargahında Başgediklimiz İbrahim Göktaş herkesin saygı gösterdiği babacan biriydi. (Burada bir anımı da anlatayım. Saçlarım kıvrıcık değil ama dalgalıydı biraz da uzamıştı. Bir gün araçların bakımıyla uğraşırken Başgediklim yanıma gelip; "Aziz çavuş fotoğraf makinan var mı?" dedi. Bir kutu makinem var Başgediklim dedim. Bir makara film uzattı. Bunu al, hatıra olarak fotoğraf çektir, sonra saçlarını kestir. Bölük komutanımız saçlarını görmüş dedi. Kendisine; Başgediklim siz emredin ben saçlarımı hemen kestiririm, dedim. Yok yok bu filmi al hatıra olarak resim çek sonra saçlarını kestir dedi. Mutfak Çavuşu Talip Dövcü sivil hayatında berbermiş, tıraş takımları vardı, saçlarımı ona kestirdim.)

Erat Japonların yaptığı kışla binalarında kalıyordu, araçlar araziye park edilmişlerdi. Biz de bakımını yapıyorduk.

4 Kasım Cumartesi: Üst çavuş Süleyman Kılav (internette Süleyman Kılav'ın Süleyman Demirel'le teyze çocukları oldukları yazıyor) , Necati Akgül ve ben öğlen yemeği için kışlaya geldik. Yemeklerimizi yedik, dönüşte üst çavuş Willis'i ben kullanayım dedi. Her yer çamur, kalkışta lastikler patinaj yapıyor; el freni çekilmiş, vites takılmış çalışmayıp duran araçlar bile durduğu yerde yolun meyilli tarafına doğru kayıyor. Zaman zaman diğer birliklerde de durduğu yerde kayıp, devrilen araçlar oldu.

Daha evvel hava atmayı sevdiğini belirttim ya; yine o havaya girip gaza basınca, dur falan demeye fırsat kalmadı; sağ tarafta yoldan oldukça alçakta bir tarlaya uçtuk. Ben beş, altı metre uçarak başımın üzerine düştüm. Başımdaki miğfer ve tarlanın çamur oluşu kafamı parçalanmaktan korudu. Necati devrilen Willisin altında kalmaktan kıl payı kurtuldu. Aynı anda oradan geçmekte olan 3. tabur komutanı Binbaşı Lütfü Bilgin yardım etti, patinaj zincirlerini, birbirine bağlayarak jipi çıkarmaya uğraştık. Tabur komutanın jipi de neredeyse bizim akıbetimize uğrayacaktı. Olmuyor çocuklar dedi! Sizin bölüğe haber vereyim gelip sizi kurtarsınlar diyerek gitti. Bir süre sonra bölüğün kurtarıcısı gelerek jipi askıya alıp yola çıkardı fakat direksiyon mili eğildiğinden jipi askıya alarak götürdük.

MUTFAK ARABASI:

10 Kasım Cuma: Bu sabah saat 9:00'da Tugay bütün mevcuduyla Seul istikametinde yola çıktı. Bizim bakım grubu arızalı üç arabayı onarmaya kaldık. Biri de mutfak arabasıydı. Ben bozuk arabayla uğraşırken aşçı erlerden Necmettin Ertürk otomatik makineli tabancayı karıştırırken tabanca ateş almış altı mermi attı. Can acısıyla biri bağırıyordu. Hemen koştum, Osman Akgül GMC'nin içinde kıvranıyordu, yarasını aradım, iki mermi sağ bileğini delmiş kan fışkırıyordu. Bir kağıdı katlayarak atar damarın üzerine bastırıp bir sicimle sararken çabuk jipi getirin dedim. Koltuğuna girerek GMC.'den indirdik. Birkaç arkadaşın yardımıyla jipe bindirip sıhhiye bölüğüne götürdüler. Bu olayla Tugayda ilk yaralıyı vermiş olduk. Arkadaşlar ne kadar soğukkanlısın. Hiç telaşa kapılmadın dediler. Bu arkadaşımızın eli sakat kalmış bir daha kendisini göremedik.

TREN OLAYI:

Bakım grubu arızalı araçlar yüzünden bütün birliklerden sonra yola çıkmak zorunda kaldık. Gece saat 21:00 sıralarında yüksek bir toprak yığınının sağ tarafımız görünmüyordu. Önümüzdeki açık tren yolunu geçerken sağımızda kara bir bulut gibi ışıklarını yakmamış, gelmekte olan treni gördük. Jipi Teğmen Nihat Esin kullanıyordu. Gaza basıp rayları geçerken, arkadan gelmekte olan GMC.'ye durması için bağırarak el, kol hareketleri yaparken GMC tren yoluna girdiği anda, trenin GMC'nin sağ tarafından şoför mahalline bindirmesi bir oldu. GMC. Şahlanan bir at gibi arka tekerlekleri üzerinde yükseldi. Büyük bir gürültüyle trenin önünde 15, 20 metre sürüklendikten sonra gözden kayboldu. Tren 50, 60 metre kadar gittikten sonra tam durmak üzereyken ben tekerleklerin arasından karşı tarafa geçmek için ileri atıldım. Teğmenimiz ceketimden tutup, beni geri çekerek "Sen de parçalanmak mı istiyorsun." dedi.

Tren durunca tekerleklerin arasından öbür tarafa geçtim. GMC. 30 – 40 metrelik bir alana parçalanıp dağılmıştı. GMC'yi kullanan Necati Akgül şaseyi dolaşarak GMC'nin sağ tarafına geldi. Parçalanmış arabadan cılız bir inleme sesi geliyordu. Necati'nin gittiği yere gittim. Gıyasettin Çınaroğlu'nun bacakları şoför mahallinde vücudu şasenin altında asılmış bir vaziyette duruyordu. Necati'ye baktım renginin solukluğu karanlıkta bile belli oluyordu; üstü toz toprak içindeydi. Arabayı kullanan Necati'yle ortada oturan GMC'nin şoförü Bursalı Ali Özaltın'ın vücutlarında bir şey yoktu. (Çembere düştüğümüz sabah Ali Özaltın bacaklarından vuruldu bir daha bölüğe dönmedi.)

Teğmenimizde geldi. Necati, Gıyasettinin kollarından tuttu. Bırak çekil kenara, senin bir şeyin var mı dedim. Yok deyip Gıyasettin'i bıraktı. Gıyasettin'i kaldırmak istedim. Bırak her yanı acıyor dedi. Biraz metin ol, hafızanı toplamaya çalış. Ağrıyan yerlerini söyle de oradan tutmayayım dedim. Biraz dur dedi. Vücudunu ızdırapla biraz oynatmaya çalışarak sol omuzum diye cevap verdi. Gıyasettin'i trenin yanına götürdük. Teğmen ve ben tren yolunu jiple geçince konvoy diğer tarafta kalmıştı. Onlar da geldiler. Biraz su getirin dedim Turan Çeliktenli koştu bir matara su getirdi. İlk yardım paketlerinden çıkan sulfamit haplarından üç tane içirdim. Baygınlık geçirmeye başladı. Yüzünü yıkadım, elleri yaralanmıştı ellerini sardım. Omuz ve köprücük kemikleri üzerinde şişmeler başladı. Trende esirler ve muhacirler vardı. Gıyasettin'i Necati'yle tutup bir vagona bindirdik. Teğmenimiz. Benim Gıyasettin'le gidip onu bir hastaneye yatırmamı söyledi.

Tren hareket etti. Gıyasettin zaman zaman baygınlık geçiriyor, manasız sayıklamalar yapıyor. Bayılmaması için şuuruna hakim olmasını, zaafa kapılmamasını telkin ediyorum. Durduğumuz istasyonlarda Hospital soruyorum. No diyorlar. Gece saat 24'ü geçmişti bir kasabaya geldik. Bir Kore M.P.si ile Tarzanca, İngilizce Korece bir dille anlaştık. (Hir

Gıyaseddin Çınaroğlu, Şinasi öztürk ve M.Aziz Erkmen

Hospital) dedi. Gıyasettini sırtıma alıp istasyon odasına götürerek Koreli M.P. lere bizi hastaneye götürmelerini söyledim. Bir doktor getirdiler. Muayene etti. Kırık değil, kemiklerde çatlak olduğunu söyledi. Doktordan sonra iki MP. Bir Dodge getirdi. Her yanı tangur tungur; motor ve sibop vuruntuları geliyor Dodge'a binip yola çıktık; bizi hastaneye götördüklerini sanıyordum. Bir evin önünde durduk. Diz havz (Burası ev) dediler, indik. Gıyasettini sırtıma alıp eve girdim, bizi boş bir odaya soktular, burası doktorun eviymiş; burada hastane yokmuş. Gıyasettini tahtalar üzerine yatırdım. Doktor gelip iğne yaptı, devamlı hastalar geliyordu. Doktor sabaha kadar hep ayaktaydı. Gıyasettin ağrılarını verdiği ızdıraptan inliyordu. Üzerimdeki iş tulumunu çıkarıp üzerine örttüm. O kadar soğuktu ki bütün vücudum sarsıla sarsıla titriyordu. Aziz üşüyorum dedi. Ceketimi de çıkarıp üzerine örttüm. O ağrıların acısıyla ben de çıplak olduğumdan soğuğu bütün dehşetiyle hissediyorum. 9 Kasım akşamından bu yana yemek yemedik. Açız. Sabah olmasını sabırsızlık la bekliyorum. O kadar uzun bir gece ki, sanki hiç sabah olmayacak gibiydi. Bu gece bana haftalarca uzun geldi. Çok zor ve meşakkatli günler zamanlar oldu ama ruhumda bu kadar aksülamel (etki) bırakan bir durum tasavvur edemiyorum. Sabah olsun hastane aramayıp, hastayı Tugaya geri götüreceğim.

Bu kasabanın adı Hang Hang mış. Kuzeyliler tarafından işgal edilen bu kasaba Amerikalıların İNÇON çıkarmasından sonra kurtarılmış ama etrafta hala gerilla gruplarının kaldığını öğrendim. Makinalı tabancamı her an ateş etmeye hazır durumda elimin altında bulunduruyorum.

11 Kasım: Şafak söktü. Hiç uykusuz, aç ve titremeye geçen bir gecenin sabahı oluyordu. Ceketimi giyip istasyona gittim. Kore'li M.P.lere Doktorun evine bir araba göndermelerini ve hastayı istasyona getirmelerini yine tarzanca bir dille anlattım. Geceki Dodge (doç) yine geldi. Gıyasettini bindirip istasyona gittik. Kısa bir zaman sonra tren geldi. Açık yük vagonlarında iki Bedford İngiliz kamyonu vardı. İngiliz askerlerinin yardımıyla yaralıyı bir arabanın şoför mahalline bindirdik. İş tulumumu doktorun evinde unuttum. Gıyasettin bu sabah biraz kendine gelir gibi oldu. Hezeyanları durdu, baygınlık geçirmeleri seyrekleşti. İngilizler bir kutu kompostayla bir kutu tuzlu bisküvi verdiler. 24 saatten fazla oldu açız. Aç kurt gibi yemeğe başladım; Gıyas çok az yedi. Üzerimizde hala kendi kışlık elbiselerimiz var. Kore ve İngiliz askerleri üzerimizdeki elbiseleri gösterip çok güzel kışlık

elbiselerimiz olduğunu söylüyorlar. Bilmiyorlar ki seyrek dokunmuş ve kalın görünmesi için üstleri kabartılmış bu kumaşların altında incecik Amerikan bezinden bir don, gömlek vardı.

Türk askeri olduğumu öğrenen bir Kore askeri elma ve bir Trabzon hurması getirip verdi. Komamsimnida (Teşekkür) diyerek kabul etmek istemedim. Müteessir bir tavır takındı. Mahcup oldu. Kendisine itimat etmediğimden almadığımı sandı. Aklımdan böyle bir şey geçmediğini anlatmak için elinden elmaları alarak bir tanesini hemen ısıırıp yemeye başladım.

Öğlenden sonra saat 15:00'de tren bir kasabada durdu. Gıyasettin yolda iki defa baygınlık geçirdi. Bütün zorlamalarıma rağmen sabah İngilizlerin verdikleri yiyeceklerden birkaç yudum yedirebilmişim.

Bu istasyonda Korelilerin tabaklar içine birkaç tane koyarak sattığı patates ve şeker pancarı benzeri toprakta yetişen bir bitkiyi alarak yerli halktan gördüğüm şekilde patates gibi kabuklarını soyarak yedim. Zorla da olsa biraz Gıyasettine de yedirdim. Limon gibi sararmış benzine biraz renk geldi. Bayılma krizleri seyrekleşti; meğer bayılmalarında açlığın da etkisi varmış.

Yediğim bu bitkinin tadı, tanıdık bir taddı. Bu benim daha evvel yediğim bir şeydi ama ne olabilirdi? Acaba hangi meyvenin veya yemişin tadı olabilirdi diye uzun müddet düşündüm ve buldum. Bu suda haşlanmış kestane tadıydı. Aslında bu tatlı patatesmiş.

Şehir içindeki caddeden sıhhiye bölümünün ambulanslarının geçmekte olduğunu gördüm. Trenden atlayıp koşarak caddeye inip son ambulansa yetiştim. Galip üsteğmen kullanıyordu. Kendisine akşamki tren kazasında yaralanan erin trende olduğunu, hastaneye yatıramadığımı, yaralıyı siz alın dedim.

Çavuş görüyorsunuz bu son ambulans, içinde ayağı kırık bir Amerikan askeri bir de İngiliz var, onu alacak hiç yer yok dedi. O halde gidiyorsunuz bizim bölüğe haber verin bir sonraki istasyonda bizi beklesinler dedim. Galip üsteğmen gitti. Ben tekrar trene döndüm; bir süre sonra bir jipin caddede gelmekte olduğunu gördüm. Jipte teğmenimiz Nihat Esin, Necati Akgül ve İsmet Sabuncu vardı. Tren istasyonu yüksek, yol aşağıda kalıyordu. Jipten istasyona doğru koşmaya başladılar. Tren de aynı anda hareket etti. Necati'ye koş treni durdur diye bağırdım. Ben de lokomotif doğru koştum. Benden evvel yetişen Necati makinalı tabancayla makinisti tehdit ederek treni durdurdu. Gıyasettini jipe alarak tugaya müteveccihen yola çıktık.

Galip üsteğmen bizim bölüğe yetişip trenle geldiğimizi, derhal gitmelerini teğmenimize söylemiş. Saat 16:30'da sıhhiye bölümüne yetişip Gıyasettin Çınaroğlu'nu teslim ettik.

Biz bir buçuk saat sonra SEUL Havaalanına geldik. Hemen kumanya kutularını açıp; Necati, Şinasi, Nihat teğmen, Üstçavuş Süleyman Kılav hep beraber oturup karnımızı doyurduktan sonra birkaç arızalı arabanın bakımını yaparak, Necati'yle çadırlarımızı birleştirip kurduk, gece yarısına doğru da yattık.

Sıhhiye bölümü Gıyasettini SEUL Hava meydanında uçağa vererek Tokyo'ya hastaneye göndermişler.

(Biz Kore'ye gitmek için Ankara'da toplandığımızda Gıyasettin'in üsteğmen olan ağabeyi jip devrilmesi sonucu omurgası kırıldığından vefat etmişti.)

12 Kasım: Sabah araçlarını hazırlayan arkadaşların sesleriyle uyandık. Bütün araçlar harekete hazır durumdaydı. Araçları bir kere daha dolaşarak hiçbir şikayet olmadığını öğrendikten sonra konvoy hareket etti. Daha hava meydanından çıkmadan Kayserili Duran Karpuz GMC'yi kuma kaçırdı, çıkaramadı. Arabayı kumdan kurtarıp aldım. Akşam üzeri ÇATON'a geldik. Tren istasyonuna yerleştik. Gerillaların faaliyet gösterdikleri bölgede bulunduğumuzdan mevzi hazırlıkları yaptık. Ara sıra Keasong'a gidip Tugayın erzak ve akaryakıtını getiriyoruz. Bu yer değiştirmelerinde devrilen aracın altında kalan bir gedikli başçavuşumuz hayatını kaybetti. Böylece Kore'de ilk şehidimizi vermiş olduk.

14 Kasım: Tugayın mütebaki kısmı trenle gelirken bir istasyonda ateş açılmış. Bizimkilerde mukabelede bulunmuşlar. Bir çavuşumuzun vurulduğu böylece bir şehit daha vermiş olduk.

Bugün ÇATON'a taburlarda yerleşti.

15 Kasım: Tepelere emniyet ve gözetleme için konan iki nöbetçiye sık fundalıklar içinden ateş edilmiş. İki nöbetçi bizim bölüğe geldiler. 15-20 kişilik bir grubun ormanlık alandan çıkarak bizim birliklere yaklaştığı; Bizimkilerin de onlara ateş açtığı, üç yaralı, bir ölü bırakıp kaçtıkları söylendi.

16 Kasım: Bölüğün 3. takımı ve yardıma gelen bir Amerikan konvoyuyla 3. Taburu TASAN'a naklettik. Bu bölgedeki gerilla faaliyetlerini kontrol altına almak için 3. Tabur görevlendirilmiş.

KESONG tan 4 mil kadar şimalde 38 paralelle hudut ayrılıyor. Kuzey ve Güney Kore hududunun ayrıldığı yerde yolun kenarına (This is 38 parallel) sarı boyalı bir levha üzerine kırmızı harflerle yazılmış. Şimal Kore'de girdiğimiz kasaba ve şehir yollarının giriş, çıkışlarına taklar kurulmuş. Takların üzerinde Güney Kore, Amerikan ve mavi zemin üzerinde defne dalları arasında dünya motifi işlenmiş Birleşmiş milletler bayraklarıyla velcom yazıları var. Evlerde de beyaz zemin üzerine ortasında yarısı mavi, yarısı kırmızı bir yuvarlak ve dört köşesindeki siyah çubukları boyayla yapılmış Güney Kore bayrakları asılmış.

Bütün köyler, şehirler yakılmış, yıkılmış birer harabe haline gelmiş taş ve kül yığını bu yerlerin girişine konan tabelalarda " This is falan Yer" yazıyordu. Cesetler yol kenarlarında tarlalar içinde yatıyor. Üst çavuş Muzaffer Azak GMC.yi kullanıyordu, cesetleri görünce fena oldu. Aziz kullanamayacağım direksiyonu sen al dedi.

Konvoyun sonunda gittiğimizden bizim durumumuz oldukça tehlikeli. Düşman gerillalarının en kolay avlayacağı konvoyun sonudur diye aklımdan geçiriyorum ve endişeliyim.

19 Kasım: 3. Taburu TASAN'dan, İNÇON'a nakletmek için gittik, gece saat 21:00'de ormanlık bir bölgeden geçerken çetelerin makinalı tüfek ateşine maruz kaldık, iki asker yaralandı.

Arazi çok sarp dağlık ve ormanlık SCR 300 denen sırtta taşınan telsizlerle irtibat sağlanamadığından geldiğimiz bir düzlük alanda konaklama emri verildi. Batı kesimimizde duvar gibi dik 400-500 metre yüksekliğinde bir dağ var. Hemen mevzi kazmaya başladık.

Burada bizim gibi konaklayan bir Amerikan birliğini dağdan açılan ateşle imha edip, generalini de esir almışlar (Bu general yıllar sonra iade edildi.)

Bu durum öğrenilince hemen hareket emri verildi. Dağın eteklerinden dar bir yoldan güneye doğru hareket ettik. Gece yarısından sonra çok dar bir boğazdan dışarı çıktığımızda üç Amerikan tankının boğaz çıkışında bizi beklemekte olduğunu gördük. Telsiz irtibatı sağlanamadığından bu sarp araziye girmekten çekinmişler. Bu tanklar Türk birliğini aramak için görevlendirilmişler. Arazinin sarp ve tehlikeli olduğunu bildiklerinden boğazdan içeri girmeye cesaret edememişler.

21 Kasım: Düşman çetelerinin baskın yapacağı haberi alındı; tam teçhizat yattık. Baskın 2. Tabura yapılmış, alınan tertibat sayesinde çetelerin 20 ölü bıraktığı anlatılıyor.

Bu sabah bütün Tugay Kuzey'de Kuzey Kore'nin baş şehri Piyang yong dan geçerek Sunconla, Enju arasında bir bölgeye yerleşmek için 140 mil yol kat edeceğiz.

22 Kasım: Piyong Yang'a geldik. Bir GMC. arızalandı. Tamirini yaparken hemen yanımızda kapısında nöbetçi olan ve HOSPİTAL yazan hastaneyi gördüm. Şinasi'nin sol elinin orta parmağı mikrop kapmış şişmiş ve patlıcan gibi morarmıştı. Korkusuz görünmek için bütün ısrarlarımıza rağmen sıhhiye bölümüne gitmedi. Parmağının durumunu Teğmenimiz de biliyordu. Teğmene hastaneyi gösterdim. Teğmenle Şinasi'nin koltuklarına girerek hastane kapısına götürdük. O gitmem diye diretiyordu. Kapıdaki nöbetçi içeriye haber gönderdi; gelen sağlık personeli Şinasi'nin parmağını görünce içeri almak istediler. Gitmem diye diretmesine rağmen iki kişi koltuklarına girerek Şinasi'yi götürdüler. Gıyasettini Güney Kore'nin başşehri SEUL'de, Şinasi'yi de Kuzey Kore'nin başşehri Piyang Yong'da hastaneye verdik. Böylece gönüllü gelen iki arkadaşımızda hastanedeler.

(Şinasi temizliğe önem vermeyen dağınık, macera düşkünü, içkiyi seven son derece şüpheci ve kabadayı görünmek isteyen aslında pısırik bir arkadaşımızdı. Bir gün cephede grup atışı yapan topların kulakları sağır edecek kadar şiddetli gümbürtüsünden ay diye bir bağırmaıyla çılgın gibi Burhan TOROĞLU'nun üzerine atlayıp boynuna sarıldı.

Buna benzer birçok hareketlerini gördük ama kabadayı ve korkusuz görünmek havalarındaydı.)

25 Kasım: Cephe gerisinde bir yere intikal ettik. Ben tekrar bıraktığımız arızalı bir araç için bölüğün eski bulunduğu yere döndüm. Aracın tamirini yaparak Teğmen Nihat Esin, Necati Akgül, Tüfekçi onbaşı İsmet Sabuncu ve GMC. Şoförü Mustafa Emreli'le birliğe katılmak üzere yola çıktık. Bir gün evvel geçtiğimiz kasabada kurulmuş olan taklar kaldırılmıştı. Kasabanın ortalarında kurulmuş olan bir tak'ı geçince hemen sağdaki caddeye girip yola devam etmiştik. Çin birliklerinin geldiğini haber almış olmalı ki, caddelerden kurulan taklarla Kore ve Birleşmiş Milletler bayrakları kaldırılmış olduğundan, ben yolu

şaşırdım, kasabanın dışına çıktık. Teğmene gittiğimiz yol bu değil, ben yolu şaşırdım dedim. Devam edelim bakalım dedi. Devam ettik, önümüze ağaçsız çıplak bir dağ çıktı. Dağı tırmanıp öbür tarafına geçip bir köye geldik. Köyün yanından şose geçiyor ve köyde kimseler görünmüyordu. Porta denilen geniş bir bahçe kapısının aralıklarından bakan biri vardı. Teğmene gösterdim. İriva (gel) diye seslenerek ve el işaretiyle gelmesini belirttik. Seyrek keçi sakallı bir ihtiyar geldi, jipte asker sigarası vardı, bir paket verdim. İhtiyarı gören birkaç kişi daha geldi. Askeri birliklerin ne tarafta olduğunu işaretlerle ve birkaç kelime Kore diliyle anlatmaya çalıştık. Önümüzdeki yoldan geçtiklerini işaret ettiler. Komamsimnida diyerek teşekkür ettik, onlar da komamsimnida dediler.

Tugay çok uzak değilmiş iltihak ettik ama, yolu şaşırmam ve teğmenimizin bilmediğimiz bir yöne doğru devam etmemizi söylemesi sonumuz olabilir.

26 Kasım Pazar: Kuzey Kore'de Mançurya hududuna doğru ilerliyoruz. Bütün birlikler çok dar bir yoldan dağa çıktı. Mançurya hududunda Çin birliklerinin yığıldığı, haberi alınınca, geri dönüş emri verildi. Dağ yolunun oldukça sarp ve dar oluşu aynı yoldan geri dönüşte oldukça zorluk çekti. Birliklerimiz dağı terk etmeden Çinliler taarruza geçmiş olsalardı, sonucun ne olacağını tahmin etmek bile çok güçtür. Çin birliklerinin Kuzey Kore'ye girdiklerini öğrenen Amerikalılar, Amerikan birliklerinin geri çekilmesini sağlamak için Türk Tugayını Çin birliklerinin önüne sürmüşler.

27 Kasım Pazartesi: Piyang Yong'a Sahir Üsteğmen, Tugay karargahından Burhan Yüzbaşı komutasında Üstçavuş Adanalı Salih Güner ve deponer çavuş olarak ben 8 GMC'lik bir konvoy halinde Kuzey Kore'nin başşehri Piyang Yong'a erzak getirmeye gittik. Gece Piyang Yong tren istasyonundan erzaklar yüklendi.

28 Kasım Salı: Tugay Karargahına gitmek üzere yola çıktık. Yolda Bolu'lu CEMAL GÖKÇESU'nun arabasının arka diferansiyeli arıza yaptı, kilitlendi. Aksları ve arka şaftı sökene kadar hayli zaman kaybettim. Konvoy gitti. Üstçavuş SALİH GÜNER benimle kaldı.

Gece Rüştü Gülerman'ın GMC'si tekleyerek çekişten düşünce önde gitmekte olan konvoy bir köyde durarak bizi beklemeye başlamışlar .Köye girince bizim araçları görüp durduk. Köy meydanının yanında bizim köy odalarına benzeyen büyükçe bir oda, ortada kütükler doldurulmuş çatır çatır yanan bir varilin herkes etrafını sarmış ısınmaya çalışıyorlar.

Sahir Üsteğmen, Aziz şu Rüştünün arabasına bak tekliyor dedi. Rüştü'ye motoru çalıştırıp kaputu açıp baktım; distribütör kapağında çatlak var cereyan atlatıyor. Üsteğmene distribütör kapağı çatlak, yedekte yok dedim.

Yan tarafta Amerikan birliği var, o arabalardan bir tane görünmeden al dedi. "Nöbetçi vardır, ben yapamam üsteğmenim" dedim. Ben şimdi bulurum dedi ve odadan çıktı. Biraz sonra elinde bir distribütör kapağı, kabloları da üzerinde getirdi. Al tak, nöbetçilere görünmeden bir GMC'den söktüm dedi.

Distribütör kapağını taktım yola çıktık. Bölükten ayrıldığımız yere geldiğimizde bölük orada yoktu. Tugay Karargahının bulunduğu yere gittik yerinde yeller esiyor. Arızalı olan araçlarla birkaç er bırakmışlar; onlar Tugayın gittiği yeri tarif ettiler. Araçlara benzin ikmali yapıldı. Sahir Üsteğmen ve Burhan Yüzbaşı Konvoyu alarak Tugaya gitmek üzere hareket ettiler. Tugay karargahının bulunduğu yerde bırakılan birkaç aracın yanına Bolulu Cemal Gökçesu'yun arızalı aracını da bıraktık. Konyalı Mehmet Yılmaz'ın aracı çalışmadı. GMC'sinin karbüratörünü söktüm. Sabit seviye kabı su doluydu. Karbüratörü ve benzin otomatığını temizledikten sonra Adanalı Salih Güner Üst çavuşla birlikte Mehmet Yılmaz'ın aracıyla Tugaya gitmek üzere yola çıktık. Beş altı yüz metre sonra fırk fırk yaparak motor stop etti. Tekrar karbüratör ve benzin otomatığını temizledim. Bir süre gittikten sonra motor yine stop etti.

O soğukta benzin buzdan da daha soğuk etki yapıyor. Ellerimin sızısından parmaklarımın kemikleri parça parça dağılıp dökülüyor gibi; ağrısına dayanamıyorum.

Üçüncü gündür uykusuzuz. Salih Üstçavuş yüklerin üzerine yatıp uyudu. Çatıları pirinç saplarıyla örtülmüş bir köy evinin yanındayız. Solumuzda kalan bir tepenin arkasından atış yapan topların sesini hemen yanı başımızdaymış gibi duyuyoruz. Topların ışıklarından gökyüzü aydınlanıyor.

Ateş eden toplar bizim mi, düşman topları mı bilmiyoruz. Mehmet'e yapacak bir şey yok arabanın etrafında dolaş; bak yanımız köy dikkatli ol biraz da ben yatayım, sabah olunca depoyu boşaltır temizlerim dedim ve arka kasaya ekmek torbaları üzerine uzandım hemen uykuya dalmışım. Marş motorunun gar gar öten sesiyle uyandım. Mehmet'e marşa basma; Akü boşalırsa yarında burada kalırız diye bağırdım. Yine uykuya dalmışım marş motorunun sesiyle tekrar uyandım.

Mehmet yalvarır vaziyette; Çavuşum bu gavurlar bizi kıştır kıştır kesecekler ne olur arabayı çalıştır dedi. Mehmet'e delioğlan diye takılırdık. Şakacı ve çocuksu halleri olan bir arkadaştı.

Sen lâf anlamaz mısın, depo su dolu gitmemize imkân yok. Bir daha marşa bastığını duymayayım dedim. Ben de korkuyorum ama son derece yorgun ve uykusuzum. Bütün vücudum uyuşmuş ve hissizleşmiş gibi, burada başımıza gelecek olan belaya bir süre direnmekten başka yapacağımız bir şey yok.

Salih Üstçavuş öyle derin bir uykuya dalmış ki hiç bir şey duymadı.

Tekrar yattığımda 2. ve 3. takım Çavuşları Mustafa Kaynar ve Cemal İren'in seslerini duydum. Bölükten bizi aramaları için göndermişler.

Salih Üstçavuşu uyandırdık, onlarla gitti. Daha sonra çekiciyle gelip bizi aldılar. Ben tekrar uyumuşum. Bir sarsıntıyla uyandım sürülmüş pirinç tarlası içinde, bizim bölükteydik. Tugay karargahı da buradaydı.

29 Kasım Çarşamba:

Mehmet'in ayağı manevra yapan GMC. tekerleğinin altında kaldığından Mehmet hastaneye kaldırıldı. Hastane cephe gerisinde olduğundan, Mehmet, çemberi yarma hareketinde bulunamadı. Ayağı iyileşip de bölüğe geri döndükten sonra; görüştüğümüzde şakayla " iyi ki ayağımı GMC ezmiş yoksa ben başımı bir çalının dibine sokardım, gavurlarda beni kıştır kıştır keserlerdi" diye şakacı konuşmalar yapardı.

30 Kasım Perşembe: Üç mektup aldım, ikisi Sedat Başar'a ait. Sedat Silivri'den ailece tanıştığımız arkadaşım. Cephe bozulmuş bütün Amerikan birlikleri ve tanklar geri çekiliyorlar. Güney Kore ROK Tümeni bozguna uğramış. Türk Tugayımızın topçu taburunun bir bataryası, geri çekilmeyi kolaylaştırmak için düşmanı durdurmaya çalışıyor. Bütün yollar geri çekilen birliklerle dolu. Güney Kore askerleri yaya olarak, Amerikalılar araçlarla güneye doğru gidiyorlar. Yollar kapanmış hareket kabiliyeti tamamıyla yok oldu. Tozdan göz, gözü görmüyor. Bütün araçlar farlarını yaktığı halde öndeki aracı görmek mümkün olmuyor. Bütün birlikler gibi bizim bölükte geri hatlara çekiliyordu. Birliğimiz bir yol kavşağına geldi. Güneye gideceğimiz yerde birinci takım boş gördüğü sağdaki yolu takip ederek tekrar cephe istikametine sapmış. Bölük Komutanımız İhsan Gürkan; Başgedikli İbrahim Göktaş'a; "Burada kalacağız, mutfağı kurdur. Gelenlere çay, yiyecek ne varsa verin" deyip, yanlış istikamete giden birinci takımı geri çevirmeye kendisi gitti ve birinci takımı geri getirdi. Biz biraz geri çekilip, bu yol kavşağındaki düzlük alana yerleşirken sıhhiye taburu yanımızdan geçerek mutfağın kurulduğu yolun yanında mola vermişti.

Harp Muhabirimiz Hikmet Feirdun'a savaş birliğimizden bir grup çay ikram ediyorlar.

Resim: Oto bölük komutanı İhsan Gürkan (Kor Generallikten Emekli olmuştur) , Teğmen Nihat Esim, Levazım Binbaşı Osman Bey, Gazeteci Hikmet Feridun Es, Levazım Üsteğmen, Muhafız takım komutanı Üst. Teğ. Adnan Kamil Bey ve arkadaşlar

Bölük Komutanımız, "Aziz git sıhhiye birliğine söyle, biz bu gece burada kalacağız, onlarda gelirse yarın sabah birlikte buradan hareket ederiz" dedi.

Ben de gittim. Ambulanslar ölü ve yaralılarla doluydu. Şehit bir teğmenin bacakları adeta parçalanmıştı. Sıhhiye bölük komutanının adı Binbaşı Seyfi Asu'ydu. Kendisine Bölük komutanımızın söylediklerini anlattım. Herhalde sinirli olmalıydı ki, sert ve asabi bir şekilde sabahı beklemeyip gideceklerini söyledi. Geri dönüp, Bölük Komutanımıza Binbaşının söylediklerini tekrarladım.

Nitekim hiçbir şeyle karşılaşmadan gitmişler. Hürriyet gazetesi yazarı Hikmet Feridun Es ve eşi Semiha hanım da sıhhiye birliğiyle gitmişler.

Necati'yle bir römorkun içine girip kapak perdelerinin tokalarını dışarıdan bağlatıp uyku tulumlarına girerek yattık. Saat 3,5 veya 4 sıraları Başçavuş Haydar Kılıç'ın Necati, Aziz diye bağırın sesine uyandık. Römorkun içinde olduğumuzu kayış tokalarını sökmesini söyledik, brandayı açtı çıktık. Bölük Komutanının bizi aradığını, jipinin debriyaj sıyırdığını söyledi.

Jipi cerasgalla askıya alıp debriyajın son ayarını yaptık.

Cephe tamamıyla bozulmuş bütün birlikler dağınık bir halde herkes kendi başına buyruk hareket ediyor. Mutfak Çavuşu Talip Dövcü, Necati Ertürk ve diğer mutfak görevlileri çay ve yiyecek ne varsa gelenlere dağıtıyorlar.

Balık etinde hafif tıknaz bir Yüzbaşı jipin kaputu üzerine çıkmış, paniği önlemek için. Biz tarihi şan ve şerefle dolu bir milletin evlatlarıyız. Bizden kat kat üstün düşmanlara karşı bir çok zaferler kazanan bir milletiz; cesaretinizi kaybetmeyin. Yarın sabah toparlanıp geride bıraktığımız arkadaşlarımızın intikamını kat kat fazlasıyla alacağız diye cesaret verici nutuklar atıyordu. Matarasına çay veya kahvesini kimi bir parça ekmek alan dağınık birliklerden oluşan askerler güneye doğru yola koyuluyorlardı.

ABLUKA: Bölük Komutanımız bize de hareket emrini verdi. Gayet sakin birkaç saat yol aldık. Şafak sökmek üzereydi, birden silah sesleri başladı, ben evvela bizim arkadaşlarımızın eğlenmek için ateş ettiklerini sandım; sonra birkaç havan topu patlaması oldu. Konvoyun başında gitmekte olan Torbalılı Hayri İnce'nin GMC. sinin önüne isabet eden bir havan mermisinden GMC devrilip yolu kapadı.

Resim: Silivrilili Aziz Erkmen, Torbalılı Hayri İnce, Kırıkkaleli İsmet Sabuncu Onbaşı, Sultanahmetli İbrahim Göktaş Bölük Başgediklisi, Bakırköylü Burhan Toroğlu, 30. Kasım 1950 sabaha karşı Hayri İncenin kullandığı GMC'nin önüne isabet eden bir havan topu mermisiyle GMC devrilip yolu kapadı. 2. Amerikan Tümeniyle Tugayımız ve G.Kore Rok tümeni çembere düşmüş

oldu.

Birinci Takım Komutanı Üsteğmen Korkut Yiğitbaş, ikinci takım komutanı Üsteğmen Sahir Altan, üçüncü takım komutanı Teğmen Nurettin Koyutürk jipleriyle Hayri İncenin devrilen GMC'nin yanından geçerek şoförleriyle birlikte ablukaya düşmeden güneye doğru

gittiler. Başgedikli İbrahim Göktaş, gedikli Çavuş Ağa ve bir gedikli Başçavuş da onlarla gitmişler (galiba Haydar Sökmen'di).

Birçok arkadaşımız kayıp. Araçlarımız orada kaldı. Konvoyun gerisinde olanlar geri çekilip 2. Tümen karargâhının bir dere kenarında bulunduğu düzlük arazide toplandık.

Tugay Komutanımız General Tahsin Yazıcı da 2. Tümen Karargâhına gelmişti.

Bizim bölükten orada bulunanları Bölük Komutanımız topladı. Hatırladığım kadarı yla bakım grubu komutanı Teğmen Niyat Esin, Başçavuş Süleyman Kılav. Necati Akgül, Ben Aziz Erkmen, İsmet Sabuncu, Mustafa Emreli, Basri Duman, Mustafa Acar, İsmet Çiğce, Ahmet Yılmaz, Selâhaddin Kalkancı, Hasan Topçuoğlu, Nurettin Kızılşer ve birkaç arkadaş daha vardı.

Bölük komutanımız orada kalanları kurtarmaya gidiyoruz dedi. Bir süre gittik. Böyle durumlarda zaman ölçüsü kayboluyor. Ormanlık bir tepe çıktık. Araçlarımız aşağıda yolun üzerinde bir kısmı devrilmiş bir kısmı sağlam ama düşman da karşımızda ve koyunlar gibi beyaz elbiseleriyle karşı sırtlarda dolaşıyorlar. Biz tepeden aşağı inerken ateş etmeye başladılar. Aşağıda birkaç Amerikan tankı ilerlemek istedi, kesif ateş altında geri döndüler. Bacağından vurulan Bursalı Ali Özeltinla, Konyalı Mustafa Avcı'yı alarak geldiğimiz tepeden geri döndük. Mustafa Avcının Tüfeğini ben aldım. Çemberi yarıp Kuzey Kore'nin başşehri Piyang Yang hava alanına gidene kadar kullandım ve orada bıraktım. Bölüğün düşman içinde kalanları kurtarmaya giderken bizimle beraber elinde M-1 Tüfeği olan bir ayağı aksayarak yürüyen Koreli asker geliyordu. Ayağına ne olduğunu sordum, botu çıkarıp gösterdi. Topuğundan vurulmuş.

Üstçavuş Süleyman Kılav, ben bunu vuracağım diye tutturdu. Güney Kore birlikleri dağıldığı için Güney Kore askerleri ve Amerikalılar beraber karışık halde hareket etmekteyiz.

Üstçavuşa; bak dedim. Bunun saçı var, elbiseleri kuzeyli değil. Bu Güney Kore askeri dememe rağmen, ikna edemedim. İlle vuracağım diye diretince Nihat Teğmene söyledim. Teğmen engel oldu. Her taraf sivil halkla dolu, bunlarda bizimle birlikte hareket ediyorlar. Geri çekilirken bizimle, ileri giderken yine bizimle birlikte geliyorlar. Bu kısa süreli gidiş gelişlerde tarlalarına pirinç ekıyor, hasat zamanı yine bu gidiş ve gelişte, imkanlar elverdiğince hasat yapıyorlar. Biçtikleri pirinç saplarını yolların üzerinde sopalarla döverek tanelerinden ayırıyorlar. Üstçavuş Süleyman Kılav'ın daha evvelde gösterişe ve hava atmaya meraklı olduğunu belirtmişim; dönüşümüzde eline geçirdiği bir beyzbol sopasıyla önüne gelen sivillere vurmaya başladı.

2. Tümenin bulunduğu yere döndük. Bir GMC.nin nereye çarptıysa deposu delinmiş, onu bir mil kadar geride bırakmıştık. Deposu delinen aracın motor kapak contasını söküp diğer araca takmak için anahtarları alıp gittim. Bir cıvata hilal anahtar olmadan sökülemezdi. Hilal anahtarı almadığımdan motor kapağını sökemedim.

Piyang Yong'tan erzak aldığımız GMC.lerden biriydi. İçlerine altışar ekmek konmuş çimento torbaları gibi kağıt torbalarda bir GMC. Ekmek doluydu. Ekmeklerin altında da paket yapılmış bir m2 lik kartonlara basılmış arazi haritaları bulunuyordu.

Koreli halka ekmek dağıtırken kuzey kesiminde iki dağın arasında kalan vadiden 70-80 kişilik bizim askerlerin geldiğini gördüm.

Korelileri GMC. nin etrafından uzaklaştırıp gelenlerin biraz yaklaşmalarını bekledim. Sesimi duyacakları mesafeye gelince. Hey ekmek var! Gelin diye bağırdım.

Dövüştten çıkmış horoz gibi yorgunluktan sendeliyorlardı. Ekmek var sesini duyunca, Koştular! Evvela bir ekmek verirken gelin kendiniz alın deyip araçtan indim. Ekmekler kapış kapış gitti.

Bir ekmek alan onu yerken bir ekmekte koltuğunun altına sıkıştırıp yola koyuluyorlardı. Bunlar son artçılarımız.

(Eyüp'te, Gümüşsuyu ve Bülbülderesine ayrılan yol kavşağında oturan ve lakabı Efe Zeki olan arkadaşla Kore'den sohbet ederken, Zeki dedi ki ;geri çekiliyorduk, açıklıktan ve yorgunluktan ayakta duracak takatımız kalmamıştı. Bir çavuş bize bir kamyon ekmek dağıttı dedi. O ekmekleri dağıtan bendim dedim.)

Ekmekler bittikten sonra, düşmanın eline geçmemesi için yarık depodan üstüğüyle benzin alıp, bütün lastikleri benzinleyerek GMC.yi ve haritaları yaktım.

GMC.yi yaktığım yerden 300-400 metre kadar ilerde batıya doğru giden bir yol kavşağında ordonat Bölüğü konaklamaktaydı.

2. Tümen karargâhına döndüm ve teğmene motor kapağını sökemediğimi GMC.yi yaktığımı söyledim.

Tümenin bulunduğu yerin güneybatı kesiminde çıplak bir tepe vardı; o tepayı kontrol altına alıp Tümenin emniyetini sağlamasını Nihat teğmene bildirmişler.

Teğmen bizi topladı; Başçavuş Haydar Kılıç, Üstçavuş Muzafer Azak ve diğer mevcut olan eratla hareket edip zirveye çıktık. Teğmenin ben sağında, Necati solunda yere uzadık. Benim önümde bir taş öbeği var. Karşı tepelerden ara sıra kör atış yapıyorlar, üzerimizden geçen mermilerin ısıklık çalar gibi seslerini duyuyoruz. Teğmen; Bana bak önündeki bu taşlar tehlikeli, kopan bir parçayla yaralanırsın dedi. Bende: Gelen mermi bu taştan geçemez ama sizin önünüzde hiçbir şey yok; toprağı sıyıran mermi doğru size gelecek dedim. Söylediğinde de mantıklı diye cevap verdi.

Bir müddet sonra, Teğmen, “gedikliler nerede diye” sordu. Arkaya baktık yoklar. Arkadaki arkadaşlara , “Haydar başçavuş orada yok mu” diye seslendi; “görmediklerini” söylediler. Bana, “git onları bul” dedi! Başçavuşum diye bağıarak tepeden aşağı inmeye başladım. Aşağıda yağmur sularının aşındırdığı, etrafı bodur çalılarla çevrilmiş toprak yarığı içinden “buradayız” diye ses verdiler, birer sigara yakmış oturuyorlardı. Teğmenin çağırdığını söyledim. Haydar Başçavuş. Neredesiniz? Biz sizi kaybettik dedi.

Biz hepimiz tepeye çıktık oradayız diye cevapladım.

Tepeye çıktık, teğmenin yanına uzandım ve geldiklerini söyledim. Onlarda arkada bir yere yattılar. Teğmen gelin buraya dedi. Buradayız teğmenim buyur diye Haydar başçavuş cevap verdi. Teğmen üstelemedi. Akşam üzeri tepayı terk edip Tümen Karargâhının bulunduğu yere gittik.

General Tahsin Yazıcı ve Bölük Komutanımız Tümen Komutanının Bulunduğu çadırdaki kalıyorlardı.

Bakım aracının takım dolapları içine bir ekmek, bir kutu makarna konservesi, bir kutu soslu kuru fasulye, bir kutu da armut kompostosu saklamıştım. Buz gibi soğuk makarnayı yedim, armut kompostosu da donmuştu. Armuttan biraz ısırdım dondurma tadı vardı donmuş olduğundan yiyemedim.

Hava kararmak üzereydi nerede yatayım diye düşünürken Bölük komutanımız 2. Tümen komutanı ve Tugay komutanımızın bulunduğu çadırdan çıktı. Beni gördü gel işareti yaptı. Yanına gittim Ordonat Bölüğünün yerini biliyor musun? Dedi. Bildiğimi söyledim.

Generalin emri; yarın bütün birlikler burada toplanıp taarruza geçilecek Ordonat bölümünde buraya gelmesini bildir dedi.

Hava kararmış, bulunduğumuz yer bir dere kenarıydı. Her yer gibi dere de buz tutmuştu. Derenin karşısına geçmek için buzun üzerine konan kalasa basarak geçerken buz kırıldı ve kalas yan dönünce dizlerimin üst kısmına kadar buz gibi suyun içine düştüm. Derenin kenarları da buz tutmuş olduğundan dereden çıkmakta bir hayli zor oldu.

Ordonat bölümüne gittim. Diamond marka bir kurtarıcıları vardı, bir kaç makinist gedikli başında toplanmış çalıştırmaya uğraşıyorlardı. Şoföründe orta boylu biraz tombulca kırmızı yanaklı biriydi. Daha sonra bir arkadaşını vurduğundan mahkûm oldu.

Bölük Komutanları Cevat Yüzbaşıyı buldum. Bölük Komutanımızın söylediği Tugay Komutanımızın emrini bildirdim. Bu sırada Fuat Yüzbaşı da geldi. Cevat Yüzbaşı bana, Bak Çavuş Haber aldık, bu yol açılmış. Diamond çalışır çalışmaz biz bu yoldan gideceğiz. Sen bizi görmemiş ol. Generalin emri dedim. Sen geldiğin zaman biz burada yoktuk, sen bizi görmedin, dedi. Bir şey söylemeden geri döndüm.

Tümene doğru giderken düşündüm. Tugay Komutanının emrini dinlemeyip gideceklerini söylediler desem yolda düşmanın baskınına uğrayıp zayıt verirlerse Divanı Harbe verilirler; Cevat ve Fuat Yüzbaşılarla ne konuştuğumu kimse bilmiyor. Onlarda bunu açıklayamazlar diye düşündüm. Tümenin bulunduğu yere döndüğümde Bölük komutanımızı çağırmalarını söyledim. Çadırın kapısına gelen bölük komutanımıza ; “ben gittiğimde orada yoklardı, gitmişler”, dedim.

Diamond’u çalıştırıp batı istikametine giden yoldan hiçbir engelle karşılaşmadan ve can kaybı vermeden bütün motorlu araçlarını ve malzemelerini kurtarıp sağ salım gitmişler. Ordonat bölük komutanı Yüzbaşı Cevat Bey batı yönüne giden bu yolun düşmanın kontrolünde olmadığını ve açık bulunduğunu öğrendiği halde, her türlü haberleşme imkanlarına sahip Amerika Birleşik Devletleri ordusunun Tümen Komutanı, bu yolun açık olduğundan haberi yoktu. (Ertesi sabah çemberi yarma taarruzuna geçtiğimizde bir çok can kaybı verdiğimiz gibi tugayımızın ve Amerikan birliklerinin bütün motorlu araçları, toplar, taretler, benzin ve motor yağ varillileri, cephane sandıkları, levazım malzemeleri düşman arazisinde bırakıldı. Çemberi yarıp çıktığımızda üzerimizde silahlarımızdan başka bir şey

yoktu. Sıhhiye bölümü ve ordonat bölümüyle bazı münferit gruplar sabahı beklemeyip güneye doğru gidenler muhasaradan kurtuldular.

Bölük komutanımızın hem bölüğe ait hem de özel eşyalarının bulunduğu jipinin römorku derenin karşı tarafında kalmıştı.

Bölük komutanımızın emireri İsmet Çiğce gelerek, Bölük komutanımız römorkunu çadırın önüne getirmenizi söyledi dedi.

Necati'yle bakım aracını alıp dereyi geçerek römorku bağlayıp dereden geçerken her yer buz tutmuş, yerler cam gibi olmuş. GMC'nin patinaj zincirleri olduğu halde römork çok ağır olmalı ki, dereden çıkaramadık. Bir çekme zinciri daha bağlayarak mesafeyi uzatıp GMC'yi daha ileri engebeli bir yere alarak römorku dereden çıkarabildik.

Bu işle uğraşırken Necati gayri ihtiyari farları yakmış oldu. Burnumuzun ucuna kadar sokulmuş olan düşman Kuzey doğu kesimdeki tepelerden ateş etmeye başladı. Gecenin karanlığında çakal seslerini andıran bağırıışları insanın moralini bozuyordu. Hemen çukur yerlere girip mevzilendik. Benim girdiğim yer sel sularının oyduğu bir alandı. Dağınık bir vaziyette bulunduğumuz arazinin çevresine lastikler, römorklar, taşınamayacak ve düşmana bırakılmaması gereken her şey yığılmıştı. Bunlar hemen ateşe verildi. Düşmanın o ışıkların arasından geçmesine imkan yoktu.

Kurşunun havayı yırtarak geçen ısığını duyuyor, bizde ateş ederek cevap veriyorduk. Bu arada bir havan mermisi düştü bir çadır tutuştu. Bu hengamede uyku tulumuna girmiş çadırın içinde uyuyan Amerikan askerini uyku tulumundan zor çıkardık.

Bizim neslimiz Milliyetçi duygularla, haması kahramanlık şiirleri, savaş menkıbeleri dinleyerek yetişmiş bir nesildi. Babamın, Büyük babamın asker olması, babamın dedesinin Osmanlı paşası olması. Büyük babamın Balkan savaşı ve Hareket ordusuyla 31 Mart isyanını bastırmak için İstanbul'a gelişi. Babamın Çanakkale savaşı, Ali İhsan Sabis paşa komutasında Şaddülarapta Arapların ihanetle İngilizlere esir düşüp Hindiciney'e götürülmeleri, dönüşte İstiklal savaşına katılmasının anılarını dinlemem, her halde benim iç dünyama yansımalarının bıraktığı duygular olmalı ki çukurda durmam bana bir zul gibi, bir korkaklık duygusu hissi verdi. Amerikan ve Güney Kore askerleri de vardı. Bunların bana bir korkakmış gibi baktıkları hissine kapıldım ve setin üstüne çıktım. Geçen mermilerin ısıklık sesleri duyuluyor, izli mermilerin havada giderken bıraktığı kızıl izler görülüyordu. Bir serseri kurşunun isabeti kalıba dinlendirmeye yeterdi. Ne şehittir ne gazi gitti bizim Niyazi olmak an meselesiydi. Makinalı tabancanın ateş menzili kısa olduğundan onu setin üstüne önüme koydum. Ablukanın kapandığı gün düşman baskınında yaralanan Mustafa avcının tüfeğiyle ateş ediyordum. Bir Amerikan askeri beni iki silahla mevzi dışında görünce. Törkiş solcır, gut veri gut (Türk askeri güzel, çok güzel) dedi ve gitti. Biraz sonra biri el kadar büyük, biri daha küçük iki çikolata getirdi ve bana verdi.

Biraz sonra beni gören biri daha sol tarafımda setin üzerine çıkarak ateş etmeye başladı. Baktım! Sabah düşman içinde kalan bölük eratını kurtarmak için giderken Üstçavuş Süleyman Kilav'ın Kuzey Kore askeri diye öldürmek için direndiği askeri. Küçük olan çikolatayı ona verdim.

Tek aptal ben değilmişim. Benim gibi başka aptallarda varmış. Kaç saat geçti bilemiyorum. Ateş kesildi, bakım arabasının kasasına yattım. Hemen uyumuşum. Uyandım bir mengeneye sıkışmış gibiyim. Soğuktan sığınacak yer arayanlar GMC. ye girip üst üste yatmışlar, ben en altta kalmışım. Bağıra çağıra üzerimde yatanların altından çıktım. Dereye düştüğümde ıslanan pantolon parçaları donmuş bir tahta gibi olmuştu. Donan ayak parmaklarımın sızısına dayanamıyorum.

(Kış geldiğinde yattığım zaman bir tespih böceği gibi yatakta büzülür ayak parmaklarımı avuçlarımın içinde ısıtıp yıllarca öyle uyudum.)

1 Aralık Cuma: Baskına uğradığımızda düşman içinde kalan arkadaşlardan bazıları gece karanlığından yararlanıp geldiler. Bazıları ölü numarası yapmış. Beşiktaş, Ortaköy'lü Aziz Maydos'un aracı devrilip kasa, şaseden ayrılmış iki Çinli askerin geldiğini gören Aziz şasenine üzerine yatarak ölü numarası yapmış. Çinli askerlerden biri Aziz'in ayağını kaldırıp şase demirinin üzerine şiddetle vurduğu halde hiç tepki göstermediğini görünce bırakıp gitmişler.

O kadar canım acıdı ki ayağım koptu sandım. Dedi.

Silivri SEDAT BAŞAR'da geldi. Bana verilen iki mektubu verdim. Mektuplar bir erkek oğlunun doğduğunu müjdeliyordu.

HURUÇ HAREKÂTINA GEÇİŞ

Birlikler toplandı. Ablukadan kurtulmak için 25. Tümenle tankların desteğinde harekete geçtik. Nihat Teğmen jipte, bakım arabasını Necati kullanıyor. Necati'nin yanında Üstçavuş Süleyman Kılav var. Biz bakım aracının kasasına bindik. Hareket edildikten bir süre sonra düşman ateşi başladı. Tanklar düşmana top ve makinalı tüfek ateşiyle cevap veriyorlar. Bizim birlikler çoğunlukla motorize olmasına rağmen piyadeler de var. Şoför mahallinin üzerindeki tente kapağından bakıyorum araçlar bir durup, bir kalkıyor. Amerikalı, Güney Koreli ve bizden yaya piyadeler var, vurulup düşenler oluyor.

Bir yerde uzun süre durduk. Bölük Komutanımızın şoförü MUSTAFA ACAR arkasından girip, karnının sağ tarafından çıkan iki kurşunla vurulup yüzüstü MUSTAFA EMRELİ'nin üzerine hiç ses çıkarmadan düştü. Şoför mahallinin üzerindeki branda deliğinden baktım. Bütün araçlar durmuş. İnelim dedim. Hiç kimse kıpırdamıyor. GMC'nin iki yanında sac takım dolapları olduğundan ve orta kısımda da diğer arkadaşlar bulunduğundan GMCden inmek mümkün değildi.

Mustafa Acar hafif bir sesle inlemeye başladı. M. Emreli'nin üzerinden zorlukla kaldırdım. Bir çuval toprak gibi ağırdı. Mustafa'ya kalk dedim. Kıpırdamadan sen geç dedi. Üzerine basarak geçtim. Ahmet Yılmaz dizinden vurulmuştu elinden tutup inmesine yardım ettim. Onu bir daha görmedik. Ruhi dengesinin bozulduğu, hastaneye yatırıldığı söylendi.

Ben de bakım aracından indim, yolun sol tarafından ilerlerken yola 8-10 metre mesafede Üstçavuş SALİH GÜNER'i gördüm şehit olmuş suratı kan içindeydi. (Kayıtlarda kayıp diye geçiyor.)

Şosenin sol tarafı çok ateş altındaydı. Jetlerin gelip düşmanın mevzilendiği tepeleri ateş altına aldığı bir anı kollayarak yolun sağ tarafına geçtim. Araçlar hareket etti. Üst Çavuş Süleyman Kılav'la, Necati GMC. ye binerek biraz ileri gidip yine durdular. Burada Süleyman Kılav elinden yaralandı. Çemberden çıkıp Sonchon'a gittiğim gece trene bindirilmeyi bekleyen, yaralılar arasında da bulunmuyordu. Çemberden çıkmayıp orada mı kaldı? Yoksa Yarbay Natic Poyrazoğlu'nun Türkiye'ye götürdüğü yaralı kafilesinde miydi? Kendisini bir daha göremedik.

Çembere düştüğümüz sabah yaralanıp orada kalmış olan EşrefSütçüoğlu'nu Ankaralı Hasan Koç Onbaşı sırtına almış getirip bizim bakım aracının kasasına koydu. Yoğun bir ateş başladı. İzli mermi isabet etmiş olmalı ki benzin deposu ateş alıp yanmaya başladı. Eşref kendini bir çuval gibi GMC'nin kasasından aşağı atarak yolun kenarına yuvarlandı. Kesif makinalı tüfek ateşi altında MUSTAFA ACARI alamadık GMC'yle birlikte yandı.

Bütün konvoy hareket kabiliyetini kaybettiğinden, birlikler tepeleri tutmuş olan kesif düşman ateşi altında güneye doğru yaya olarak kimimiz çukur yerleri, kimimiz terk edilmiş olan araçları, römorkları siper yaparak düşmanın bulunduğu tepelere doğru hem ateş ediyor, hem ilerliyoruz.

Sağımda kalan küçük bir akarsuyun kenarında ilerlerken yanımda giden bir er, belimdeki palaskaya sıkıştırdığım deri eldivenleri görünce. Herkes nesi var nesi yok atarken sende bunları almışın be çavuşum dedi. (Çavuş olduğumu miğferin alındaki işaretten anlamıştı. Bütün rütbeler miğferlerin ön kısımlarına konan işaretlerden anlaşılıyordu.)Bazı subaylarda erler gibi saçlarını kestirmişlerdi.)

Bizim bakım grubuna deri ceket, uzun konçlu deri eldiven, fitilli tankçı başlığı ve makinalı tabanca vermişlerdi. Miğferin bakalit olan iç kısmını atarak tankçı başlığını miğferin çelik kısmının içine koydum, ağır gelen deri ceketini de attım ama korunma iç güdüsüyle neleri taşıdığımı da belirteyim.

Makinalı tabancam piyade tüfeği kadar ağır onun her birinde 31 mermi yerleştirdiğim beş şarjör.ve Mustafa Avcının M1.i, omuzuma çapraz astığım iki kolan mermisi, ceplerime doldurduğum sekizer mermilik M1. şarjörleri, göğüs ceplerime astığım iki el bombası. Deri ceketini taşıyamadım ama bunları taşıyorum.

Gece ateş ederken ellerim o kadar üşümüş ve hissizleşmişti ki. Boşalan hazneye şarjörü süremedim; bastırdıkça baş parmağım geriye kıvrılıyordu. Tüfeğin madeni kısmını tutunca, el demire zamlı gibi yapışıyor. Yapışan yerden elini kurtarıırken çat diye bir kopma sesi duyuluyordu. Eldivenleri muhafaza etmenin sebebi buydu.

Bu sırada akarsuyun karşı tarafından ateş edildi, yanımdaki arkadaş vuruldu. Kendimi hemen yere atıp ateş edilen yeri kestirmeye çalıştım. Her taraf yeşil ormanlık. Çınar yaprakları gibi geniş yapraklı bitki kümeleri her yanı kaplamış. 50-60 metre kadar ilerde toplu bir yeşillikten ateş edildiğini tahmin ederek makinalı tabancayla orasını taradım. Bir kıpırdama oldu. Sürünerek oradan uzaklaştım.

2. Tümenin bulunduğu yerde bir çok levazım malzemesi bırakıldı. Sivil halkta kapış kapış bu eşyalardan almışlardı.

Sol tarafımızda orman içinden giden Amerikan asker elbisesi giymiş biri gidiyordu. Levazım malzemelerinden aldığı elbiseleri giymiş bir düşman askeri sanarak ateş ettim. Yanımda Amerikan askerleri. No Amerikan solcır diye bağırıyorlar. Bunlar yan tarafımızda emniyeti sağlamak için görevlendirilmiş birlikmiş.

Tanklar, toprakla düşmanın tutmuş olduğu tepeleri döverken, dörder dörder gelen jet filoları düşmanın makinalı tüfek yuvalarına napalm bombaları atıp, makinalıyla tararken düşman ateşi kesmek zorunda kalıyordu. Düşmanın yoğun ateşi, biraz azalınca motorlu araçlar ve piyade harekete geçip düşmanın göz açtırmayan yoğun ateşi başlayınca kadar, bir miktar ilerliyoruz. Bu arada vurulup düşenler ve araçların altında ezilenler oluyor. Bir tank paleti altında kalıp ezileni gördüm. Bir süre sonra bütün konvoy hareket edemez oldu. Dağınık bir durumda hareket eden birlikler tepeleri tutmuş olan düşmanın kesif ateşi altında güneye doğru yaya olarak çukur yerleri, terk edilmiş motorlu araçları ve römorkları siper yaparak düşmanın bulunduğu tepelere hem ateş ediyor, hem de ilerlemeye çalışıyoruz.

Bir yere geldim. Duran iki aracın arasında 20-25 metre kadar bir açıklık var. Düşman burasını hedef seçmiş, iki taraflı makinalı tüfek ateşi altına almış. Buradan geçmek isteyen makinalı Tüfek ateşiyle tarıyorlar. Yerde birkaç ölü ve yaralı da var.

Bir GMC.nin tekerleğini siper ederek düşünürken iki Amerikalı asker birden fırlayarak ateş açılmasına rağmen bu aralığı vurulmadan geçtiler. Onlar geçtiğine göre ben de geçirim dedim. Makinalı tabancamı koltuğuma sıkıştırdım. Tüfeği elime aldım ve sıçradım. Ateş başladı, ayaklarımın altından tozlar kalkıyor, vurulacağım dedim ve yolun kenarında su akıntıları için yapılan hafif çukurumsu yere kendimi attım. Güney istikametinde koşarken ters düştüm, başım kuzeye geldi. Dönsem vücudum hedef teşkil edecekti. Geri geri sürünmeye başladım. Cebimden bir M1 şarjörü düştü, ablukadan ne zaman kurtulacağımız belli olmadığından bir mermi bile böyle zamanlarda çok değerliydi. Tekrar sürünerek gidip onu aldım. Bu yeri geçmek isteyen bir Güney Kore askeri vurulup düştü. Ve vücudu yolun üzerinde kaldı. Yattığı yerden kendisini yolun meyilli kısmına çekmeye uğraştım. Ama bir çuval toprak gibi ağırdı. Başarılı olamadım. Bu arada Birkaç isabet daha aldıktan sonra Aygu Aygu diye inleyerek, hareketsiz kaldı. Benim yapabileceğim Bir şey kalmamıştı. Buradan sağ kurtulursam Aygu sözcüğünün ne anlama geldiğini bölüğümüze tercüman olarak verilmiş olan Güney Koreli yedek subay Sang ki'ye soracağım dedim.

Aynı yerden geçmeye teşebbüs eden Koreli bir askerde bacağından vuruldu ve yere oturdu. Yatmasını işaret edip "iriva iriva" (GEL) dedim. Bende geri geri giderek dere yatağına sarktım.

Sağımda yağmur sularının akıntısı için yolun altında bir buçuk metre kadar genişlikte beton bir mazgal var. Belki yolun diğer tarafında ateş yoğunluğu daha azdır diye köprünün içinden geçmek için iç kısmına baktım, cesetler üst üste yığılmıştı. Dehliz şeklindeki köprünün altını makinalı tüfek ateşi altına almışlar her giren orada kalmış. O anda makinalı tüfek ateşi açıldı; mermilerin köprüden kopardığı beton parçaları takır takır başımdaki miğfere vuruyordu. Sarktığım su oyuğuna adeta yapıştım. Vurulanların bir çoğunun popolarından vurulmuş olduğunu görüyordum. O anda aklımdan geçen şeydu. Ben de popomdan vurulursam, hacet giderirken, kimbilir ne kadar acılar çekerim, başımdan vurulursam bir anda herşey biter diye düşünüyordum. Böyle bir durumda insanın aklına bu da gelir mi denebilir. Gerçekten aklımdan geçen bunlardı.

Ateş kesildiği bir anda dere yatağının karşısına geçtim, yolun solundaki köprünün yanında KÂMİL yüzbaşı vardı. (Onu gelirken vapurda tanıdım. Esmer ve zayıf bir vücut yapısı vardı. Herkes yemeği yedikten sonra Kamil Yüzbaşı yemek salonuna gelirdi. Ben Kâfile komutanımız NATIK Poyrazoğlunun masasına hizmet ediyordum. Bana bir yumurta ver yeter derdi. Bende bir yumurta, on gram bile gelmeyen bir paket tereyağı, ince bir dilim peynir, ince bir dilimde ekmek getirirdim, onları yer giderdi.)Kore'ye gelirken bir bavul rakıdan başka Bir şey almadığını söylüyorlardı.) Yolun karşı tarafından beni görünce! Oğlum mermilerinizi ziyan etmeyin! Belki bu gece de burada kalabiliriz, oradaki arkadaşlarına söyle derken, aynı anda makinalı tüfek ateşiyle taradılar. 50-60 santim önünde toprağa saplanan mermilerin tozu suratına geliyordu, onlara bir baktı ve olduğu yere çöktü. Kendisine hiçbir şey olmamıştı. Mehmet Kılçadır da hatırladığım kadarla Konyalıydı. O da o tehlikeli yeri geçti. Üzerinde Türk asker kaputu vardı. Gerçi hepimiz hala Türk asker elbiselerini giyiyorduk. Piyong Yong hava meydanında toplandığımızda Mehmet'in kaputunun eteklerinde mermi

delikleri olduğu halde kendisine bir şey olmamıştı. Orada onu görünce benimde paçalarım bakmak aklıma geldi. Benim paçamda da iki kurşun deliği vardı.

Mehmet Kılçadır askerlikten sonra polis oldu. Süslü İhsan Lâkaplı İstanbul trafik Şube Müdürünün makam şoförlüğünü yapıyordu. Seneler sonra vefat ettiğini gazete ölüm ilanlarında gördüm. devriye çavuşu olduğum bir gece onun uykuda Kâbus gördüğü ana rastladım. O olayı da belki ilerde anlatırım.

Tankların ve jetlerin desteğiyle ilerlerken Üsteğmen İlhami Candamar'a rastladım. Sarışın, sarı bıyıklı, belinde tabancası bir de çift sürmene bıçağı vardı. Deli dolu bir Karadenizliydi ve tek başınaydı. Yoğun düşman ateşi altında genellikle herkes tek başına hareket etmekteydi.

Akşam vakti yaklaşmıştı, iki tarafı duvar gibi düz yüksek yarılarla çevrili, 20-25 metre kadar genişliğinde bir boğazda, düşman ateşinden etkilenmeyen bir yerde biraz dinlendik. Az ileride boğazın çıkışı düşman ateşinin etkisi altında olduğundan ilerleyemiyoruz. Necati Akgül'le yarın eteğine oturduk, daha birkaç arkadaş vardı. 40 sene sonra yine Necati Akgül gibi Samsunlu Necati adında biriyle Ramide bir aile dostumuzun evinde tanıştık, o anda orada beraber bulunmaktaymışık.

Boğaza doğru gelirken yol kenarlarında bir çok ölü vardı. Port said, Süveyş ve Kolombo limanından alınan hediyeler yol boyu etrafa saçılmıştı. Yol kenarında bir tomar ve dağınık durumda yeşil dolarlarla, ordunun kullandığı pembe dolarlar ve Kore Vanları gördüm. Almak üzereyken babamın sözü aklıma geldi. Harp meydanında gördüğün hiçbir şeyi alma. O mal hayırlı olsaydı, sahibinde kalırdı demişti. Parayı almadan yoluma devam ettim, ama aklım o paralarda kaldı.

Bir kişi de bu kadar paranın bulunması mümkün değildi. Ya kumarda kazanılmış ya da bir birliğin mutemedinde olabilirdi.

Boğaza yaklaştık düşman ateşinden etkilenmeyen bir yerde tekrar dinlenirken bir fotoğraf albümü buldum. İçinde Pörl Harbur baskınında batan ve yanan Amerikan donanmasını ve bombardımanı yapmakta olan Japon kamikaze pilotlarının tayyarelerinin fotoğrafları vardı. Necati'yle albüme bakarken dört jet gelip boğazı ateş altında tutan tepeyi makinalı tüfek ateşine tutup bomba attıkları anda Necati ah vuruldum deyip sağ omuzunu tuttu. Uçakların ağır makinalı Tüfeklerinin mermilerini birbirine şerit halinde bağlayan bağlantı yüksüğü uçaktan Necati'nin omuzuna düştü. Yerden alıp, omuzuna vuran bu yüksüktü dedim.

Uçakların bombardımana başladığı bir andan yararlanarak boğazı geçmek için saldırdık. Ben iki tüfeği toplayıp kalkana kadar yanımdakiler hızla uzaklaşırken düşman boğazın çıkış noktasını yine ateş altına aldı. Onlar boğaz çıkışının sağından aşağıya doğru inen çukurdan ağaçlıklar arasına daldılar. Ben geride kaldığımdan boğazı daraltan yarın ateş menzili dışında kalan sol tarafını takip etmeye başladım. Bir jipin ön sol çamurluğu yarın duvarına dayanmış; direksiyondaki zenci şoför ve yan minderde oturan Amerikan subayı da vurulup ölmüşlerdi. Jipin sağı düşman ateşine maruz kaldığından geçemiyorum. Sol tarafı jip kapladığı halde yine de oradan geçmek zorundayım. Üzerimdeki malzemelerin ağırlığından jipin çamurluğunu güçlükle geçtiğim anda uçaklar gelip ateşe başladı. Aynı anda yol dar olduğundan yavaş geçmekte olan bir doça bindim. İçinde poposundan vurulmuş bir beyaz, bir de zenci Amerikalı havan topu tablasını kurşunlardan korumak için sırtına bağlamış Güney Kore askeri vardı. Zenci sigareta dedi. Cebimde asker sigarası vardı paketi uzattım. İçinden bir tane aldı tütünleri dökülmüş lüle gibi kağıdı kalmıştı. Paketi verdim yarı sağlam bir tane bulup yaktı. (O devrin Hükümetleri stok fazlası diye tütün balyalarını yakar veya denize dökerek imha ederken, tezgah altına dökülen tütün kırpıntılarını paketleyip asker sigarası yazılı paketlerde 5 kuruşa erata satarlardı.) Bizim hükümetlerimizin sağlık konusunda araştırma ve istatistik tutma alışkanlığı olmadığından, kim bilir ne kadar genç vatan evladı sigaranın dumanıyla birlikte ciğerlerine çektiği tütün tozundan kanser olup ölmüştür.

Jipte bir karton kutu içinde konserve kutuları, bir kollu kazak, bir de kuşak vardı.

Hava kararmaya başladı. Poposundan yaralı olan Amerikalının poposunun üstüne kuşağı örttüm. İçinde makarna olan konserve kutusunu inince yerim diye koynuma soktum. İnerken de kazağı alırım diye düşündüm.

Gece SONCHON denilen bir yere geldik. Çemberden kurtulan birlikler burada toplanmış. Kazağı alıp doçtan indim. Mutfaklar kurulmuş gelenlere yemek veriliyordu. Yemeği yeyip yemek kaplarını iki bulaşık kazanında çalkalayıp başkalarının da kullanması için bıraktım. Bölük komutanımızın emir eri İsmet Çiğce beni gördü. Yüzbaşım seni çağırıyor dedi. Bölük komutanımız birini al gel demiştir ama... İsmetle gittik! Bölük Komutanımız bir

binada bulunan Tugay komutanımızın yanına gitti. Ben tekrar yemek dağıtılan yere döndüm. Yerlere yatırılmış, bazıları sedyede yüzden fazla yaralıyı boş yük vagonlarıyla duran trenin etrafına yatırmışlar. Yaralılar arasında gezerken EŞREF SÜTÇÜOĞLU'nu bir sedyeye yatırılmış gördüm.

Buraya nasıl geldiğini sordum. Amerikalı sıhhiyelerin getirdiklerini söyledi. Yarasını sordum. Bacaklarımda ve sol kolumda dedi. Tetanoz yaptılar mı dedim, yapılmadığını söyledi. Sıhhiyelere seslenip tetanoz iğnesini yaptırdım. Bir matara altı sıcak kahve alarak içirdim. Hava o kadar soğuk ki yorgunluk ve uykusuzluğun da etkisiyle soğğun kemiklerimize kadar işlediğini hissediyoruz. Eşrefe yolun kenarında yüzü kanlar içinde yatanı Üstçavuş SALİH GÜNER'e benzettiğimi söyledim! Jipin römorkunda fotoğraf makinası kalmış, düşman ateşi kesildiği bir anda , onu almak için jipe koşarken makinalıyla taradılar çenesi parçalandı düştü dedi.

Eşref yatarken iki Çin askeri gelmiş, sigara paketini alıp bir tane de yakarak EŞREF'in ağzına verip gitmişler. Onlardan sonra iki Çinli daha gelmiş, kendisine biraz baktıktan sonra biri elindeki makinalı tabancayı Eşref'in kalbine doğrultup ateş etmiş; o anda Eşref sağına doğru hafif dönünce mermi sol kulunu delip geçmiş. Düşman askerleri nasıl öldürdüklerini görmek istememiş olacaklar ki hiç bakmadan gitmişler.

Yaralılar boş yük vagonlarına bindirilene kadar bekledim. Eşrefte vagona bindirildikten sonra yatacak yer aramak için oradan ayrıldım. Yemek dağıtılan yerin arka kısmında kapısı, penceresi olmayan büyük bir salon buldum, başkaları da vardı. Belimden kemeri çıkarıp göğsümdeki iki el bombasını kemere taktım. Tüfeği, makinalı tabancamı ve iki kolan mermiyi elimi uzatınca hemen hepsini birden tutabileceğim şekilde yanıma koydum. Doğan aldığım kazağı giymek için ceketimi çıkardım, kazağın kolu falan yoktu açtıkça uzuyor ucu bulunmuyordu. Kazak yerine karanlıkta yaralı askerin kalçalarına örttüğüm kuşağı almışım. Onu vücuduma omuzlarıma sardım, ceketimi giyerek tahta döşemeye uzandım. Soğuktan uyumam mümkün değil, 15-20 dakika sonra döşemeye gelen yanıma uyuşmaya ve ağrı yapmaya başladı. Diğer yanıma döndüm; bir süre sonra bütün vücudum ağrımaya baladı. Ben bu durumda biraz uyumaya çabalarken yanımda biri ah of diye yüksek sesle inliyordu. Dayanamadım. Arkadaş biraz susta beş on dakika uyuyalım dedim. Çok hastayım dedi. Burada hepimiz hasta ve yorgunuz, dışarıda sıhhiyeler var onlara git dedim. Artık uyumak mümkün olmadığından silâhlarımı aldım, iki el bombasına göğsümdeki sağlı, sollu iki cebe takarak dışarı çıktım sabahın olması da yakındı. Binalardan söktükleri kerestelerle meydanda büyük bir ateş yakılmış etrafında 30-40 kişi ısıniyordu bende ateşin başına gittim, bir süre sonra sol göğüs cebimde takılı olan bombanın maşası ve fünyesi duruyor ama bomba yoktu. Kaçın bomba düşmüş diye bağırdım. Çil yavruları gibi dağıldık. Patlama olmayınca etrafta bombayı aramaya başladık; bulamadık. Dolaştığım her yeri gezdim bombayı bulamayınca füneyi tarlaya attım.

2 Aralık Cumartesi: Mutfaklar yemek vermeye başladı. Nihat teğmeni gördüm. Nasıl gideceğimizi sordum. Ben buradayım yemeğini ye gideriz dedi. Yemeği yedim Teğmen yoktu. Bizim bölükten Sedat BAŞAR'la Nurettin KIZILŞER'den başka kimse yoktu. Bu kadar kısa zamanda neyle ve nasıl gitmişlerdi anlayamadım.

Bütün bölükler ayrı ayrı toplansın GMC.ler gelip alacak diye haber verildi. Bölükler yan yana dizildi. Bizde üç kişi bir yerde durduk. Bir subay siz hangi bölüktesiniz diye sordu. Oto bölüğünden olduğumuzu, bölüğümüzün imha olduğunu üçümüzün kaldığını söyledim. Üç kişilik bölük olmaz bir bölüğün arasına katılın dedi. Oldukça kalabalık bir bölüğün arkasına geçtik. Bölük komutanları baştan sona kadar bütün eratı gözden geçirdi. Belki de kaç kişi kalmış olduklarına bakıyordu. Bölüğün en sonunda bizi görünce hangi bölükten olduğumuzu sordu. Ona da aynı cevabı verdim. Görüyorsunuz bizim bölük çok kalabalık mevcudu daha az olan bir bölüğe giderseniz daha rahat edersiniz dedi.

Mevcudu daha az olan bir bölüğün arkasına geçtik. Tıknaaz, orta boylu biraz tombul yanaklı komutanları bizi görünce o da hangi bölükten olduğumuzu sordu. Ona da bir plak gibi aynı sözleri tekrarladım. Herkes kendi başının çaresine düşmüş başka bölük yok mu dedi.

Ben çavuşum, Sedat Başar Onbaşı, Nurettin Kızılşer er yürüyün hedefimiz Pusan divanı harbe vereceklerse beni verecekler yürüyün dedim; yaya olarak yola koyulduk. Yola koydukları M.P. yolumuzu kesip böyle gitmeniz yasak bütün birlikler beraber gidecekler dedi. Çekil arkadaş biz üç kişiyiz hiçbir bölük bizi kabul etmedi deyip yürüdüm.

Bir saate yakın yol aldık. El kaldırdığımız hiçbir vasıta bizi almadı. Yine belinde tabancası ve kılıfında iki sürmene bıçağıyla tek başına giden üsteğmen İlhami Candamar'a yetiştik. Hangi bölüktendir, bölüğü ne oldu, neden dün de yalnızdı bilemiyorum. Nereye

böyle? Birlikler toplu halde gidecekler, dedi. Üsteğmenim dün de beraberdik, bizim bölüğümüzden üç kişi kaldık sizinle gidelim bizi bırakma dedim. Yürüyün öyleyse dedi. Geçen her vasıtaya bizi alması için işaret ediyoruz hiçbirini durmuyor. Yorgunluktan bitkin bir haldeyiz, yürüyecek takatimiz kalmadı.

Gelmekte olan bir doğ gördük. Üsteğmen bunu durduralım dedi. Üsteğmenle ben yolun iki yanına, Sedat'la Nurettin yolun ortasına durup silahları şoföre doğrulttuk. Şoför durmak zorunda kaldı. Arka kasada dört Amerikan askeri vardı; bizde dört kişi bindik. Arkadaşlar kollarımdan tutup çekmeselerdi yorgunluktan araca binemeyecektim. Doğ gideceği yere kadar bizi götürdü orada indik. Güney istikametine giden bir GMC. ye üç arkadaş binerek gece yarısına doğru Kuzey Kore'nin başşehri Piyong Yang'a ulaştık. Çemberden kurtulanlar orada toplanmış, bizim bölükten de birkaç arkadaşımızı orada bulduk. Toplananlara bir bina gösterdiler; binaya girip odalara yattık. Uyumuşum! Bir gürültü patırtıyla uyandım, binayı boşaltın dediler. Kuzey Koreli gerillalar binaya ateş açmışlar.

Geniş bir alan vardı sabah olana kadar orada toplanıp ilgilenilecek birini bekledik. Bir kısım eratin bir kişinin etrafında toplanmış olduğunu gördüm. Ben de oraya gittim. Muhabere bölümünden telsizci Cevdet, uzun boylu yakışıklı bir arkadaştı. Saçlarını da kestirmemiş olduğundan, onu subay sanıp etrafında toplanmışlar. Askerlikten evvel Ankara radyosunda telsizciymiş. Hiç bozuntuya vermeden durumu idare ediyordu.

Yarbay Natık Poyrazoğlu'nun göndereceği GMC.'ler, burada bulunan erati Piyong Yong hava alanına götüreceklermiş diye bir haber geldi. Biraz sonra GMC.ler geldi. Bizleri hava alanına götürdüler oradaki hangarlara yerleştik.

Birkaç gündür taşıdığım Mustafa Avcı'nın silahını ve mermilerini burada bıraktım.

Havaalanında bir İngiliz kaputu bulup onu giydim.

Bölüğümüzün muhafız takım Komutanı üsteğmen Adnan Kâmil bey bir kısım eratla buradaydı. Bizim bölüğe tercüman olarak verilmiş olan Güney Koreli Yedek Subay Sang ki'yi gördüm. Çemberi yarma harekatinde yanımda vurulup Aygu Aygu diyerek can veren, askerin söylediği "aygu" sözcüğünün ne anlama geldiğini sordum. Allah demektir diye cevapladı.

Bir tenekede su ısıtıp yıkandım. Bu geceyi hava alanında geçirdik.

3 Aralık Pazar: Bu gün Piyong Yong hava alanından güneye hareket ettik. Gece 38 paralelde hudut şehri olan Kesong'a geldik. Her taraf bembeyaz karla kaplıydı. Yolun kenarına sıralanmış olan bizim bölüğe ait üç GMC. ve bir jip duruyordu. Teğmen Nurettin Koyutürk ve Başgedikli İbrahim Göktaş'la buluşarak Kesong'a yerleştik.

Çember kapanmadan kurtulanlar Güney Kore'nin baş şehri olan SEUL hava alanında toplanmışlar. Hikmet Ferudun Es ve Hanımı Çember kapanmadan sıhhiye bölümüyle gittiklerinden muhasaradan kurtulmuşlar. Albay Celal Dora da çember kapanmadan güneye gitmiş olduğundan Tugay daha ablukadayken Tugay sancağını kurtaran bir er hava alanında sancağı Celal Dora'ya teslim edince Hikmet Feridun Esin'in hanımı Semiha hanım, Albay Celal Dora'nın elindeki kurtarılmış olan Tugay sancağının fotoğrafını çekmiş. Bu fotoğraf Hürriyet gazetesinde yayınlanmış.

Seul'e kadar gelmiş olan dağınık birlikleri toplayan Albay her birliğin başına bir kumandan vererek; Motorlu birliklerin başına da Oto bölümünün 3. Takım komutanı Nurettin Koyutürk'ü tayin etmiş.

Tugayın ablukayı yarıp çıktığını öğrenince Tugayın diğer birliklerini karşılamak üzere SEUL'den 38. paraleldeki hudut şehri Kesong'a gelmişler.

Tugayın bütün birlikleri Kesong'a yerleşti.

Düşman baskınına uğradığımız sabah önde bulunan üç takım komutanı da devrilmiş olan Hayri İnce'nin GMC.sinin yanından jipleriyle geçerek ablukadan kurtuldular. 3. Takım Komutanı Nurettin Koyutürk

Silivirli Çavuş Aziz Erkmen, Teğmen Nurettin Koyutürk, Koreli dede torunları ile

SEUL'de Albayın yanında kalmış. 1. ve 2. Takım Komutanları Teagu ya kadar gitmişler orada Tugayın çemberi yardığını öğrenince zayıf bir bünyeye sahip olan birinci takım komutanı soğuktan hastalanmış ve orada hastaneye yatmış. Bir daha bölüğe dönemedi.

İkinci takım Komutanı Üsteğmen Sahir Altan Bölüğe iltihak etti. Seul'de kalmayıp Teagu'ya gittikleri için Üst Teğmen Sahir Altan, şoförü Orhan Yurdagül ve Birinci Takım komutanı şoförü mahkemeye verildiler. Ama dava beraatla neticelendi.

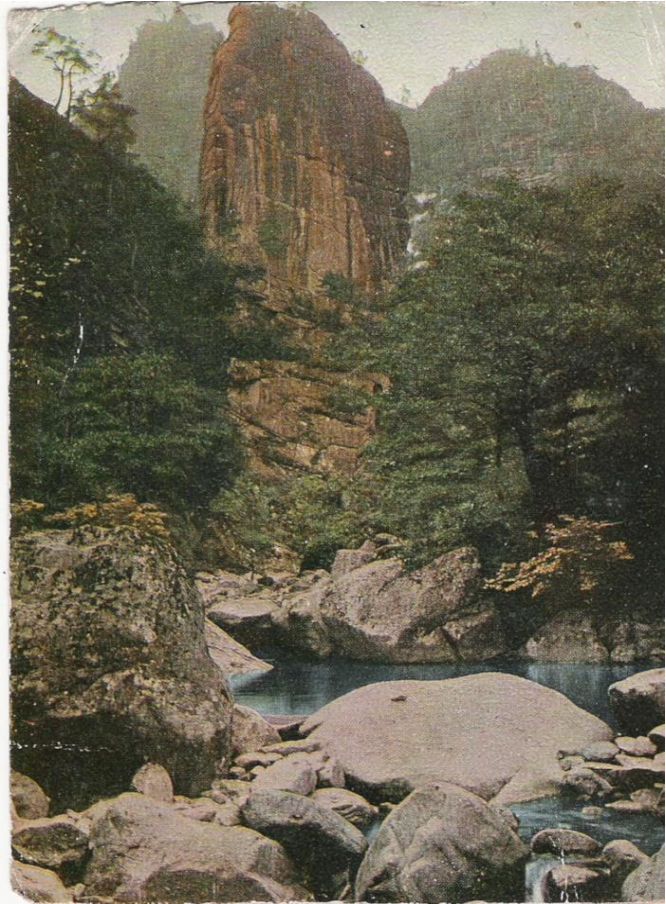
Eratın bir çoğunun silahı yoktu. Baskına uğrayınca silahlar araçlarda kalmış; yatacak, yiyecek hiçbir şeyimiz yok. Bütün eşyamız üzerimizdekiler.

Boğazdan birlikte çıktığımız Necati Akgül bölüğe burada iltihak etti.

4 Aralık Pazartesi: Bugün yine kar yağmaya başladı. Kore'nin iklimi Türkiye'ye benziyor. Kuzuy Kore'nin Güneyden daha dağlık, ormanlık ve çok sarp arazisi var. Kuzey de genellikle mısır ve buğday tarımı yapılırken, Güneyde teraslar haline getirilmiş tarlalar dağlardan ve derelerden gelen akarsularla ilk olarak en üstte olan tarlaya verilmek suretiyle dolduruluyor. O dolunca daha alt seviyede olanlar suyla doldurularak tarlaların çamuru balçık gibi oluyor. Tarlanın bir kenarına ekilen çeltik tohumlarının, büyüyen fidelerini söküp demetler halinde su dolu tarlaların muhtelif yerlerine atıyorlar. Ekiciler bu fidanları birer domates, patlıcan fidanı eker gibi balçık haline gelmiş çamura ekerek tarlanın suyunu kesiyorlar. Ülkemizdeki gibi prinç serpme usulü ekilmiyor.

6 Aralık Çarşamba: Bölüğümüz Kesongtan, Seul'e müteveccihen gece yola çıktı. Yolu şaşırp sabaha karşı gideceğimiz yolu bulduk.

7 Aralık Perşembe: Bu sabah SOSORİ'ye gelip yerleştik, İNÇON'un 15 mil kadar doğusunda. Bütün yol kenarları motorlû araç enkazlarıyla dolu. Tarlalar içinde çamura saplanıp, namluları yarıya yakın kısmından yarılmış ve terk edilmiş bir çok tank var.

23 Nisan Çinli baskınından sonra çamura saplanmış ve tahrip olmuş Amerikan tankları

10 Aralık: Eyüp'ten, arkadaşım Niyazi Gül'den mektup geldi.

15 Aralık Cuma: 22 Kasım'da Kuzey Kore'nin başşehri Piyong Yang'da hastaneye bıraktığımız Şinasi bölüğe katıldı. Parmağı iyileşmişti.

16 Aralık Cumartesi: Firen hortumu ve ön tampon lâzım. Şoförler GMC. leri çarpa, çarpa hemen bütün GMC. lerin ön tamponlarının birer tarafı yok. Ordonat bölümünde de fren hortumu kalmamıştı. Bir şoförle birlikte bir GMC. alarak yol kenarlarındaki hurdalardan sökmek için bölükten ayrıldım. Diğer birliklerde bizim durumumuzda olmalı ki, bizden evvel davranıp firen hortumu ve ön tamponları almışlar.

İNÇON yolunda Eskomsiti de oto hurdallığı var. Oradakileri de sökmüşler. Buradaki binalar demir potrellerle çatılmış. Çatıları oluklu saçlarla kapatılmıştı. Binanın birine isabet eden bomba zeminde 7-8 metre çapında bir kuyu açmış. Bombanın havaya fırlattığı bir jip çatıdaki demirlere asılı duruyordu.

Buraya kadar gelmişken İNÇON'u görelim dedim. Çok büyük ve çok güzel bir liman şehri sahili ve limanı görmeye değer. Rıhtım boyunca büyük dev gibi vinçler var.

24 Aralık Pazar: Sosoriden ayrılıp İNÇON yolu üzerinde Çatong denilen bir yere taşındık. Tugayın bütün ağırlıklarını da bu bölgeye taşıdık.

28 Aralık Perşembe: Biz ilerlerken bizimle birlikte gelen, biz geri çekilirken yine bizimle birlikte onbinler yollara düşüyor. Çocuklarını sırtlarına bağlamış, yüklerini denk yapıp başlarının üstünde taşıyan bir torba pirinçle yollara düşen sefil, perişan insanlar, yollarda yürüyemeyip bırakılan hasta ve ihtiyarlar. Ana, babasını kaybetmiş üstünde, başında yiyecek bir şeyi olmayan ağlayan çocuklar. Vagonlara binemeyenler vagonların üzerine lokomotiflerin bacasına kadar tırmanan bu çaresiz insanların dramı yüreğimizi dağlıyordu. Yol kenarlarında aç, çıplak hello çapçap (selam, yiyecek) diye bağırarak yerlere kadar eğilen çocuklara kumanya kutularımızdaki yiyeceklerimizi vererek kendimiz bir çok zamanlar yollarda aç kalıyorduk.

Düşmanın taarruza geçeceği söylentileri dolaşıyor. Bizimle birlikte hareket halinde olan bu göçmen gruplar yolları kapatıp, askeri harekati engellediklerinden bizimle göç etmeleri yasaklandı.

31 Aralık Pazar: Orgeneral Şahap Gürler Türkiye'den gelerek Tugayı ziyaret etti. Çembere düşme sebebini tahkik için geldiği söyleniyor.

Bugüne kadar bizim ordumuzda görmediğimiz bir şey oluyor. Kasalarla biralar geldi. Yılbaşını kutlayacağız. Biraları içtik hindi etleri yedik.

Mersinli SADIK ASIMGİL nereden bulduysa 30-35 cm çapında büyük bir susak kabağına sap takarak ud yaptı. Akord perdelerini ayarlayarak bu gece ud çalarak, Ankaralı Basri Duman darbuka çalarak, Bakırköylü Burhan Toroğlu şarkı söyleyerek bize bir müzik ziyafeti verdiler.

2 Ocak 1951 Salı: Tugay karargâhıyla Alay karargâhını Hujongni ile Pupiong'a taşıdık.

4 Ocak Perşembe: Han nehrini geçmekte olan düşman birlikleri karşısında gerekirse bizim birlikleri geri çekmek için hazır bekliyoruz.

Gece bütün tabur geldi. Tabur çekilirken gözetleme için bir manga kadar asker bırakmışlar tabur tamamıyla çekilince sizde durmayın demişler.

Gece yarısı olmuştu. GMC.lere binmek için birlikler hazır beklemekteydiler.

Teğmenimiz Nihat Esin, bana; "Aziz git, gözetlemede kalanlar var onlara gelmelerini bildir" dedi. Onların nerede olduklarını bilmiyorum ki ben onları nasıl bulurum dedim. Bu yol doğru oraya gidiyormuş yolu takip et dedi. Kendi birlikleri onları nerede bıraktıklarını bilirler onlar niye gitmiyor, gözetleyicileri orada bırakanlar onlar diye cevap verdim. "Onlar çok yorgunmuş. Senden başka başaracak göremiyorum" dedi.

Neden bölükte benden başka bir ere bu görevi vermedi de, son derece tehlikeli ve sonu belli olmayan bu göreve tek başıma beni gönderdi. Ya beni çok aptal gördü. Ya da kaybımın bölük için bir eksiklik yaratmayacağını düşündü. Ya da başaracağıma inanıyordu. Teğmenimiz çok iyi niyetli fakat mahçup ve çekingen bir karakter yapısına sahipti. Kendi eratını artçı olarak bırakan birlik komutanına, "artçıları nerede bıraktığınızı, sizin birliğiniz biliyor, Birkaç er gönderip onları aldırabilirsiniz, benim göndereceğim erat orasını bilmiyor, onları bulamaz" diyemezdi. Ben bölüğün makinist çavuşuydum. Görevim arızalanan araçları onarmak, yolda kalmalarını önlemektir. Geri dönmediğim takdir de yolda arızalanan araçlar ne olacaktı. Teğmenimiz iyi niyetli ve mahçup ve çekingen bir kişiliğe sahipti demiştim. Bir gün birlikleri cepheye taşıyacaktık. Nihat teğmenle birlikte nakledilecek birliklerin bulunduğu yere gittik. Teğmen hızla alana girince, jip yoğun bir toz bulutu kaldırdı. Bu arada bir üst teğmen "bu ne biçim geliş diyerek" benim üzerime yürüdü. "Jipi ben kullanmıyordum" dedim. Teğmenim bu durum karşısında özür dilerim üst teğmenim biraz hızlı geldim diyebilirdi. Hiçbir şey olmamış gibi jipten inip yürüdü. O Üstteğmen bana vurabilirdi. Komutanım olarak teğmenimin beni koruması gerekirdi. Mevlana'nın bir sözü vardır. Her esen rüzgarla otlar gibi sallanacak olur isen, dağ kadar olsan bile bir ota değmezsin.

Makinalı tabancamın yedek dört şarjörünü kemerime taktım; her şarjörde 31 mermi vardı. Bir kutu mermi de cebime koydum, iki el bombasını kemerimin sağ sol taraflarına takarak; Allah'ım canım sana emanet deyip Fatıha suresini okuyarak yola çıktım.

Gece o kadar karanlıktı ki önüme biri çıkıp parmağını uzatıp gözüne soksa fark edemezdim. Yoldan gittiğimi toprağın sertliğinden anlıyordum. Yolun kenarına çıktığım zaman bastığım yerin sertliğini kaybettiği hissediliyordu.

Hem korkarak ilerliyor, hem düşünüyordum. Düşmanla karşılaşsam karanlıkta birkaç el ateş edip devamlı yer değiştirerek düşmanı oyalarım. Üzerimde 205 mermi, iki de el bombası var gece olduğu için bunlarla düşmanı birkaç saat oyalarım. Silah seslerini duyan bizimkiler yetişip beni kurtarır. Daha olmazsa ellerine düşmektense bombayı patlatır kendimi öldürürüm diye düşünürken hem bildiğim duaları okuyor hem de daha evvel aklımdan geçenlerin tersini düşünüyordum.

Enayilik etme, sen bir kişinin seni kurtarmak için başkalarının da hayatını tehlikeye atarlar mı? Savaşta onbinlerin içinde bir kişinin değeri mi olur diyordum.

Dua ederek aklımdan geçen bu düşüncelerle ilerlerken gecenin sessizliğinde bir motor sesi gelmeye başladı. Biraz sonra iki küçük ışık belirdi. Hemen yolun kenarına yattım. Beş, on adım yaklaşınca kedi gözü lambalarını yakmış yolu net göremediklerinden yavaş gitmekte olan bir doç olduğunu fark ettim. Hey, stop diye bağırdım. Biri kim var orada diye seslendi. Beni artçıları aramaya gönderdiler diye cevap verdim. Doç'u durdurup gel! Dediler. Yattığım yerden kalkıp doça bindim. Doç'ta sekiz veya dokuz kişi vardı. Gözcü olarak biz bırakıldık. Çinliler sallarla nehri geçmeye başlayınca biz doç'a binip ayrıldık. Orada başka kimse kalmadı dediler. Harekete hazır durumda bekleyen birliklerin yanına gittik ve hareket edildi.

6-7 Ocak 1951 Cumartesi, Pazar: Tugayı ve taburları iki gündür cepheye taşıyoruz. Ayrıca cephe ve benzin ikmali de yapmaktayız.

Burada disiplinli ve çok muntazam yapılan ikmal nakliyatından dolayı Tugayımız tebrik edildi.

Çavuş Mehmet Aziz Erkmen

Amerikan Ordusunda Beyazlarla Siyahlara ait askeri birliklerin ayrı ayrı kurulmuş olduklarını görüyorduk. Zaman zaman Amerikan nakliye taburlarıyla yan yana konakladığımız oluyor; Her zaman onların bir taburunun çıkardığı araçlardan dala fazla aracı biz göreve çıkarıyorduk ama bizim gecemiz gündüzümüz yoktu. Aracı arızalanan şoför aracı arızalı olursa görev dönüşü gece uykuda bile olsak uyandırır, giderilecek bir arıza ise sabaha bırakmaz onarırdık.

Hasan Topçuoğlu
adında Karadenizli bir
arkadaşımız vardı.
Çavuşum ben seni çok
seveyrum. İstanbul'da
tranvayda
görmeyecekmiyim
sarılıp öpeceğim derdi.
Yılbaşında
gelmiş olan General
Şahap Gürler bir kere
daha tugayı ziyaret
edip gitti.

24 Ocak
Çarşamba: Bir keşif
kolumuzun düşman
birlikleriyle başlattığı
müsademe bütün cepheye yayılmış.

Necati akgül, Basri Duman, M.Aziz Erkmen bir jipin bakımını yapıyorlar

25 Ocak Perşembe: Tugayımızın taarruzu Sonyang kesiminde devam ediyor. Akşam üzeri tugaya gitmek üzere 8 araç hareket etti. Bir buçuk saat sonra bakım arabasıyla Şinasi Öztürk ve ben hareket ettik. Tugaya gitmek için yola çıktığımızda hava karardı, bilmediğimiz bir istikamette tarif üzerine gitmekteyiz.

Yol ayırımlarına geldiğimizde ya bundadır, ya bunda diyerek birine giriyoruz. Yollarda in, cin yok. Yol soracağımız kimseyi göremiyoruz. Nereye gittiğimizi bilmediğimizden ikimizde de korku ve tedirginlik var.

Sağ tarafımızda yüksek duvarlarla çevrili bir yere geldik; fabrika kapısı gibi sac tan geniş bir kapı, kapıda da nöbetçi Güney Kore askeri duruyordu! Hey Luk (bak) dedim! Aayy diye bir çığlık atarak içeri kaçtı. Dışarıya 4-5 Koreli asker çıktı. Türk birliğinin nerede olduğunu sorduk, yolu tarif ettiler. Yol ayırımı bir yere geldiğimizde işaret tabelalarının yolu göstereceğini anlattılar.

Tarif ettikleri yoldan uzun bir müddet gittikten sonra yol ayırımına geldik. Biri doğru gidişi, diğeri sağ tarafa gidişi gösteren iki tabela vardı. Sağa giden yolu takip ederek 3. Tabur karargâhına geldik. Tabur karargâhından Tugaya telefon ettirdim bizim araçlar hakkında bir bilgi veremediler.

Geceyi 3. Tabur karargâhında geçirdik. Sabah arabayı çalıştıramadık. Depoya benzin koymuştuk bidonda su varmış. Karbüratörü, benzin otomatığını ve depoya kadar rakorları söktüm, buz tutmuşlar. Depodaki benzini boşalttık. Bu bizim üç saatimizi aldı. Şinasi İstanbul'da taksi şoförlüğü yapıyormuş, iyi araba kullanıyor ama son derece beceriksiz elinden bir iş gelmiyordu. Bütün yük Necati'yle benim sırtımda. Gıyasettin hala gelmedi; gelip gelmeyeceği de meçhul.

Tugay üç mil ilerdeymiş tugaya gittik bölüğün bir kısmı oradaydı. Devamlı esirler getiriliyor. Çinlilerin, Korelilerden vücut yapılar daha dolgun ve iri kemik yapıları. Benzeyen burunlarıyla çekik gözleri ve kısa kalın kaşları.

26 Ocak Cuma: Eve mektup yazıp postaya verdim. Bu gece Hasan Topçuoğlu'yla Mehmet Kılçadır benzin getirmeye gittiler. Yolda gerillalar ateş açmış. Komyonları geri çevirme manevrası yaparken Hasan Topçu'nun arabasına sürten Mehmet Kılçadır'ın aracının benzin deposu delinmiş. Mehmet GMC.yi geldiği istikamette geri çevirdiği halde aracını bırakıp Hasan'ın aracına binmiş geldiler. Nihat teğmen sabah Hasanla, Mehmedi yolda bıraktıkları GMC.yi almaları için gönderdi. GMC.yi getirdiler, depo üst kısmından yırtılmış. Çekerek getirmeye lüzum görmemişler.

27 Ocak Cumartesi: Kumyang Jang ni bölgesinde savaş bütün şiddetle devam ediyor.

Hikmet Feridun Es ve eşi Semiha hanımı Nihat teğmenle 75 mil geride Taojon Havaalanına götürdük. Dört motorlú bir nakliye tayyaresiyle savaş haberlerini Türkiye'ye iletmek için Japonya'ya gittiler. Bir görevli Hikmet Feridun Es, Semiha hanımla bizim fotoğraflarımızı çektikten sonra uçağa bindiler. Biz de Tugaya döndük. Cumhuriyet gazetesi yazarı, Harp muhabiri olarak Alladdin Berk de Hikmet Feridun Es gibi cepheden haberler için ön saflardan ayrılmıyordu.

Bu KUMYANG JANG Nİ savaşlarında Türk Tugayının gösterdiği kahramanlık, cesaret ve başarı dolayısıyla üstün birlik nişanıyla taltif edildi.

Fiziki yapıları Amerikalılara benzeyen bir birlik geldi. Bunlar Portarika'lıymış. Bizim günlerdir savaşan yorgun birliklerimizle yer değiştireceklermiş.

31 Ocak Çarşamba: Savaş hala bütün şiddetiyle hatta dehşetiyle devam ediyor. Yaralılar, şehitler, düşman esirleri geri hatlara taşınıyor.

Bizim oto bölüğümüz Çonan'dan Suvon'a gidiyor.

5 Şubat Pazartesi: Birliklerimiz çok şiddetli çarpışmalardan sonra düşmanı ezerek 15 mil daha ilerledi.

Düşmanın kaçarken terk etmiş olduğu mevzileri

6 Şubat Salı: Tugay Karargâhını beş mil daha ileri hatlara taşıdık. Bölük Komutanımız İhsan Gürkan'ın bütün zamanı General Tahsin Yazıcı'nın yanında geçiyor. Amerikalılarla görüşmelerde generalin tercümanlığını yapıyor.

Kunuri savaşlarında bize baskın yapan ve muhasaraya alan Çin Tümeninden bu KUMYANG Jang ni savaşlarında şehit düşen arkadaşlarımızın öcü alındı. İki bin civarında ölü verdiler.

Dün 5 Şubat Pazartesi günü Reisi Cumhur CELAL BAYAR, İZMİRDE, KORE BİRLİĞİ NE ZAMAN GELECEK SORUSUNA! BİR DEFA SÖYLEDİM, ON DEFA SÖYLEDİM, YÜZ DEFA SÖYLÜYÖRÜM. KORE'DEKİ BİRLİĞİMİZ GELMEYECEK, GELMEYECEK DİYÖR.

11 Şubat Pazartesi: Gıyasettin Çınaroğlu Tokyo'dan geldi. Birliklerimiz YUNDONG PO yu zapt etti ilerliyoruz.

13 Şubat Salı: Birleşmiş Milletler silahlı kuvvetleri baş komutanı Gnrl. Douglas MC. Arthur Tugay karargahımızı ziyaret etti.

25 Şubat 1951 Pazar: Bugüne kadar istirahatta olan birlikleri SUVON'dan 25-30 mil kadar doğuda dağlık bir araziye naklettik.

28 Şubat 1951 Çarşamba: Bölüğümüz SUVON'dan tugayın konakladığı istikametle 12 mil ileri taşındı.

6 Mart: Tugayda taarruz hazırlıkları görülüyor. Topçu cephanesi getirmek için İNÇON'a gittik top mermisi olan cephaneleri araçlara yükledik. Hüseyin Kancanın lastiği patladı. Bakım arabası bölükte bırakıldığından krikomuz yoktu bütün gece yolda kaldık. Sabah saat 9'da geçen Amerikan araçlarından kriko alarak lâstiği değiştirip yola çıktık. Bütün gece kar yağdığından lastikler patınaj yapıyordu. Zincirleri taktik. Hüseyin kanca bu sefer GMC.yi şarampole kaçırdı. Uzun bir süre uğraştıktan sonra GMC.yi kurtarıp tekrar yola çıktık.

Bir köprüden tam çıkmak üzereydik ki karşıdan çok süratli gelen Amerikan birliklerine ait bir GMC. köprüye girmek istedi ve bizim GMC. ye soldan çarptı. Bizim arabada en az dört ton top mermisi yüklüydü. Yüklü olduğu için bizim GMC. savrulmadı. Amerikalıların arabasının kasasının sol kanadı tamamıyla koptu. GMC. dereye düştü kullanılamayacak kadar parçalandı.

Bizim GMC'nin makas bağlantıları koparak ön diferansiyel kovani geri kayıp, patınaj zincirleri rot başına takıldı. Orta diferansiyel kovani da eğildi. Benim sol dizim sıyrıldı. Sağ dizim ve sağ kolumda çok şiddetli ağrı var.

İki Amerikan askerinden birinin alnının sol tarafı kanıyor. GMC. yi kullanan Gıyasettin'de bir şey yok.

Kaza bölüğümüzün konaklamakta olduğu yerin yüz metre kadar yakınında oldu. Çarpışmanın sesini duyan bölük eratı ve Bölük Komutanımız kaza yerine geldiler.

Top mermilerini başka bir GMC.ye yükledik Topçu Taburuna götürdüler.

Bacaklarım ve sağ kolum ağrıyor. İki gündür uykusuz olduğumdan bölüğe gidip uykuya yattım.

7 Mart: Birliklerimiz taarruza başladı. Topların salvo atışlarından yerler sarsılıyor. Amerikalılar HAN Nehri üzerinde botları şişirip üzerlerine birbirine geçmeli alüminyum plakaları monte ederek köprüler kurdular üzerinden tank ve bütün ağırlıklar geçiyor. Hem karada hem suda giden anfibilerde nehirin karşısına asker taşıyorlar. Getirdiğimiz top mermileri ve diğer malzemeler GMClerden boşaltılırken, Teğmen Nurettin Koyutürk'le bir anfibinin (hem karada hem de suda giden çıkarma aracı) yanına çimenlerin üzerine oturup , kumanya kutularımızı açarak hem karnımızı doyuruyor hem de yurda dönünce ne yapacağımız anlatıyoruz. Ben memleketeye dönüşte bir oto tamirhanesi açacağımı, o da buradaki savaş bitse de başka savaşların çıkacağını , oradan oraya savrulmaktansa yurda dönünce ordudan ayrılıp, bir taksi olarak taksicilik yapacağını anlatıyordu. (O tarihte bir taksinin günde 30-35 lira kazandığı söyleniyordu, bu para o günkü şartlarda çok iyi bir paraydı)

13 Mart: SEUL düştü. Böylece Güney Kore'nin baş şehrini düşmandan aldık.

17 Mart: Han nehrini geçtiğimizde top mermilerinin patlayıp dağılan, kenarları testere gibi dişli ve keskin şarapnel parçalarından kavak ağaçların biçilmiş olduğunu gördük.

Bölüğün ileri kademesiyle bölümün konaklama yerini hazırlamak için buradayız.

19 Mart: Han nehrinin kuzey yakasına geçip nehir kenarına yerleştik. Burada bir çadırı yarıdan keserek bakım kısmı dört arkadaş kendimize çadır yaptık. Dört tane portatif karyola bulup çadıra yerleştirdik.

Geceleri nöbete kalkan, nöbetten gelen, göreve gidip gelenler yüzünden istirahat etmemiz mümkün olmuyor, çalışma düzenimiz bozuluyordu. Bu bakımdan diğer erat çadırlarından ayrı olarak kendimize ayrı bir çadır kurduk.

22 Mart: Kuzey istikametinde bölümü 20 mil ileri naklederek Han nehri ve asfalt yol kenarında SEUL'ün 12 mil doğusuna yerleştik.

24 Mart: Gıyasettin'le bölükten bir jip alarak merak ettiğimiz Seul'ün durumunu görmeye gittik. Her yer harabe. Parlamento binası delik deşik. Sağlam bir tek kapı, pencere yok. Bu görüntülerin resmini çektim, bir kaç saat dolaşıp bölüğe döndük. Çin birliklerinin bu sabah Seul'u terk ettiklerinden haberimiz yoktu. Türkiye'deki büyük şehirlerde olduğu gibi

Seul'deki bakanlık binası sağlam kalmış ne bir kapı ne de bir pencere var

Seul'ün kenar mahalleri de sefalet içinde, yoksul insanların barındığı gecekondularla çevriliydi.

26 Mart: Tugayımız Seul'ün kuzey istikametinde cephe değiştirdi. Bölüğümüz Seul'den 5 mil kadar uzaklıkta Kuzey doğu istikametinde nehir kenarına yerleşti.

1 Nisan: Suvon'a gönderildim. Tren bir Amerikan GMC. sine çarpmış GMC.de iki ölü vardı. Lokomotif ve iki vagon devrilip şoseyi tatmamiyle kapamış; arazi karşı tarafa geçmeye müsait olmadığından geri dönüp 40 mil fazladan yol kat ederek SUVON'a geldim.

Yeni gelen 600 kişilik takviye birliğinden Ramili Kâni'yle görüştük. Bizim bölüğe tayin edilen Teğmen Osman Tolga'yı alarak bölüğe getirdim. (27 Mayıs 1960 ihtilâlinde Rami kıışlasında Nakliye bölük komutanıydı. İhtilalin yapılacağı gece ihtilale katılacak birlikleri İstanbul'un önemli noktalarına o yerleştirdi. İhtilâl gerçekleşikten sonra Milli Birlik Komitesince genç yaşta emekli edilerek İETT Şişli Otobüs deposuna Müdür tayin edildi.)

2 Nisan: Yarın taburları nakledeceğiz, bu gece sabaha kadar çalışarak arızalı bütün araçları onardık.

KESONG istikametinde 38. paralele doğru ilerliyoruz.

3 Nisan: Çok erken saatte, teğmenimizden habersiz araçlardan parça sökmek için SEUL ve İNÇON'a gittim. Bölük komutanımız beni göremeyince Teğmene sormuş, o da bölükte olduğumu sanarak buradaydı demiş. Aramışlar bölükte olmadığımı anlaşıncı Teğmeni azarlamış. Geldiğinde, habersiz bölümü terk etmenin nasıl olduğunu ona gösteririm deyip gitmiş.

Bölüğe geldiğimde gece olmuştu. Jipi bıraktım. Teğmenimiz Nihat Esin beni bekliyordu. Kızgındı. Gideceğin zaman neden bana haber vermedin? Bölük Komutanı seni sorunca burada dedim, aradık bulamayınca bana bağırdı. Gittiğinden haberim olsaydı bir yere gönderdiğimi söyledim. Bölük Komutanı çok kızdı ve yarın hesabını sorarım deyip gitti dedi.

Teğmen “sana bölükten ayrılmamak üzere üç gün göz hapsi veriyorum” dedi. “Çadır hapsimi teğmenim” dedim. “Bir de sana istirahat mı verecektim git karşımdan” dedi.

Hayatta ilk hapis cezasını aldım, Allah gelecekte korusun.

Ertesi sabah bir GMC'nin firen balatalarını değiştiriyordum bölük komutanının bana doğru geldiğini gördüm. İçimden eyvah şimdi yandım dedim. Yanıma geldi. Ne yapıyorsun diye sordu. Bu GMC'nin ön tekerlek balatalarını değiştiriyorum yüzbaşım dedim. Başka arızalı var mı? dedi. Bir araba şarj etmiyor burç ve kömürlerini değiştireceğim yüzbaşım diye cevap verdim. Çabuk bitir lazım olacak deyip gitti. Korktuğum başıma gelmemişti.

Necatiye Şinasi bölükte yoklardı; bakım aracıyla göreve giden vasıtalarla gitmişlerdi.

9 Nisan: Türkiye'den gelen 600 kişilik takviye birliğinden oto bölüğüne ayrılanlar bugün akşam üzeri bölüğe intikal ettiler. İzmir'li Teğmen Fikret Alkan bölüğe, makinist Seyit üstçavuşta bizim bakım grubuna verildiler. Hadımköy oto taburundan arkadaşım Tahsin Tınmazla, Silivri'den Mefail Alasu ve Raif Sönmez de bizim bölüğe verildiler. 600 kişilik takviye birliğinden bizim bölüğe verilenlerden bazıları komik olaylara da sebep oldu. Dere kenarında konakladığımız yerde bir gece silah sesleriyle yataklarımızdan fırladık. Silahlarımızı kapıp çadırlardan çıktık. Kum torbalarıyla çevrili siperden ayakları uyuşan bir nöbetçi çıkıp dere kenarında ileri geri biraz yürüyünce, ürken kurbağalar cup cup diye suya atlamaya başlayınca, düşman geliyor diyerek bir şarjör boşaltıyor. Bu silah seslerine diğer bir nöbetçi cevap verince bütün bölüğe silahbaşı yaptıran bu olay, bizi bir hayli güldürdü.

10 Nisan: Tugayımızın Han nehrinin güneyinde kalan 3. Taburda botlarla kuzeye geçti. Kuzey Kore'ye ilk girişimizde insanlar çok sağlıklıydı. Daha sonraki Kuzeye gidişlerimizde renkleri toprak rengini almış, adeta birer iskelete dönmüşlerdi.

21 Nisan: Kuzey Kore'ye 10 mil kadar girerek yerleştik.

22 Nisan: Takviye alan Çin birlikleri saat 17'de top ve havanlarla ateşe başladı. Bir süre sonra taarruza kalkan düşman karşısında tutunamayan Amerikan 24. Alayı bozulup panik halinde ricad edince bizim Tugay düşmanla karşı karşıya kaldı. Bizim oto bölüğü cephenin gerisinde olduğundan 15 mil geri çekildik. Cephane ve benzin varilleri orada kalmıştı.

23 Nisan: Teğmen Osman Tolgayla cephaneleri almaya gittik. 3 jet üzerimizde bir tur atarak ikaz ateşi açtılar. Parola olarak kullanılan panoyu yere yadık, o gün parolanın hangi renk olduğunu bilmediğimiz halde, o gün tesadüf parola açtığımız renkmış. Jetler uzaklaşıp karşı tepelere yerleşmiş olan düşman siperlerine ateşe başladı. Cephaneleri araçlara yükleyip bölüğe döndük. Bu gece düşman çemberinde kalan 9.Bölükten Üst Teğmen Mehmet Gönenç esir olmamak için topçumuzun ateşini kendi üzerlerine yönlendirerek 5 subay, 3 gedikli, 58 er şehit oldu. 35 yaralı 105 kayıp vardı.

5. 6. 7. bölükler kat kat üstün Çin taarruzundan süratle çekilerek çembere düşmekten kurtuldu. Düşman içinde kalan 9. Bölüğü imha olmaktan kurtarmak için Bölük Komutanları Yüzbaşı Hamit Yüksel teslim olmak zorunda kalmış.

Savaşarak ve süratle geri çekilip çembere düşmekten kurtulan birlikleri daha geri mevzilere taşımak için bütün araçlarla gittik. Yağmur yağıyor; bütün askerler ıslanmış ve bitkin bir haldeler.

Benim bulunduğum bakım aracını Mustafa Emreli kullanıyordu. Benim yerime bir üsteğmen gelip oturdu. Tam hareket etmek üzereydik ki! Bir binanın saçağı altına durmuş, kaputu omuzlarında albay CELAL DORA beni GMC.'nin çamurluğunda görünce. Oğlum düşersen içeri gir diye seslendi. Giriyorum Albayım dedim ve üsteğmenle şoför mahalline sıkıştık.

600 kişilik takviye birliğiyle gelmiş olan üsteğmenin üzerinde hala Türk asker elbiseleri vardı, pantolonunun her iki dizi de yırtılmış dizleri açıktaydı. Gözlerini kapamış elindeki tomson makinalı tabancanın şarjörünü devamlı takip çıkarıyordu.

Yorgunluktan uyumamak için mi böyle yapıyorsunuz üsteğmenim dedim.

Gece bir Çin askeri mermisi bitmiş olacak ki koca süngüsünü takmış üzerime geliyordu. Şarjör boşaldı ikinci bir türlü hazneye oturtamıyordum iki metre kalmıştı şarjör takıldı, ateş ettim, daha bir iki saniye takamasam şimdi ölmüş olacaktım; dizlerim dirseklerim sürünmekten yırtıldı dedi.

23 NİSAN kutlamaları için tokyo'da olan general döndü. Bizim oto bölüğü yine 10 mil kadar geri çekildi. Tugayın da bütün birliklerini daha geri hatlara taşıdık; cephe tamamıyla tahliye ediliyor. Müttefik kuvvetler süratle tahliye edilerek ablukadan kurtulmaya çalışıyorlar. Bugün ve gece burada kaldık.

24 Nisan: Buradan Seul istikametinde 14 mil geri çekiliyoruz. Şark ve garp her iki tarafımızda sarılmış vaziyette 9. Bölükten iki kişi kadar kurtulmuş Diğerlerinin akıbeti meçhul bir gecede 270 küsur zayıat verildiği söyleniyor.

Amerikan alayını kurtarmak için birliklerimiz çarpışıyor. Devrilen bir GMC.yi SEUL de Ordonat bölümüne güçlükle götürdüm. Geri çekilmekte olan konvoylarla yollar kapanmış, Seul'ün 11 mil kuzeyine İyanju şehrine taşındık. Araçlara dağlardan ateş açıldı. Horoz sesine benzer bir boru öttü ateş kesildi.

25 Nisan: Cepheye malzeme götürdük. Çinliler dağlardan vadilere inmiş. Bölüklerimiz iki vadi arasında dağın eteklerini tutmuşlar her iki vadi de uçakların, topçuların ve piyadenin ateşinden yanıyor.

22 Nisan Çinli baskınından sonra tahrip olmuş toplar ve M.Aziz Erkmen

22 Nisan Çinlilerin baskınından sonra tahrip olan motorlu araçlar M.Aziz Erkmen ve Şinasi Öztürk

23 Nisan baskınında ki hurdalar

Çinliler gece olsun da taarruza kalmayı, bizimkiler de gece olunca çekilmeyi bekliyorlar.

İç savaştan yeni çıkmış olan gerilla savaşlarına alışık Çin birlikleri gece ve gündüz her durumda tek başına savaşa devam ediyorlar. Ölümüne susamış gibi ileri atılıyor. Hareketleri boru sesleriyle idare ediliyor geceleri boru sesleri ve çakal ulumasına benzeyen bağırışları çok moral bozucu oluyor.

Çin birlikleri taarruzu geçti. 35. Alay çekilirken bizim birlikler düşmanla çarpışıyor, 35. alay düşmana karşı koyarken bizim birliklerimiz geri hatlara çekiliyorlar.

25 NİSAN bugün akşam üzeri oto bölüğü Seul'ün 10 mil güneydoğu istikametinde cephe gerisine nakledildi. Yolda güçlükle ilerleyebiliyoruz. Binlerce halk yollarda. Kimi iki tekerlekli bir arabaya yükünü doldurmuş, kimi iki odunu çatıp kızak gibi yapmış, eşyalarını yüklemiş kendileri çekiyorlar. Kadınların başlarında yükleri, sırtlarında çocukları, taşıyabilecek güce erişmiş 8-10 yaşında çocukların sırtlarına bağlanmış kardeşleri. Genç, ihtiyar, kadın, erkek, çoluk, çocuk yalın ayak başı kabak, çıplak, aç, yorgun korkunç bir sefalet içinde yollara düşmüş kaçıyorlar. Çin birlikleri taarruza kalkınca kendilerini mayınlardan korumak için sivil halkı önlerinden sürüp onların arkasından ilerleyerek taarruzu sürdürdükleri anlatılıyor. Bu durumu bilen halk düşmanın eline geçmemek için bizimle birlikte geri çekiliyorlar.

23 Nisan Çinli baskınından sonra motorlu araç hurdaları, M.Aziz Erkmen ve Şinasi Öztürk

27 Nisan: Geri çekildik SUVON'a 10 mil mesafedeyiz.

12 Mayıs: İki hafta oluyor hiçbir hareket yok. Günler sakin geçiyor.

15 Mayıs: Düşmanın taarruz hazırlıkları söylentileri var. Bölüğün bütün araçlarıyla cepheye cephane taşıyoruz.

18 Mayıs: Cephane taşıdığımız yerin çevresi tel örgülerle çevrilmiş tel örgülerin dışına mayın döşendiği söylendi. Projektörler yakılmış en az bir mil mesafeyi gündüz gibi aydınlatıyor.

Tel örgülerden iki araçla girerken araçların numarasını ve içinde kaç kişi olduğunu kayıt ediyorlar. Top mermileri ve diğer mermi sendikalarını boşalttık. Gece yarısına doğru düşman ateşi başladı. İki GMC. orada kaldık. Topların, haftrakların, tankların ve piyadenin ateşlerinden kulaklarımızın zarı patlayacak. Topçuların ve tankları yaptığı atışlardan yer sarsılıyor. Söylendiğine göre Çin birlikleri bizi kuşatacak, müttefik birlikler de Çin birliklerini dıştan sararak çember içine alıp iki ateş arasında imha edilecekmiş.

Sabaha kadar düşman taarruzu devam etti. Isınan top namlularını soğutmak için üzerlerine ıslak çuval ve benzeri şeyler örtüyorlar. Haftrakların paletleri etrafı mermi kovanlarıyla dolmuş.

Çinliler sabaha kadar 6-7 defa taarruzlarını tekrarladıkları halde başarılı olamadılar.

2. Tabur Komutanı Mithat ULUENLİ'le dokuz şehidimiz olmuş, düşmanın zayıtı (500) beş yüzün üzerinde.

İki GMC. tel örgülerden çıkarken araçların numaralarına ve içinde kaç kişi olduğuna baktılar.

19 Mayıs: Birliklerimiz cephe gerisine çekildi.

20 Mayıs: Bir gün dinlendirilen Tugayımız Çin birliklerine karşı tekrar cepheye sürülüp taarruza geçti.

24 Mayıs: Bölüğümüz Seul'ün doğusundan Han nehrini geçerek çıplak bir arazide iki nehir arasında kamp kurduk.

25 Mayıs: 20 Mayıs'ta düşmana karşı taarruza geçen tugayımız 25 Mayıs'a kadar savaşarak düşmanın mukavemetini tamamen kırmış oldu. Bugün birliklerimiz Kanada birliğiyle yer değiştirdi.

26 Mayıs: Bütün gece yağmur devam etti her yer çamur. Sabah saat 8'de yola çıktık yağmur devam ediyor; araçlar durduğu yerde yolun meyilli tarafına doğru kayıyor. Lastiklere koyduğumuz takozlar bile kaymayı önleyemiyor. Kanadalıların araçları devrilmiş yol kenarında yatıyorlar.

Gayet kötü bir yoldan SEUL'ün 12 mil şimalinde İjangbunun 4 mil doğusunda bir vadiye konduk. 3 tarafımız dağ, bir yanımız vadi. Bütün birlikler ve Tugay civarımızda.

3 Haziran: Üç ay kadar önce Necati'yle Gıyasettin Seul'un dış mahallelerinde 4 tane köpek yavrusu gördüklerini çok korkak olan yavruları tutamadıklarını söylediler. Çadırdan iki

çift iş eldiveni verdim, birini yakalayıp getirdiler erkek bir yavruydu. Adını Kunuriye atfen KUNİ koyduk. Kore halkı gibi Kuni'de ekmek yemiyordu. Süt, et ve yumurta sarısıyla besledik. Yumurtanın akını da yemiyordu. Ondan bir süre sonra bir paket sigaraya küçük bir kurt yavrusu aldım onun da adını Tomi koyduk. Bunlar bölüğün maskotu oldu. Hatta Hikmet Ferudun Es'in birbirleriyle oynasırken çektiği resimler Hürriyet gazetesinde yayınlanmış. Biz dört deponerden başka hiç kimse bizden biri yokken çadırımıza gelemezdi. Akşamları biz çadırdayken arkadaşlar gelir sohbet ederdik. Konuşurken arkadaşlar bizden birine elini uzatsa Kuni hemen dişlerini gösterip hırlamaya başlardı.

Bir gün beyaz bir köpekle birlikte iri arslan gibi yelesi kahve rengi erkek bir köpek daha geldi.

Biz araçların bakımıyla meşgulken diğer erler voleybol oynuyordu. Saat 15'te şiddetli bir patlama oldu. Köpeklerin acı acı bağırsıklarını duyduk. İkinci patlamada Kuni havalandı, bir patlama daha oldu toz duman arasından Tomi ve o iri köpek yıldırım gibi yanımıza gelerek, Tomi benim ayaklarımın dibine, diğeri de başka arkadaşların yanına giderek sanki bizi kurtarın der gibi melul melul yüzümüze ve yaralarına bakıp inliyorlardı.

Tomi ve Kuni biz olmadığımız zaman çadırın yanından hiç bir zaman ayrılmazlardı. Gelen iki köpekle oynasarak hemen bölüğün yanında bulunan etrafı beyaz bantlarla işaretlenmiş mayın tarlasına girmişler. Beyaz köpeğin arka ayakları kopmuş acı acı bağırsıyordu. Daha fazla acı çekmesine son vermek için Sahir Üsteğmen tüfekte onu vurdu.

İri köpeğin her yanı delik deşikti, kahverengi iri köpek kendisiyle ilgilenen olmayınca çadırın gergin ipleri arasına girip yattı. Tomi'nin karnının sol tarafında serçe parmak gibi bağırsağı çıkmış, sağ omzunu bir parça delip geçmiş, sağ arka ayak parmakları arasından geçen bir parçayla gözünün üzerinden giren parça da kulağının arkasından çıkmıştı.

Acı çekmesine son vermek için makinalı tabancamı çadırdan alıp geldim; yardım ister gibi yüzüme bakıyordu vuramadım. Seracetin Özgül'e çabuk jipi getir dedim. Ben de bir battaniye alarak tomiyi battaniyeye koyup kucağıma aldım sıhhiye bölümüne gittik. Galip üsteğmeni gördüm. Çok güzel bir kurt yavrusu olan Tomi'yi gösterip. Ne olur üsteğmenim bunu kurtarın dedim.

Hastalarla uğraşacak vaktimiz yok sen köpek getirmişsin dedi. Ne olur Üsteğmenim bunlar bölümümüzün maskotu, öbürü mayın tarlasında parçalandı bunu bari kurtarın dedim.

Yatır bakalım şu sedyenin üstüne dedi, yatırdım Tomi hiç kıpırdamadan duruyor. Yüzbaşı ve Üsteğmen çıkan bağırsağı içeri sokup yarayı diktiler, birde iğne yapıp. Al bakalım götür dediler. Sağ olun deyip bölüğe döndüm. Tomi'yi battaniyeye sarıp portatif karyolamın altına yatırdım. Hiç kıpırdamadan yatıyor, ara sıra insan gibi inliyor. Süt ve yumurta sarısıyla besliyorum.

Diğer köpeğin yaralarının etrafındaki kılları kırptım. Tentirdiyot sürdürdüm, adını arslan koyduk. Hakikaten iriyarı, arslan gibi yelesi bir köpekti. 12 saat baygın yattı. Sol gözüne perde geldi.

Kuni'nin ölümü bütün bölüğün ağzında; ölümüne herkes, bölük komutanımız bile üzüldü.

Birkaç gün sonra , bu mayın tarlasına bilmeyerek bir Amerikan askeri girmiş, bir patlama oldu, baktık "Help Help" diye bağırان biri var. İstihkam bölümüne telefon edildi. İstihkam erleri gelip Amerikan askerini aldılar. Bacakları parçalanmıştı.

4 Haziran: Tomi kıpırdamadan yatıyor. Süt, yumurta sarısı veriyorum, ağzının tadını biliyor, çikolata veriyorum iştahla yiyor.

Tugay ve taburlar bugün yine cepheye hareket ettiler.

5 Haziran: 38 mil kuzeye gittik bir dağ köyünün eteğinde konakladık. Tam 38. paralel hudut kapısının yanındayız. Konakladığımız yerin etrafı yüksek yamaçlarla çevrili düz bir araziydi. Bir gece yağın şiddetli yağmur sonucu yamaçlardan inen sellerden çadırlar sular altında kaldı. Eşyalarımız çamura bulandı. Bu olaydan sonra bu gibi arazilerde konaklama yapmadık. Yine burada Gıyasettin'le bir aracın bakımını yaparken, birliğimizin yanından geçen şoseden, top mermisi yüklü Amerikan birliklerine ait bir GMC geçti. Kasanın arka kapağının iç kısmından duman çıktığını gördük. Şöföre yetişip haber vermek için Jipi alıp yola çıkana kadar patlama sesleri gelmeye başladı. GMCnin yanına gittiğimizde herşey bitmiş , GMCnin şasesi ve motoru hamurdan yapılmış gibi yamru yumru olmuştu. Alevi görenler yolda şöförü uyarmışlar. Son anda aracı terk eden şöför hayatını kurtarmış. Şasenin altına yanmış namlusu eğilmiş bir toplu tabanca duruyordu. Kuzeyli ajanların yaptığı böyle sabotajlara her zaman rastlanıyordu.

7 Haziran: Bölüğü cephe istikametinde bir yere naklediyoruz.

Ben bölüğün birinci kademesiyle giderken Tomiyi aldım. Necati ve Şinasi Tugaya malzeme göturdüler. Bölüğün son kafilesiyle gelecek olan Gıyasettin'e; Arslanı da sen getirirsin dedim. Gıyasettin geldi gülüyordu. Ne oldu da gülüyorsun diye sordum.

Koreli çocuklar arslanı görünce nambırvan çap çap dediler. Ben de verdim şimdi tencerede pişiyordur dedi.

Cepheye cepheye göturdük istihkam bölüğü top ve jetlerin desteğinde mayınları temizlerken piyadelerimiz ilerliyor. Düşman bozulmuş ricat ediyor.

Bir sigara yaktım, kibriti silkeleyip söndü sanarak yere attım kurumuş çimenler tutuştu. Güçlkle söndürdük. Büyük bir korkuya kapıldım. Tugayın bütün ağırlıkları yanabilirdi.

KURA ÇEKİLİŞİ

8 Haziran: Bütün bölük büyük erat çadırlarından birinde toplandı. Bir masa ve daktilo geldi. Bölük yazıcısı Mersinli Sadık Asimgil daktilonun başına oturdu. Bu hazırlıkların nedeni; Türkiye'den gelecek olan değiştirme birliğiyle yer değiştirip yurda dönecek birinci kafilenin kura çekiminin yapılacağından ileri geliyordu.

Baş gedikli İbrahim Göktaş'ın elinde herkesin adının yazılı olduğu, boş, dolu yazan fişler var. Evvela yurda gidecek iki deponer çavuşun kurası çekilecek. Necatinin ve benim adım yazıldı, birer de boş, dolu fişi yazıldı. İki toz şeker torbası getirdiler, birine isimlerimizi, diğerine boş dolu fişlerini Sahir Üsteğmen attı. Ayrıca iki onbaşidan Şinasi ve Gıyasettin arasında da çekilecek kurayla biri yurda gidecek diğeri burada kalacak.

Çadırda çıt çıkmıyor. Şu anda bir sinek uça kanat sesini duymak mümkün, herkes heyecan içinde. Çadırın loş ışığında kimsenin yüzünün rengi seçilemiyor. Şüphesiz herkesin yüzü solgun. Ben heyecandan yüzümün sarardığını hissediyorum; kalbim göğüs kafesini parçalayıp dışarı fırlayacakmış gibi çarpıyor. Vatan hasreti hepimizin kalbini bir ateş gibi yakıyor. Torbadan çıkacak küçük bir kağıt parçası sanki gelecekteki bütün istikbalimizin müjdecisi olacak. Kanlı savaşımlara girdik. Ateş, kan, ölümlerle boğazlaştık. Birçok mert, kahraman arkadaşlarımızı bu yad ellerde toprağa verdik. Bir çoğunun mezarları bile yok. Biz sağ salım yurda döndüğümüzde bu topraklarda şehit verdiğimiz arkadaşlarımızın anaları, babaları, eşleri, çocukları ve kardeşlerinin gözyaşlarına nasıl tahammül göstereceğiz? Onları nasıl teselli edeceğiz?

Bizler de her an gelmesi muhtemel bir serseri kurşunla ölümümüzü bekledik. Beşeriyeti kızıl illetten kurtarmak için öldürdük, öldük. Şimdi sağ kalanlar burada toplanmış bizi yurdumuza kavuşturacak olan piyangoonun çekilişini bekliyoruz.

Sahir Üsteğmen elini torbaya soktu, çekiliş başlıyor. Bütün gözler Üsteğmene odaklanmış durumda, ilk çekiliş Necati ve benim aramda. İkimizden biri kader birliği ettiği arkadaşını burada bırakıp vatana dönecek.

Üsteğmen her iki torbadan birer kağıt çıkardı. Birini okudu Necati, diğerini okudu. Boş. Demek piyango bana çıktı. Diğerini çekmeye gerek kalmamıştı ama yine de çekti. Aziz, diğerini çekti, "Dolu". O an utanmasam sevincimden kalkıp oynayacaktım. Sadece şapkamı havaya attım. Onbaşılardan da Şinasiye çıktı, Gıyasettin Kore'de kaldı, Necatiyle ikimiz gece demedik, uykudayız demedik canla başla vazifemizi yapmaya gayret ettik ve yaptık.

Bölük komutanımız ne düşündü bilemeyiz ama her halde ben giderken Necati'nin orada kalmasına gönlü razı olmamış olacak ki Necatiyi'de yurda gidecekler listesine dahil ettiler.

Çekilişe devam edildi takım çavuşlarından 3. takım çavuşu Cemal İren'e ve Mutfak Çavuşu Talip Dövcüye kura çıktı diğeri çavuşlar kaldı. 1928 doğumlu 6, kura sonucunda 11 kişi, ceman 26 kişi yurda gideceğiz.

17 Haziran: Sabah saat 5:35 bir uçak sesi ve makinalı ateşiyle yataklarımızdan fırladık. İkinci ateşte tabancamı kaparak don gömlek dışarı çıkıp çadırın yanındaki bir çukura atladım. Uçağa baktım Seul istikametinde gidiyor. Çadırlardaki bütün erat mevzilenmişlerdi. Hiçbir zayıat verilmedi. Bu gece saat 3'te Suvan radar istasyonuna bir bomba atmışlar ama isabet kaydedememişler. Uçak alanına yaptıkları akında 4 motorlü bir uçak yanmış, dört jette hasar görmüş.

Bir uçak düşürülmüş diğeri kaçmışlar.

20 Haziran: 25. Tümen cepheyi Kore ROK tümenine terk ederek istirahataya çekildi.

Bütün taburları SEUL'ün 6-7 mil kuzey istikametinde nehir kenarında bir koruluğa naklettik.

21 Haziran: Tugaya yakın olmak için bölüğü güneye naklediyoruz. Tugay ve İjanpu arasında dere kenarında bir yere yerleştik.

26 Haziran: Türkiye'ye gitmek üzere tekrar çekilen kura sonucu bölükten daha 23 kişi yurda gidecekler katıldı. 44 kişi vatana döneceğiz.

27 Haziran: Türkiye'ye gidecek olan bütün erat tugay karargahında toplandı. Takım ve mangalar seçildi. Bir takım teşkil ettik. Birinci manga komutanı Mustafa Bozyel, ikinci manga komutanı Talip Dövücü, üçüncü manga komutanı Aziz Erkmen vekilim Hasan Korkut , dördüncü manga komutanı Necati Akgül vekili Şinasi Öztürk'tü.

30 Haziran: Tugaya bağlı bütün birlikler yeni gelecek erat için hazırlanmış olan yerde toplandı. Orta yerde boş bir alan bırakacak şekilde alanın etrafında saf oldular. Meydanın ortasında on er duruyordu.

Tugay komutanımız General Tahsin Yazıcı bir konuşma yaparak, alanın ortasında duran 10 kişiyi gösterip. Bu gördükleriniz Türk askerinin arasına karışmış kahraman Türk askerinin şeref ve haysiyetiyle bağdaşmayacak sütü bozuk, kanı bozuk şerefsizlerdir. Bunlar dağa çıkıp eşkıyalık ve soygunlar yapmış; bir kadına rızası dışında vahşice tasallutta bulunmuş olan bu utanmaz, bu arlanmaz, bu ahlaksızların bütün tugayın huzurunda ibret olsun diye cezaları verilecektir diyerek verdiği emirle yüzüstü yatırıldılar. Sopalar kaba etlerine patur kütür inerken Baba öldüm yeter diye bağırmaya başlayınca dur diyor. Bir konuşma daha yapıp devam et evladım Burhan diyordu. Yeter baba öldüm diye feryada başladıklarında bir ara verdirip, yine bir konuşma yaptıktan sonra vur evladım Burhan diyordu. Bir kaç fasıl böyle geçtikten sonra yüzlerine tükürterek bu zül bu utanç sizlere ders olsun dedi. Dayak faslına devam eden Burhan yüzbaşıydı. Bunlar cezalandırılırken kendisine tasallutta bulunulan kadında orada bulunuyordu.

Her toplumda maalesef böyle çürükler, ahlaksız ve vicdansız, kanı bozuklar az da olsa bulunuyor.

İsal oldum karnım buruluyor. Su gibi İshalim. Elim, ayağım tutmuyor, üç gündür çok halsiz kaldım. Türkiye'ye dönüş kurası çıktı ama her halde yurda kavuşmak kısmet olmayacak diye düşünüyorum. Yatıyorum yürüyecek takatim yok.

Talip çavuşa haber gönderdim. Bana çekilmiş kahve birde limon bulsun diye. Limon bulamamış kahve getirdi. Kahveyi az suyla karıştırıp koyu bir halde içtim. Bir kaç saat sonra bir daha içtim ishalim kesildi.

Bölük Makinist Çavuşu Silivirli Aziz Erkmen, Mutfak Çavuşu Ankaralı Talip Dövücü

2 Temmuz: Türkiye'den gelen ilk değişirme birliği bugün İNÇON limanına indi. 105 adet GMC'yle Tugayda hazırlanan yerlerine getirildiler.

Birinci takım çavuşu Abdullah Ermişin top taburunda Mersinli Hemşerisi Mehmet Çavuşu ziyarete gittik. 1928 doğumlu olduğundan o da yurda dönecekler arasındaydı. Kumyangçangni cephesinde bir mevzide hareketsiz duran iki Çinliyi taradığını anlattı. Teslim olanlara yaptığının doğru olmadığını söyledim. Bir süre sohbet ettikten sonra Abdullah'la bölüğümüze döndük. Aradan bir kaç gün geçmişti. Abdullah gelerek Mehmet çavuşun vurulduğunu söyledi. Vatana ilk dönecek kabile arasındaydı. Yurda dönmek kısmet olmadı. Burada şehit oldu. Allah rahmet eylesin.

3 Temmuz: Yeni gelen değişirme birliğinden 32 er bizim bölüğe verildi. Makinalı tabancamı benim yerime gelen çavuşa verdim.

4 Temmuz: Akşam üzeri vatana dönecekler için hazırlanmış olan kampa gittik.

6 Temmuz: Ramazan bayramı eğlencelerine 8. ordu kumandanı davet edilmiş. Birliklerimizi teftiş etti.

SUVON'un doğusunda Kumyang Jang ni muharebelerinde kayalık sarp tepelerde düşmanın inatçı mukavemetine rağmen söküp atan birliğimizden 5 subay, 4 çavuş, bir ere gümüş ve bronz madalyaları verildi.

Ayrıca Kore savaşına iştirak eden 16 Devletin orduları arasında birinciliği kazanan TÜRK TUGAYI efradına sağ yakaya takılmak üzere ortası mavi kumaş, çevresi sarı defne motifleriyle çevrilmiş 1,5 cm eninde 3,5 cm boyunda bir şilt verdiler. Bu şilt şimdiye kadar bir tek birliğe verilmiş. 2. dünya savaşında Fransa sahillerinde Normandiya'ya çıkarma yapan 25. Amerikan Tümenine ikinci olarakta Türk Tugayına ve emrinde çarpışan 79. Tank Tb. A.Bl. 89. Tank Tb.D.Bl, 25. uçaksavar Tb.A. Bataryası 3. takımına verilmiştir.

15 Temmuz: Türkiye'ye dönecek olanlar bu sabah bizim bölüğün araçlarıyla İNÇON'a götürüldük. Sahilde bir çıkarma gemisine binerek (Gnr. WC LANGFIT) Gemisine bindik. Gemi hareket etmedi bu geceyi gemide geçirdik. İlk olarak MED ve CEZİR olayını burada gördüm, gece deniz çekildi, ufak tekneler kumun üzerinde kaldı. Sabah yine deniz ilerleyerek eski haline geldi.

16 Temmuz: Gemimiz bu sabah İnçon limanından hareket etti.

17 Temmuz: Saat 12'de Japonya'nın Sasebo limanına geldik (800) sekizyüz Amerikan askeri vardı, onlar burada gemiyi terk ettiler. Saat 16'da Yokosukaya hareket ettik.

19 Temmuz: Sabah saat 9 Yokosuka limanına yanaştık. Amerikan Boew Uçak gemisi birçok zırhlı ve muhripler burada toplanmışlar. Liman çok güzel. Arka cephede tepeler yeşil zümrüt gibi ağaçlarla kaplı, caddeler geniş, sahil boyu antrepolarla dolu.

Savaş gemilerinin fotoğrafını çekiyordum. Gemilerdeki nöbetçiler çekme diye işaret ettiler. Gemideki arızanın giderilmesi için birkaç gün bu limanda kalmamız gerekiyormuş.

21 Temmuz: Yokosuka da dolaşmamız için izin verdiler. Yeşil resmi dolarları bankada cer dolar ve Japon Yen'iyle değiştirdik. Bir dolar 3600 yen ediyor. (Pembe renkli CER dolarlar yalnız orduda kullanılıyordu.)

Bir Sıhhiye Üstçavuşu, Şinasi, Necati, Cemal İren ve ben beşimiz askeri mıntıkadan şehir içine geçerken kontrol noktasında MP'lere tren istasyonunu sorduk. Yolu tarif ettiler ve üzerimizdeki paraları göstermemizi istediler; iki arkadaşın cüzdanında yeşil dolarlar olduğunu görünce şehre gitmemize müsaade etmediler. 76 doları MP noktasına bırakarak istasyona gittik. Yollarda ve kavşaklarda ışıklar var. Kırmızı, sarı, yeşil yanıyorlar, yayalar ve otomobiller bu ışıkların yanıp sönmelerine göre duruyor veya hareket ediyorlar. Işıkların nasıl kumanda edildiğine akıl erdiremedik. Tali yoldan gelip caddeye çıkacak her otomobil muhakkak durup, şoför iki tarafa bakarak, yol boşsa çıkıyor eğer gelen bir araç varsa onun geçmesini bekliyor. Bir tarafa döneceği zaman iki kapı arasındaki direktan ışıklı bir kol çıkıp aşağı yukarı hareket ederek döneceği istikameti işaret ediyor.

(1950 yıllarında Türkiye'de şoförler döneceği tarafa kolunu dışarı çıkararak işaret verirdi. Araçlarda sinyal yoktu. İlk olarak ısınınca yanıp sönen ampuller çıktı. Daha sonra sinyal flaşerleri icad edildi. İstanbul'da ilk sinyal lambaları Aksaray, Topkapı arasında ki Millet Caddesine 1960 tan sonra Haşim İşcan'ın Belediye Başkanlığı zamanında kondu. O zaman Japonya'da gördüğüm bu lambaların nasıl yanıp söndüğüne akıl erdiremediğimizizin yadırganacak bir yanı olmamalı)

Japonya'da trenler elektrikle çalışıyorlar. Yokosuka'la Yokohoma 40 mil yani 64 kilometre bu mesafeyi 40 dakika da aldık. Yokohoma çok büyük ve kalabalık bir şehir. Yabancı askerlere çok yakınlık ve saygı gösteriyorlar. Çok medeni ve üstü başı temiz insanlar.

Bizim pos bıyıklarımız her Japon'un nazarı dikkatini celb ediyor, bize bakıyor ve Türk olduğumuzu bıyıklarımızdan anlıyorlar.

Cemal, Necati ve ben diğer arkadaşlardan ayrılıp bir dükkâna girdik. Tezgahtar Japon kız hoşgeldiniz diyerek bizi karşıladı. Hayret ettik çünkü bu söz Türkçe söylenmişti bir kaç dükkâna girdik; alışverişte kullanılan; bu iyi, bu daha iyi, pahalı değil, parayı say, ucuz olmaz, bu güzel gibi birçok Türkçe kelimeleri öğrenmişler. Dünyaca meşhur Japon geyşa evinin kızları bile bizimle yarı Türkçe yarı İngilizce pazarlık yaptılar. Çok merak hatta arzu etmemize rağmen, paramız ve zamanımızın sınırlı olduğundan onlardan ayrılıp Japon mağazalarını ve Amerikan kantinlerini gezdik. Her çeşit eşya Türkiye'deki fiyatlardan üçte bir daha ucuza satılıyor.

Japonlar çok çalışkan bir millet. Savaşın bıraktığı acılar ve korkunç yıkımlara rağmen Japon insanı zekasıyla herşeyi başarmaya odaklanmış. Vitrinler türlü türlü eşyalarla dolu, her çeşit çocuk oyuncakları, su dolu kavanozlar içinde çalışan saatler, çakmaklar, çakmaklı tabanca ve sigara tabakaları, çatallı kaşıklı konserve açacaklı çakılar, fotoğraf makinaları vitrinlerde yok yok. Bunları hayranlıkla seyrettik. Hava kararınca dükkan vitrinlerinde çeşitli renklerde yanan ışıklar, caddelere bambaşka büyümlü bir güzellik veriyordu.

İstinasız söyleyebilirim ki, her Amerikan askerinin kolunda bir Japon dilberi var. Japon dilberleri hemen yanımıza sokulup (yu going, yes? Seninle gidelim evet mi) diyor. "I am sorry" diyerek, özür diyeyip ayrılıyorlar.

Yakahoma'dan ayrıldık. Akşam olmuş hava karamıştı, trene binip Yakasukaya döndük, burada da kadınların sarkıntılığına maruz kalıyoruz. Aldırmaz görünerek ilerliyorduk ki, iki gayet güzel ve çekici Japon dilberi Hello deyip Necati ve benim kolumuza yapışıp, eve doğru çekmeye başladılar. Ellerinden kurtulamaya uğraştık ama o kadar güzel ve çekiciydiler ki, daha fazla direnemeyip eve girdik. Ve geç vakit gemiye döndük.

Japonya da erkek berber göremedik, berberliği kadınlar yapıyordu.

22. Temmuz: Gemimiz Yokosuka limanından saat 15:20 de yurda müteveccihen ayrıldı. Rıhtımda Japon rakkaseleri ve Amerikan donanma bandosunun gösterileri , ayrıca gemimize atılan konfetiler, renk renk kağıt kurdelelerle gemi ve rıhtım arası bir ağ gibi örüldü. Tokyo'dan hususi otolarıyla gelmiş olan Kazan Türkleri sabahtan beri rıhtımda bizi

uğurlamak için beklemekteydiler. Gemi limandan ayrılırken , uzun uzun düdüğünü örttürdü. Bando oynak havalar çalmaya başladı. Kalpleri Türkiye ve milliyetçi duygularla çarpan Japonya'daki Türklerin bir daha attıkları renk renk şerit kurdeleler, gemiyle rıhtım arasında çok hoş bir renk çümbüşü oluşturdu. Hepimize hüznü veren bizi en çok duygulandıran, onların gemiyle birlikte rıhtımın deniziyle nihayetlendiği son noktaya kadar gelerek ellerini, mendillerini sallayıp hüngür hüngür ağlayarak bizi uğurlamalarıydı. Vapurumuz gözden kaybolana kadar mendillerini, ellerini salladılar. Uzaklaştık biz uzaklaştıkça onlar küçüldü küçüldü, nihayet bir nokta gibi olup görünmez oldular. Şimdi biz vatanımızın yolunda onlarda belki hiç göremeyecekleri Türkiye'nin hayallerini kurarak, gözleri yaşlı kalpleri hüznü otomobillerine binmişler evlerine gitmek üzere Tokyo yolundalar.

24 Temmuz: Sumatra ve Malaka adaları arasından geçtik. Buralarda denizin anafor yaptığı birçok bölgeler var. Sular bir yerde dönerek huni gibi bir şekil alıyor, başka bir yerde kum ve sarı çamurlarla dipten denizin yüzeyine çıkıyor. Uçan balıklar deniz yüzeyine bir iki metre paralel gemimizin etrafında uçuşuyorlar.

Bugün Singapur'u da geride bıraktık. Ağustosun ikisinde Srilanka (Seylan) adasının Kolombo limanında olacağımız söylendi.

2 Ağustos: Sabah saat 9 gemimiz Kolomba limanına demirlendi. Saatler Japonya'dan buraya kadar 4,5 saat geri alındı. Parası olanlar giderken olduğu gibi yine bir çok hediyelik eşyalar aldılar. Ben de yarım kiloluk bir paket Seylan çayı aldım. Gemi mazot ve su ikmalı yaptıktan sonra saat 21'de limandan ayrıldı.

Gemide neşredilen gemi günlüğünden bazı haberlerle yurda dönüş yapanların yazı ve şiirlerini de okuyoruz.

ONA İTHAF

Günlerce beni hasretle anan dudaklar
Bir anda böyle sessizce olacaklar.
Gel! Beni yalnız bırakma sakın uzaklarda;
Maziden bir ah kalsın o dudaklarda.

Ölmek olsaydı bugün elimde
Tereddütsüz dahi etmeden ismin dilimde
Canımı verirdim yoluna şu gurbet elinde.
Ey bir gül için feryad eden bülbül.

Ey bülbülün uğrunda yıllarca bağrını kanatan gül!
Gezelim birlikte onu bulmak için diyar diyar.
Aşkımızdan bizlere eser kalsın birer mezar.

Yz. B.AKA GÜNDÜZ

Gnr.WC.Langfit Gemisi

Malaka adalarından beri devam etmekte olan dalgalar limandan çıkınca yine başladı. Gittikçe dalgalar şiddetini daha da artırıyor. Giderken de Umman ve Hint okyanusunda bu dalgalardan çok rahatsız olmuştuk. Hepimiz kaç gündür yemek yiyemiyoruz. Başımız dönüyor midemiz bulanıyor, yediklerimizi kusuyoruz. Hepimiz çok kilo kaybettik.

6 Ağustos: Aden körfezine girdik. Sabah saat 8:00 dalgalardan eser kalmadı. Deniz gayet sakin, mide bulantılarımız geçti; bu sabah ayağa kalkıp kahvaltı yaptık.

7 Ağustos: Bu gece sabaha karşı Kızıl Deniz'e girdik. (Şap denizi) Kanatlı balıklar yine gemimizin etrafında uçuşuyorlar. Hint Okyanusu ve Umman denizindeki dalgalardan eser yok, deniz gayet sakin ama burada da müthiş sıcaklardan rahatsız oluyoruz.

11 Ağustos: Süveyş'in girişinde İsmailiye'ye sabah 8:30'da geldik Kocaeli Şilebi kanalı geçmek için sıra bekliyordu. Bayrak indirerek ve uzun uzun düdüğü ötürüp, çılınca, büyük bir sevinç ve coşkuyla el sallayarak bizi selamlıyorlar.

Saat 10:00'da kanala girdik. Süveyş kanalını geçerek saat 24'te Port Sait limanına yanaştık. Kore'de muhtelif suçlar işlemiş ve mahkum olmuş bir kaç er burada denize atlayıp firar etmek istediler. Kimileri yakalandılar dedi, kimileri bir kaç kaçtı dedi.

12 Ağustos: Gece 3:00'te Akdeniz'e açıldık. Ege denizinde sağımızda Anadolu sahilleri, sol tarafımızda Anadolu'nun bir uzantısı olan Yunan adaları var.

13 Ağustos: Akşama doğru hava kararmak üzere saat 19:15 Çanakkale önünden geçtik. Halk sandallar, motorlar ve vapurlara dolmuşlar bizi karşıladılar.

14 Ağustos: Bu gece gemi sürat kesip gayet yavaş yol alarak sabah Karaköy rıhtımına yanaştı. Rıhtımdaki bütün binaların balkonları, pencereleri ve çatılarına halk dolmuş Kuniri savaşı ve çemberi yararak çıkan Türk Tugayının kahramanlıkları Türkiye’de adeta destanlaşmış. Şimdi bu halk o gazileri karşılamak için yollara dökülmüşler. Binalarda salkım saçak birikmiş olan halkın fotoğraflarını çektim.

Galata rıhtımına gemi yanaştığında Kore gazilerini karşılamaya gelen halk deniz yolları binalarının balkon ve çatılarıyla bütün rıhtımı boydan boya doldurmuştu

Saat 9:00’da Galata Rıhtımına indik. Caddelerden adeta insan seli akıyor. Kore’den sağ sağlim dönenlerin hısımları, akrabaları gelenler arasında Evlatlarını, kardeşlerini, kocalarını, babalarını hatta sevgililerini görmek için toplanmışlar. Benimde Silivri’den, Eyüp’ten arkadaşlarım gelmişti beni görünce seslendiler. Selamlaştık.

İki boğaz vapuruna binerek Haydarpaşa İskelesinde vapurdan indiğimizde, orada da binlerce halk bizi coşkulu bir tezahüratla karşıladı. Saf oluşturup yürüyerek Selimiye kışlasına gittik. Annem, kardeşim Abdülkadir, Kızkardeşim Keriman, annemin ağbeyi ve ablası kışla kapısında beni bekliyorlardı. Beni görünce boynuma sarıldılar! Kavuşmanın verdiği sevinçle hıçkırarak ağlamaya başladılar.

Kışlaya girdik burada gazete foto muhabirleri fotoğraflarımızı çektiler. Biri 15 Ağustos 1951 tarihli Safa Kılıçoğlu’nun Yeni Sabah gazetesinde iktibas edildi.

Anavatana döndüğü gün Silivrilili M.Aziz Erkmen'i Selimiye Kışlası avlusunda karşılayan annesi, teyzesi, dayısı ve kardeşleri

Kışlada GMC. ve Willislerin motor koputu üzerinde kırmızı yuvarlak içine beyaz ay ve yıldız boyandığını gördüm. Biz Kore'ye giderken GMC. Jip ve doçların motor kaputları üzerinde ABD 'nin sembolü olan boyanmış beyaz yıldızlar vardı. Kore'de ben ilk olarak filit pompasıyla Amerikan yıldızının üzerini boyayla kapatarak bir şablon yapıp teğmenimizin jipinin motor kaputuna kırmızı zemin içine beyaz ay yıldız boyadım, itiraz olmadığını görünce, Bakım GMC'nin motor kaputu üzerine Şinasi'yle ay yıldız boyadık, ve ön kısmına vapur yazdık.

(Arkaşımız Şinasi ve Raif adında arkadaşıyla içkiyi fazla kaçırıp, gece yarısı duvardan duvara slalom yaparak, evlerinin kapısına vapur gibi düdük öttürüp çuf çuf sesleri çıkararak yanaşma manevraları yaptığını gören sokağın kızları ertesi sabah bu iki kafadar evden çıkarken, pencerelerdeki cumbaların arkasından düdük çuf çuf sesler çıkarmaya başlıyorlar. Bu hikayeden sonra Şinasi'nin ve bakım aracının adını vapur koyduk.)

Türkiye'de askeri araçların üzerindeki Amerikan yıldızları silinip kırmızı zemin içine beyaz ayyıldız boyanması beni son derece mutlu etti.

Takımdan tabak, çatal, kaşıkları toplayıp teslim ettim. Sanki bunları soran varmış gibi. Bu yaptığım işgüzarlıktan başka bir şey değildi. Çünkü bu malzemelerin hiçbiri bizim orduda kullanılmıyordu.

İstanbul'da ve yakın bölgelerde aileleri veya yakınları olanlar gittiler. Bende Eyüb'e gittim. Kore'de yoğurda hasret kalmıştık. Yurda dönersem ilk yiyeceğim yoğurt olacak diye kendime söz vermiştim. Eyüb'e gider gitmez caminin karşısında dört yol ağzından çarşıya girerken soldaki ikinci dükkâna girip 250 gr. Yoğurt yedikten sonra eve gittim.

15 Ağustos: Selimiye kışlasında toplandık. Memleket hasretine dayanamayan birçok arkadaşlarımız gitmişler. Kalanlarla saat 14:00'te toplanarak askeri bandoyla Haydarpaşa iskelesinde vapura binerek Gülhane Parkında indik. yürüyüş kolu halinde Sirkeci, Eminönü, Karaköy, bankalar caddesi yolunu takip ederek TAKSİM Meydanına vardık.

Gülhane parkından, taksime kadar bütün yolları halk doldurmuş çılginca tezahüratta bulunuyorlar.

Gülhane parkından Taksim Meydanına kadar Kore Gazilerinin geeeği caddeler Gazileri karşılamaya gelenlerle dolmuştu

Kunuri de sabaha karşı bizim oto bölüğüne baskın yaparak müttefik birliklerin çembere alındığı yerde yaralanıp bir bacağı sakat kalan, diğer ayağının da donma sonucu ayak parmakları kesilen, ayrıca sol kolundan vurulmuş olan bölük arkadaşımız EŞREF SüTçüOğLU'nu Talip avuş omuzlarına aldı. Necati Akg l solunda, ben sağ tarafında. EŞREF elleriyle Necati'nin ve benim omuzlarımıza dayanmış durumda; EŞref'in koltuk değneklerinden biri benim, diğer i Necati'nin elinde ve benim sağımda Başgediklimiz İBRAHİM GÖKTAŞ Kortejin başında; idari ve mülki erk n önünde resmi geçit yaptık. (Fotoğraflar 16 Ağustos Hürriyet gazetesinde iktibas edildi.)Resmi geçit dönüşü yine EŞref omuzlarımızdaydı. Gümüşsuyu Caddesini takiben Kabataş Vapur İskelesine gelip vapurla karşıya geçerek EŞREF omuzlarımızda Selimiye kışlasına döndük. Bütün güzergah boyunca EŞref'i gören halk ağlıyor, çılgınca alkışlıyor. Yaşa, var ol sedaları İstanbul'un semalarında yankılanıyordu.

Geçmişte kalan heyecanlı, eylenceli, neşeli, hüzünlü ve acılı birçok günlerimiz oldu. Bunları yeri ve sırasına göre yazıya d kemedim.

Kore'ye giderken kafile komutanımız olan Yarbay Natık Poyrazoğlu Kunuri Savaşlarından sonra 324 yaralıyla yurda döndü. Yaralılar muhtelif hastanelere yatırılıp tedavi edildiler. EŐREFİN tedavisine Kasımpaşa Askeri Deniz Hastanesinde devam edilmiş. Doktorlar çok iyiydi. Hemşirelerden su istediğimizde askere söyleyeyim de versin cevabı alıyorduk. Hastaneden taburcu olduğumda Tokyo'da hastaneden verdikleri koltuk değneklerini bile aldılar dedi.

Aksaray'da bugün İSKİ Genel Müdürlük binasının bulunduğu yer İETT idaresi tramvay deposuydu. İstanbul Vali ve Belediye Reisi olan Fahrettin Kerim Gökay Tramvay deposu kapısının hemen dış yanında EŞref'e bir tekel bayii barakası verdirdi. EŞref senelerce geçimini bu barakada sağladı.

Kore gazilerimizin Cumhuriyet Ab'lerine çelenk koymadan önce yaptıkları geçit resmi esnasında yaralı bir gazi, arkadaşlarının omuzlarında geçide iştirak ederken. 16-8-1951 (Foto: Hürriyet)

Kortejin sağ başında Sultanahmetli Baş Gedikli İbrahim Göktaş, Silivri Çvş. M.Aziz Erkmen, ortada Ankaralı Çvş. Talip Dövecü'nün solunda Samsunlu Çvş. Necati Akgül. Talip Çvş.'un omuzlarında Kunuri'de çemberin kapandığı yerde yaralanıp iki gün sonra ablukayı yarma taarruzunda kurtardığımız Fatih . Aksaraylı Eşref Sütcüoğlu'nun koltuk değneklerinden biri Aziz Çvş.'un diğeri Necati Çvş.'un elinde, selamlayan protokolde İstanbul Valisi Ord. Prof. Fahretin Kerim Gökay

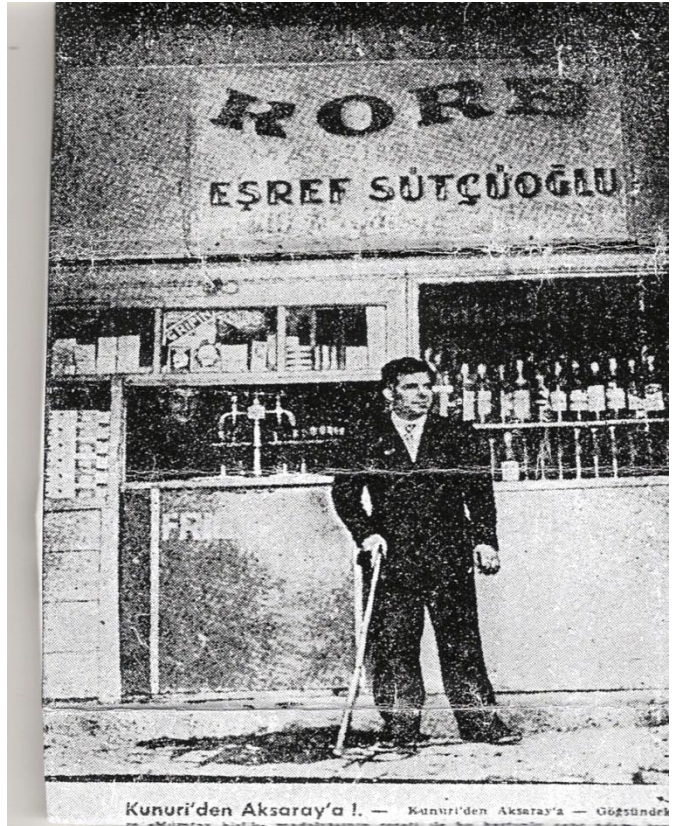
Aksaray Meydanı düzenlenirken buradaki büfeler, dükkânlar ve içkili yerler yıkılarak bu gün Aksaray Metro İstasyonunun ve tramvay vagonlarının bulunduğu yerlere yapılan dükkânlardan onlara da birer dükkân tahsis edildi.

Eşref'e verilen dükkânın ara duvarını yıkan komşu kasap, Eşref'in dükkânını da kendi dükkânına ilhak etti.

Devir ve değer yargıları değişmiş! Bir partiye sırtını dayayanlar ve köseyi en kısa yoldan dönmüş olanlar toplumun en makbul ve muteber kişileri olmuştu.

Milli değerler değil, maddi değerler öncelik kazanmıştı.

Eşref'in bütün çırpınmaları, müracaatları sonuçsuz kaldı. Bu uğurda birde yerlerde yuvarlanarak dayak yedikten sonra hayata küsüp köşesine çekildi.

Kunuri'den Aksaray'a !. — Kunuri'den Aksaray'a — Göğsündek

Koltuk değnekleriyle bir büroda odacılık yaparken kaderine küsüp teselliyi içkide arar oldu. Levent gibi bir delikanlıydı. Yaşlanmadan, genç yaşında bu dünyadan göçtü. Aile efradı ve gazi arkadaşları cenazesini Topkapı Mezarlığına bir incir ağacının altına defnettiler. Allah rahmet eylesin.

Bölüğümüzde isimleri anılarımda kalan komutanlarımızın ve bölük arkadaşlarımı da burada anmak isterim. Sağ olanların kulakları çınlasın, Allah sağlıklı nice yıllar nasip etsin. Vefat etmiş olanlara Allahtan rahmet dilerim.

Bölük Komutanımız İHSAN GÜRKAN son derece saygı değer ve kıymetli bir komutanımızdı. Korgenerallikten emekli oldu. Birinci Takım Komutanı Korkut Yiğitbaş soğuk algınlığından hastaneye yattı bir daha bölüğe dönemedi. İkinci Takım Komutanı Üsteymen Sahir Altan sağlam bünyeli ve elinden her iş gelen becerikli biriydi. Üçüncü takım komutanı Teğmen Nurettin Koyutürk General oğluydu. Teğmen Nihat Esin bakım gurubumuzun komutanıydı. Teğmen Osman Tolga'yla İzmirli Teğmen Fikret Alkan 600 kişilik takviye birliğiyle gelmişlerdi.

23 Nisan düşman baskınında düşmanın işgal ettiği bölgede kalmış olan cephaneleri Teğmen Osman Telga 8 GMC'yle giderek aldı. Başgedikli İbrahim Göktaş, Bölük karargâh Başgediklisi çok saygın bir şahsiyetti. (İstanbul: Sultanahmet) Gedikli Üstçavuş Süleyman Kılav. Bakım Grubu makinisti ablukayı yarmada elinden vuruldu, bir daha bölüğe dönmedi.

Gedikli Başçavuş Haydar Kılıç. Bindiği her araç arıza yapardı, hatta bir gün kullandığı GMC'nin direksiyon simidi çıkıp elinde kalmıştı, Gedikli Üstçavuş Salih Güner. Çembere alındığı

ımız
sabah
vurulm
uş,
Çemb
eri
yarma
harekâ
tında
yolun
sol
tarafın
da
şehit
olmuş
yüzü
kan
içinde
yattığı
nı
gördü
m.(
Resmi
kayıtlar
da
kayıp

Resim: Oturanlar Aziz Maydoz, Talip Dövcü, İsmet Sabuncu, ayakta bilinmiyor, Hayri İnce'nin kullandığı GMC'nin önüne isabet eden bir havan topu mermisi ile GMC devrilip yolu kapatınca bütün müttefik birlikler ablukaya düşmüş oldular, Teğmen Nihat Esin, Basri Duman,

görünüyor) Üstçavuş Muzaffer Azak, Gedikli Çavuş Ağa üzerlerine düşen görevleri yerine getirirlerdi. Başgedikli Haydar Sökmen Bölüğün levazım işleriyle ilgiliydi.

Hasan Güraltay, Sadık Asımgil Mersinliyidiler, ikisi de bölük yazıcılarıydı. Hataylı İsmet Çiğce, bölük komutanımızın emireri ve şoförüydü. Kırıkkaleli Onbaşı İsmet Sabuncu, bakım grubunun silah tamir ustasıydı. Askere alınmadan önce Kırıkkale silah fabrikasında çalışıyormuş. Göğsünün sağ tarafından giren mermi kürek kemiğini delerek çıktı. Tedaviden sonra tekrar bölüğe iltihak etti. Ankara Kadınhanlı Mustafa Emreli bakım aracı şoförüydü. Ankaralı Talip Dövcü mutfak Çavuşu, Necmettin Ertürk mutfak aşçısı, Mersinli Abdullah Ermiş Birinci takım Çavuşu, Manisalı Mustafa Kaynar ikinci takım Çavuşu, Aydınlı Cemal İren üçüncü takım Çavuşuydu. Bölük komutanımızın şoförü Mustafa Acardı, çemberi yarma hareketinde hemen yanımda, arkasından giren iki mermi karnının sağ tarafından çıktı. Orada şehit oldu. İzmirli İrfan Kasap bir gece görevinden dönerken çetelerin açtığı ateşle boğrunden yaralandı; yaralı durumda GMC'sini kullanarak kurtuldu. Tedaviden sonra tekrar bölüğe avdet etti; Manisalı Cavit, göreve giderken baskına uğradı; yaralandı! Bir bacağı sakat kaldı. Yanındaki Mersinli arkadaşı şehit oldu. Konyalı Mustafa Avcı, çembere düştüğümüz sabah yaralandı. Hastaneye kaldırılmış, sakat kaldığından yaralılarla Türkiye'ye gönderildi. Benim makinalı tabancam kısa menzilli olduğundan Mustafa Avcı'nın tüfeğini çemberi yarıp Piyong Yong'a gidene kadar kullandım. Piyong Yong da mermileriyle birlikte tüfeği bıraktım. Bursalı Ali Özeltin, o da aynı baskında bacaklarından vuruldu. Sakat kaldığından diğer yaralılarla yurda döndü. Konyalı Ahmet Yılmaz, çemberi yarma hareketinde dizinden vuruldu. Ben biraz yardım ettim. Amerikan sıhhiye birliği almış, tedaviden sonra yaralı kfilesiyle Türkiye'ye gönderilmiş, Ankaralı Onbaşı Hasan Koç, Eşref Sütçüoğlu'nu yaralı durumda görerek sırtına almış, getirip bakım aracının kasasına koydu. Bakırköylü Burhan Toroğlu, Yurda dönüşte Bakırköy'deki VİTA yağ fabrikasında Şoförlük yapıyordu. Selahaddin Kalkancı Oda VİTA yağ fabrikasında şoförlük yapmaktaydı. Oradan emekli oldu. Bölük arkadaşlarını bir araya getirebilmek için çok uğraş verdi. Ankaralı Basri Duman, çok güzel darbuka çalardı. İzmitli Yaşar Saral, genç yaşta vefat etti. Torbalılı Hayri İnce, çemberin kapandığı sabah konvoyun başındaydı. GMC. nin önüne isabet eden bir havan topu mermisiyle GMC devrildi ve yol kapanınca bütün tugay ve Amerikan ikinci tümeni ablukaya düşmüş olduk. Arif Üstün, Zülküf

Körce, İsmail Tozman, İsmail Ateş, Hüseyin Kanca, Seracettin Özügül, Orhan Yurdağül (heykeltraş), yurda dönünce Orhan Yurdağül mesleğine devam etti. Hatta Libya Lideri KADDAFİ'nin heykelini de yaptı. Nurettin Kızılsır, Duran Karpuz, Ramazan Çolak, Turan Çeliktenli, Nurettin Aydıncılar, Rüştü Gülerman, Hasan Topçuoğlu, Tarık Şirip, Karabigalı Ahmet Özalp, Lâkabı Motor Ahmetti, Kasımpaşalı Mehmet Tuna, Karaköy rıhtımında Taksi Şoförlüğü yapıyordu.

Beşiktaş, Ortaköylü Aziz Maydos. Mehmet Kılçadır, yurda dönünce Trafik polisi oldu. Süslü İhsan lakaplı İstanbul Trafik Şube Müdürünün makam şoförlüğünü yaptı. Vefat ettiğini gazete ilanlarında gördüm. Devriye çavuşu olduğum bir kış gecesi nöbetçileri dolaştıktan sonra biraz ısınmak için Eratın yattığı çadıra girip benzin sobasının yanında bir su bidonuna oturdum. Sobanın yanındaki yatağa biri inleyerek kıvrılmaya başladı. Ellerini gözlerini kapayıp hızla yataktan doğrulup kalktı ve geliyorlar, Çaynılar geliyorlar, askerleri soyup öldürüyorlar diye konuşmaya başladı. Bir kâbus gördüğünü anladım. Kendisine, Mehmet gözlerini aç, rüyada kâbus görüyorsun; bak ben devriye çavuşuyum. Sen çadırdasın deyip, omuzlarından iterek yatağa yatırdım ama ellerini gözlerinden çekmedi. Ertesi sabah

Resim: Üst Sırada, Mehmet Kılçadır, bilinmiyor, Turan Çeliktenli, Tarık Şirip, Orhan Yurdağül, Necmettin Ertürk, Alt sıra: bilinmiyor Mehmet Yılmaz, Hüseyin Kanca, Mustafa Emreli, Başgedikli İbrahim Gökteş, M. Aziz Erkmen, Aziz Maydos

Mehmedi gördüm, ben ona doğru giderken o başka tarafa giderek benden uzaklaşıyordu. Akşam ki rüya olayını hatırlıyor, utandığından benimle karşılaşmak istemiyordu. Bir ara yanına gittim, geceki olayı sordum. Rüyamda Çin

askerleri bizim askerlerin elbiselerini soyup çıplak yaparak eşyalarını alıyor ve öldürüyorlardı dedi.

Çemberi yarıp Kuzey Kore'nin başkenti Piyong Yang da toplandığımız zaman hala üzerinde olan Türk asker koputunun eteklerinde mermi delikleri vardı.

Çorlulu Tahsin Tınmaz, Hadımköy oto taburundan bölük arkadaşım. 600 kişilik takviye birliğiyle geldi. Sedat Başar, Silivri'den ailece görüştüğümüz hemşerimdi. Mefail Alasu, Raif Sönmez ikisi de Silivri'den 600 kişilik takviye birliğiyle gelenlerdendi. Galatalı Mashar Erçin Yarbey Natık Poyrazoğlu'nun şoförüydü. Yarbey yaralı kafilesiyle yurda

dönünce Mashar'ı bizim bölüğe verdiler. Yurda dönen Yarbay Natık Poyrazoğlu İstiklal Savaşına katılmış bir bacağından da yaralanmış, hafif aksayan bir komutandı.

Her askerin boynunda zincire takılmış oval biçimde alüminyum küçük bir plaka vardır. Bu plâka kolay kırılıp ikiye ayrılması için ortadan çizilmiş ve askerin künye numarası her iki parçaya da yazılmıştır. Şehit olan askerin boynundaki bu künye ikiye ayrılarak, bir parçası naaşın boynunda zinciriyle bırakılırdı. Diğer parçası da şubesine gönderilip, ailesine bilgi verilirdi.

Ölen bir Amerikan askerinin bütün özel eşyaları, saati, tıraş takımı, tıraş fırçası, diş fırçası gibi nesi varsa el torbasına koyularak ailesine gönderildi.

Mehmet adında bir arkadaşımız vardı. Tam olarak hatırlayamıyorum soyadı Ertürk veya Şentürk'tü. Torbalı kazasının bir köyündenmiş. Babası olmadığını, yaşlı bir anacığının olduğunu, çok yoksul olduklarını, yazın tarlalarda yevmiyeci olarak çalışıp geçimlerini sağladıklarını anlatırdı. Kore'de, ayda verilen 5 dolar maaşın bir sentini harcamazdı. Sigara içmediğinden, aldığı günlük sigarasını da Korelilere satar para biriktirirdi. Ayrıca Türkiye'de 5 Amerikan dolarıyla (62) altmış iki kuruş er maaşı da adına banka hesabına yatıyordu. Vatana dönüşte ufak bir tarla, bir de inek alacağını, tarlayı sürüp ekerek nafakalarını sağlayarak, anacığını rahat ettireceğini anlatırdı. Bir gün yine her zamanki gibi arkadaşlar göreve gittiler döndüklerinde Mehmed'in keskin virajı dönemeyerek, aracının devrildiğini ve başının ezildiğini söylediler. Daha sonra sıhhiyeler gelerek, Mehmed'in naaş'ını götördüklerini anlattılar. Çok üzüldük. Gelecek hakkındaki hayaller, tükenen bir nefes gibi yaad ellerde son buldu. Acaba biriktirmek istediği o birkaç dolar, tek oğlunu yaban ellerde kaybetmiş olan o yaşlı, yoksul anacığına ulaştı mı? Bunu hep merak etmişimdir.

Virajı dönememenin sebebi olarak GMC'lerin direksiyon manevra kabiliyetinin az olduğundan, şoförler şikayet ediyorlardı. GMC.'lerin direksiyon dönüş zaviyesi 28 dereceydi. Tekerlek arkasına, ön diferansiyele konan bir tahdit civatası aracın manevra kabiliyetini kısıtlamaktaydı. (Bu gün araçlar 45 derece açıyla dönüş yapabiliyorlar.)

Sosori adında bir kasabada konaklamaktaydık. Levazım bölümü de bitişimizdeki binada kalıyordu. Levazım bölümünde görevli beyaz yıldızlı binbaşı Osman bey ve birkaç subay binanın önünde oturmaktaydılar. Bir silah patladı bulunduğumuz yerden elli, altmış metre ilerde birinin düştüğünü gördük. Çevreden ateş edilerek bizim askerlerden birini vurduklarını düşünüp silahlarımızı alarak oraya koştuk. Yerde yatan levazım Binbaşısı Kemal Ertan'nın şakağından kanlar sızıyor, tabancası da yanında duruyordu. Galiba intihar etmişti. Olay Kunuri savaşlarının akabinde vuku bulmuştu. Kunuri'de levazım malzemelerinin tamamını kurtaramadığından bunu bir onur meselesi yapıp intihar ettiği, söylendi. Ama ikinci bir söylentide vardı. Kunuri dönüşü diğer subayların yanında Tugay komutanımızın Binbaşısıya yaptığı onur kırıcı konuşmayı onur meselesi yaparak intihar ettiği anlatılıyordu.

Harp Muhabirimiz Hikmet Feirdun'a savaş birliğimizden bir grup çay ikram ediyorlar.

Oturanlardan Gazete okuyan Oto Bölük Komutanı İhsan Gürkan, yanında Teğmen Nihat Esin, Lavazım Binbaşısı Osman bey, Hürriyet gazetesi muhabiri Hikmet Feridun Es, Üsteğmen, Muhafız Takım Komutanı Üsteğmen kamil bey, Ayakta olanlar; Ramazan Çolak, Hüseyin, İki İkmal Başgediklisi, Mustafa Emreli, İsmet Çiğce, Hüseyin Kanca, Aziz Erkmen, Tarık Şirip

Birde topçu tarassut tayyaremiz vardı, pilot yüzbaşı sık sık bizim bölüğün yanında gördüğü bir düzlüğe tayyaresini indirir. Bir süre dinlendikten veya yemek yedikten sonra yine oradan uçuşa kalkardı. Gövdesi ve kanatları branda beziyle kaplı o pır pır keşif tayyaresini rüzgâr sürüklemesin diye bir kazığa veya bir ağaca bağlardık.

Araçlarında arıza olanlar arızayı, bakım gedikli başçavuşuna bile duyurmadan bize bildirdikleri için yapılan işler üstlerimize intikal etmezdi. Göreve çıkacak araçların hazır olup olmadığını teğmenimiz bilirdi. Her zaman araçlar hizmete hazır durumda olduğundan biz daima gözlerden uzak bulunurduk. Bu bakımdan bizim saçlarımız yine biraz uzamıştı. Genellikle yasak olan her şey insanların ilgi ve merakını çeker. Askerdeki saç yasağı diğer ülkelerde olduğu gibi normal seviyede olsa, belki çoğu bakımı daha kolay diye makinayla kestirirdi. Bölük Komutanımızın dikkatini çekmiş olmalı ki; Teğmenimize bizim saçlarımızla ilgilenmesini söylemiş.

Konakladığımız bir yerde mektep binalarında kalıyorduk. Hava soğuk olduğundan elde yapılacak tamir işlerini yaptığımız, üç tarafı açık, bir duvarı ve tavanı kapalı bir yerde Teğmenimiz dördümüzü sıraya dizdi ve çıkarın şapkalarınızı dedi. Tugayda ikmal işleri ilgili olduğunu sandığım Toros yüzbaşı hemen her gün bizim bölüğe gelirdi. Teğmenimizin çıkarın şapkalarınızı dediği anda Toros yüzbaşı bulunduğumuz yere girdi. Ne o Nihat dedi! Teğmenimiz; Yüzbaşım emretti, bunların saçlarını kestireceğim diye cevap verdi.

Toros yüzbaşı bize dönerek. Çıkarın şapkalarınızı dedi. Çıkardık. Dördümüze de baktı. Benim saçlarım koyu siyah dalgalı ve 3-4 cm kadar uzamıştı. Beni göstererek Nihat bak bunun saçları artist gibi çok güzel yakışıyor. Bunun saçlarını kestirme ama bıyıklarının uçları çok fazla, onların uçlarını biraz kısalttır dedi. Peki yüzbaşım diye Teğmenimiz cevap verdi.

Her halde Toros yüzbaşı Bölük komutanımıza da söylemiş olmalı ki bir daha saçım için bir şey söylenmedi. Bende saçlarımı bir daha 2-3 cm den fazla uzatmadım.

Her yerde istediğin malzemeyi her zaman bulmak mümkündü. Necati, Şinasi,

Çvş. M. Aziz Erkmen öğlen yameğinden sonra bir dere kenarında kahve molası

Gıyasettin ve ben 40 kişilik bir çadırı kesip kendimize özel çadır yapıp dört adette portatif karyola bularak çadıra yerleştirmiştik. Bölük başka bir yere gideceği zaman eşyalarımızı bir GMC. ye koyup gidiyorduk.

Akşamları hiç yalnız kalmazdık. Canı sıkılanlar akşamları sohbet etmek için bizim çadıra gelirlerdi. Kışın soğuk havalarda genellikle Teğmenimiz gelir yarın yapılacak işleri görüşürdük. Bu arada pürmüz lambasını yakıp büyük bir konserve kutusuna süt, şeker ve toz halinde kakaoyu koyarak koyu bir hal alıncaya kadar kaynatıp matara altlarına doldurup içerdik. Bu bize o kadar enerji verirdi ki, o şiddetli soğuklardan bile fazla etkilenmezdik. Teğmenimiz çok soğuk olduğu akşamlar kakaoyu hazırlayın. Geleceğim der. Bizde kaynatır beraber içerdik. Teğmenimiz Nihat esin subayların çadırına genellikle yatmak için giderdi. Çoğu zamanlar bizim çadırımıza gelir oturur, alt üst ilişkileri içerisinde yapılacak işleri görüşür sohbet ederdik.

Muhafız takım komutanımız Üsteğmen Adnan Kâmil beyde bazen gelir sohbet ederdik. Türkçeyi güzel akıcı bir dille, çok belagatli ve akademik bir üslupla konuşurdu. Konuşmasına hayran olurdum.

Muhafız takım komutanımızın jipi yoktu. Uzun süre kaldığımız bir yerde kendisine bir jip yapmaya karar verip, Eskomsitiden jantları üzerinde bir şase, bir de motor getirip monte ettik ve çalıştırdık. Şanzımanını bağladık. Kasayı taktıktan sonra monte etmek üzere direksiyon, gaz, fren ve debriyaj pedallarını hazırladık. Kasa ve lastikleri kalmıştı. (Bu jipin fren rakorlarını bağlarken, Şinasi'nin parmağı mikrop kapıp apse yaptığından Kuzey Kore'nin başkenti Piyang Yong'ta Şinasi'yi hastaneye yatırmıştık.) Jipi tamamlayamadan bölük başka yere taşındı. Bu bakımdan Üsteğmen Adnan Kâmil beyin jipini tamamlayamadık.

Çavuşlar gece devriyesine çıkmazlardı. Bir gece bölük komutanımız ufak su dökmeye çıktığında otuz kırk adım ilerdeki nöbet mahalinde olması gereken nöbetçi Seracettin Özügül'ü binanın saçağı altına gelmiş olduğunu görünce, bunlar onbaşlıları dinlemiyorlar, bundan sonra çavuşlar devreye olacak , bir de nöbetçi subayı bulunacak diye emir verdi.

Oto bölüğü erati genellikle görevde olduklarından nöbetçi erlerin çoğu nöbetçi muhafız takımı erlerindendi. Muhafız takımında Yozgatlı Niyazi adlı bir er her fırsatta uyurdu.

Muhafız takımından Ali Çavuş'la devriye olduğumuz bir gece Niyazi de nöbetçiydi. Niyazi'nin huyunu bildiğim için nöbet tuttuğu diz çukurunun yanına bir kazma bir de kısa saplı kürek koyarak uykun gelirse, bu diz çukurunu kaz uykun açılır dedim. Nöbet mahalli geniş ve dağlık bir araziydi. Nöbet mahallerini dolaşırken, bir ara kazma sesleri geldi. Sonra ses kesildi. Ali bu uyudu yürü dedim. Niyazi sırtını çukura, tüfeği de önüne dayamış, horlayarak uyuyordu. Tüfeği alıp otların içine sakladım. Ali Çavuşa şunu uyandır dedim. O da sırtına bir tekme vurarak şiddetle sarsarak uyandırdı. Uyanınca şaşkın şaşkın etrafına bakındı. Tüfeği yok. Bizi görünce dualar okumaya başladı. Sana bu kazma küreği neden verdim? Tüfeğin nerede? Diye sordum. " siz almışsınızdır dedi" Her taraf dağlık ve orman düşman gelse, senin kafanı sessizce koparıp, bütün bölüğü imha ederler. Bir daha seni uyurken yakalarsam, vururum dedim. Bir gece de Teğmen Nurettin Koyutürk Niyazi'yi nöbette uyurken yakalamış. Uyumadığını, derenin karşısında sık ağaçlı ormandan sesler geldiği için oraya dikkatli bakarken teğmenin geldiğini fark edemediğini, Aziz Çavuşun, eğer uyursan düşman senin kafanı koparır ve bütün bölüğü öldürür, seni uyurken yakalarsam vururum, dediği için çok dikkatle karşı ormanı gözetlediğini söylemiş. Uyuduğunu inkar ederken, daha evvel de uyurken yakalandığını ikrar etmiş oluyor.

Teğmen Fikret Alkan Bey de ara sıra çadırımıza gelir sohbet ederdik. Biz İzmir, Gaziemir'den geldiğimizden, O da İzmirli olduğundan muhtelif konularda İzmir'den, ailelerimizden gelen mektuplardan konuşurduk.

İzmir'de Alkan firmasının çalıştırdığı halk otobüsleri Fikret teğmenin ailesine aitmiş.

Ailesinden gelen mektuplarda hep kahraman evladım diye yazıyorlar utanıyorum; bir kahramanlığımız yok ki. Bir fırsat çıksa da bu sıfatı hak etsek derdi. Bu arzusu bir gün gerçekleşti. Yine bir gün jiple giderken yolun kenarında döşenmiş pekte etkili olmayan bir mayına çarptı. Jipin sağ ön tarafı parçalandı. Jipin içine yerleştirilmiş olan kum torbaları hayatını kurtardı.

Teğmen Osman Tolga, Düşmanın 23 Nisan akşamı başlattığı taarruzda düşman bölgesinde kalan cephe sandıklarını kurtarması da onun bir kahramanlığıydı ama lâfını bile etmezdi. Teğmen ciddi ve herkese karşı biraz mesafeli dururdu.

Düşman ard arda yediği darbelerden sonra uzun süre toparlanamadı. Tugayımız bu sakin geçen süre de dinlenme imkânına kavuştu. Bütün Tugay Suvon şehri ve çevresine yerleşti.

Bizimle birlikte kalan İngiliz tank birliğiyle aynı yerdeydik. Bil, Skotland, Tofi adlarında üç İngiliz askeriyle arkadaş olduk.

Bil(Bill) İkinci dünya harbinde askermiş. Savaş bitince Londra'ya dönmüş ve evlerine isabet eden bir V2 Bombasıyla karısı ve çocuğunun öldüğünü öğrenince tekrar askere kaydoluyor. Honkong'dan Kore'ye gönderilmişler. Seul'deki çarpışmalarda elli tanktan kurtulan yedi şarلمان tankının biriside onunkiydi. Önünü görmeye yarayan cama isabet eden bir mermi camı parça parça çatlatmıştı. Camın kalınlığının üç inçten(7.5cm) fazla olduğunu söyledi.

SUVON da Demir yollarının tamir atölyeleri geniş bir alana yayılmıştı. Oto, ve Levazım bölüğü Atölyelerin yanına yerleştik.

Üç adet çok büyük tamirhane binalarının içinde Torna, freze, pres gibi birçok makineler vardı.

Biz bakım grubu dört arkadaş bölük karargâhının ve eratın kaldığı binaların en yakınında olan tamirhanenin bir odasında yatıyorduk. Bizden sonra gelmiş olan İngiliz tank birliği de Atölye binalarından birine yerleştiler.

Akşamları üç İngiliz arkadaşta gelir beraber yemek yer; geç vakitlere kadar sohbet ederdik. Biz İngilizce, onlar Türkçe bilmediğimiz halde mükemmel anlaşabiliyorduk.

SEUL yolu üzerinde Yondong po denilen kasabada arkadaşlar bir bira fabrikası keşfetmişler. O tarafa giden arkadaşlar bize de bir su bidonu bira getirirlerdi. Bilhassa Karabıgalı Ahmet Özalp (Lâkabı motor Ahmet'ti.) O tarafa göreve giderken uğrar bir şey ister misin diye sorardı. Bende. Şurada bir su bidonu var aliver derdim. Bu bakımdan Suvon'da kaldığımız müddetçe biramız eksik olmadı.

Bir akşam İngiliz arkadaşlara bir bira ziyafeti verelim dedik. Mutfak çavuşu Talip Dövcü yardım etti güzel bir sofraya hazırladık. Kendisi de geldi. Odanın içinde büyük bir yağ bidonu içine doldurduğumuz keresteler yanıyordu. Masamızı kurduk. Su bidonlarını sandalye gibi kullanarak oturup geç vakte kadar sekiz arkadaş eğlendik.

Gıyasettin'in bir yerden alıp getirmiş olduğu bağdaş kurmuş oturur vaziyette bir heykel vardı. Heykeli tamir masası üzerine koyup onu hedef yaparak bıçak attık. Kullandığımız

bıçak bizim Kırıkkale piyade tüfekleri kasaturalarının iki katı uzun Çin kasaturasıydı. İcabında kılıç olarak da kullanılabilirdi.

Yemek faslı bitince, Bil, uyku tulumunu getirdi, o da bizim odada yattı.

Hala yanmakta olan bidonun etrafına oturmak için koyduğumuz su bidonları ısının etkisiyle genişince ding diye bir ses çıkardı. Bil kalktı, etrafına bakınıp tekrar yattı. Bir süre sonra yine ding diye bir ses duyuldu. Bil kalktı masanın üzerinde duran heykelin yüzünü duvara çevirip yattı. Kısa bir aradan sonra diğer bir bidonun genişmesi aynı sesi çıkarınca, Bil öfkeyle kalkıp söylenerek heykeli odanın dışına atıp yattı.

Sabah oldu. Bil tankı getirerek, heykeli paletin önüne koyup üzerinden geçti. Yumuşak toprağa gömülen heykel, tank geri çekilirken, palet heykelin son olarak dizlerine bastığından heykel doğrulup oturdu. Tank bir daha ileri gidip geri gelince heykel yine doğrulup oturdu. Bil tanktan indi. Heykeli daha sert bir zemine koyarak paletin altına alıp, olduğu yerde tankı sağ ve sol yaparak heykeli parçaladı. Parçaları da yanan varile atıp yaktıktan sonra. Bir daha ses çıkaramaz dedi.

Levazım bölüğüyle aynı yerde kaldığımızı belirtmişim. Levazım malzemeleri büyük bir çadırın içindeydi. Çadırın bir bölümünde de görevli erat kalıyordu. Kış mevsimi olduğundan, ısınma benzin sobalarıyla sağlanırdı. Çadır içine kurulmuş olan sobaya, bina veya çadır dışına konmuş olan benzin bidonundan bir hortumla benzin geliyordu.

Çadırın içindeki soba iyi yanmadığından erlerden biri hortumun bidona bağlandığı yere bakmak için çakmağı çakınca olan oluyor. Bidon tutuşup yere akmış olan benzinlerde alev alınca bütün levazım ambarı kül oldu.

Bizim gönüllü arkadaşımız Şinasi görevden gelmiş, bir binanın köşesinden zaman zaman başını çıkarıp bakıyordu. Yangınla bizim yanımıza geleceği yol arasında oldukça uzak bir mesafe olmasına rağmen gelmesi için yaptığımız bütün çağrılar sonuçsuz kaldı. Yangın iyice etkisiz hale gelince binaların arkasından dolaşıp geldi.

Galiba 23 Nisandı. Tugayın bütün ağırlıkları ve bölümümüz geri hatlara taşındı. Necati bölükle gitti. Arızalı Birkaç aracın tamiri için Şinasi, Gıyasettin ve ben Sosori'de kaldık. Kalas ve tahta parçalarını doldurduğumuz yanan varilin yanında kumanya kutularımızı açtık, yemeğimizi yerken Gıyasettin; "Şinasi'ye bir muziplik yapalım dedi" . Şinasi görmeden yanan varilin içerisine 5,6 tane tomson mermisi atarak, yemeğe devam ederken mermiler patlamaya başlayınca Şinasi "Ateş ediyorlar diye bağırıp" Elleriyle başını da kapayarak , boyu kısa ve birazda tombul olduğundan yuvarlanır gibi kaçarken , biz arkasından kahkahayı patlatınca, bize oldukça bozuk çalmıştı. Şinasi'nin bu hallerini bildiğimiz için zaman zaman kendisine muziplikler yapardık.

Yine Suvon'da çamaşırlarımızı yıkattığımız bir aileyle tanıştık. İki ihtiyar ana, babayla evli bir çift. Erkeğin savaşta kolu kopmuş, üçte çocukları var. Yaşlı büyük annenin elinin bir parmağı apse yapmış, eli morarmış çok kötü bir durumdaydı. Ona merhemler, antibiyotikler verdik parmağı iyileşti. Onların bizim çamaşırlarımızı yıkamaları karşılığında bizde onlara jiklet, sabun, kendi yiyeceklerimizden ve sigaralar veriyorduk. Bölüğümüzün Suvon'dan ayrılacağını söylediğimiz zaman çok üzüldüler ve bütün aile ertesi sabah gelmiş bizim gidişimizi ağlayarak ellerini sallayarak izliyorlardı.

Her konakladığımız yerde çamaşırlarımızı yıkamak için gelenler olurdu. Kirli çamaşırlarımızı verirdik. Yıkanmış, kurutulmuş ve ütülenmiş olarak getirirlerdi. Çamaşırlarımızı alan ve getiren erkeklerin çamaşırları kendilerinin yıkadığını ellerinden anlıyorduk. Bizde onlara sigara, jiklet, çikolata, konserve yiyecekler verirdik.

Sihhiye bölük komutanı Binbaşı Seyfi Asu, savaşta ailerini kaybetmiş kimsesiz çocukları toplayarak Suvon şehrinde Ankara Okulu adında bir okul açtı. Bu çocukların barınmaları, giyim ve iışeleri tugayımızca sağlandı. Türkçe konuşmayı, okumayı, yazmayı öğrendiler, bunlar gelecekte Türkiye'nin fahri elçileri olacaktır. Üzerinde bir gömlekten başka şey olmayan 4 yaşlarında sevimli bir erkek çocuğu bölüğe getirerek bir süre baktık. Bölük

Sihhiye Bölük Komutanı Dr. Seyfi Asu'nun denetiminde kurulan Ankara Okulu, o zamanlar, başta Tugay komutanı olmak üzere hepimiz için bir cennetti. Çünkü okul, bir aile yuvası gibiydi. Bir yanda çocukların civıltıları öte yanda ise hemen pişirilen sıcak sıcak ekmekler.

Kore alfabesi şekillerden ibaret olduğu halde, Kore'de okur yazar olmayan yoktu.
Resim: Aziz Erkmen ve Necati Akgül bulunuyor

Komutanımız İhsan Gürkan; Bu çocuk çok küçük burada hastalanır, bakamazsınız dedi. Bir jip alarak çocuğu Suvan'daki Ankara Okuluna götürmemi söyledi. Suvan'a gittiğimde Hürriyet Gazetesi muhabiri olan Semiha Hanım da Ankara Okulundaydı. Bir kısım okul öğrencilerle çektiği; benim de sol üstte görüldüğüm bu fotoğraf Hürriyet Gazetesinde yayınlandı.

Çocuklara ağaçlardan yeşil bir dal kopartamazsınız. Daha çocuklukta tabiat sevgisi aşılınmış, her yer yeşil ormanlarla kaplıydı. Pirinç ekimi için tepsi gibi düz tarlalar nilüferlerin kapladığı küçük gölcükler ve her tarafta akar sular görüyorduk. Yol kenarlarından pırıl pırıl billur gibi suların aktığını seyrederken, eğer susadıysanız, mataranızdaki suyunuzda tükenmişse , o akarsuların güzeliğinin seyrine doyum olmazdı.

Resim: Tipik bir Kore evi, önündeki küçük göletin üstünü kaplayan nilüfer çiçekleri , Kore'nin her yerinde billur gibi akarsuları ve cennet gibi yeşil ormanları

Amerika'da neşredilen bir gazetede, TÜRK ASKERİ Kuru fasulyeyle bulgar pilavını (Bulgur diyecek) özlemişler diye yazmış. Türkiye'den çuvallar dolusu kuru fasulye ve bulgur geldi.

Amerika'dan gelen yiyeceklerin tamamı konserveydi. Aşçılar kazana koyar, on dakika sonra yemek hazır hale gelirdi. Yumurta toz halinde kazana konur, beş dakika sonra omlet olurdu. Türkiye'den gelen fasulyeler sabah kazana konur, öğlende yarı pişmiş yarı pişmemiş dağıtılır, bulgur pilavını da yerken taşların dişlerimizi kırmaması için tam çiğnmeden yutarken, o Amerikan gazetesinin ve ona uyup gönderenlerin bütün talukatı zühranisine sonsuz hayır dualarımızı iletirdik.

Amerikalılar son derece etkili lojistik destek sağlamışlar ki, o kadar programlı ve etkili çalışmalarına hayran olmamak elde değil. Firijiderli(soğutucu) kamyonlarla yazın cepheye kadar dondurma ulaştırabiliyorlardı.

Kore'ye giden birlikler yurda dönüşlerinde Türkiye'deki ailelerine, akrabalarına arkadaşlarına çeşitli hediyeler getirdiler. Çakmaklar çok revaçtaydı ama kibriti İnhisarlar(TEKEL) idaresi imal ettiğinden kibrit satışlarını engeller diye, çakmak kullanımı Türkiye'de kanunen yasaklanmıştı. Çakmak kullanabilmek için gümrük rüsumu ödenmiş ve İnhisarlar (Tekel) idaresince mühürlenmiş olması gerekiyordu.

Kore'den dönen gaziler o kadar çok hediye çakmak getirdiler ki çakmak kullanma yasağı belki kanunen hala vardır ama uygulama imkanı kalmadı.

Bir gün Bölük Komutanımız, Teğmenimize. Necati ve Şinasi yaptıkları işler hakkında her zaman gelip bana bilgi verirler. Aziz'in bir defa olsun geldiğini görmedim demiş. Teğmenim bunu bana söyleyince.

Sizde görüyorsunuz. Ben görevimi yapıyor muyum? Yapılan her şeyden de sizin bilginiz var dedim.

Lâikiyle yapıyorsun dedi.

O halde her gün gidip Bölük komutanımıza bilgi vermenin anlamı ne? Kurmay Çavuş mu olacağım dedim.

Hiçbir şey söylemeden Teğmenim gitti.

Ben kendi adıma vatanıma olan görevimi elimden geldiği, gücümün yettiği kadar yaptığımı vicdan huzuru içindeyim.

Zaman zaman çok zor geçen acılı, üzüntülü, korkulu, heyecanlı, umutsuz günlerimiz olduğu gibi, neşeli, eğlenceli, sevinçli, maceralı geçen günlerimiz de oldu.

Anılarımızda kalan gerçekte yaşamış olduğumuz bu olayları zaman zaman hatırlarken, kendi dışımda hikâyelerde anlatılanlar veya rüyalarımızda gördüğümüz hayaller aleminde yaşanmış olaylar gibi duygulara kapılıyorum. Güney Kore halkı çok vefakar ve sadakatli bir halkmış, ABD ordusunun zaferden umudunu yitirdiği ve Güney Koreyi komünist Kuzey Kore'ye terk etme hazırlıklarına giriştikleri bir anda, Türk Tugayının Kuniri'de Çin ordusuna karşı yaptığı kahramanca direnişiyle Çin birliklerini durdurması ve ablukayı yararak müttefik birleşmiş milletler güçlerini ablukadan kurtarması, ardından Kum Yang Jang Ni savaşlarında bozguna uğratmasıyla nihayet Vegas çarpışmalarında düşmanın bütün mukavemetini kırması sonucunda, bugün bir Güney Kore devleti varsa bunu sağlayanında Türk askerleri olduğunu hiçbir zaman unutmadılar.

Aradan uzun yıllar geçmiş olmasına rağmen, her zaman muharip gaziler derneğine gelerek halen hayatta kalmış olan Kore Gazilerini ziyaret ediyorlar. Mazide kalmış olan hatıralarının özlemini gidermek için Pan Muncan Anlaşmasından sonra gelenlerde dahil gruplar halinde Kore Gazilerini Kore'ye götürdüklerini duyuyoruz. Evi barkı yıkılmış, aç çıplak, çaresizlik içinde yollara düşmüş, savaşın dehşetinden kaçan insan toplulukları; anasını babasını kaybetmiş yollarda ağlayan aç çıplak çocukları ve gücü yetmediği için topluluğa ayak uyduramayıp, terk edilmiş ihtiyaçlara kumanyalarını verip kendileri aç kalan ve üzerlerinden çıkardıkları giyeceklerini veren savaşın dehşetini yaşamış, ölüm kalım mücadelesini vermiş birçok Kore Gazilerinin bu seyahatlerden haberleri bile olmuyor. Ben de bir grup Gazinin Kore'ye gideceğini derneğin telefon mesajından öğrendim. Uçak bilet paralarına iştirak etmeleri istendiğinden istekli bulunamamış olmalı ki, telefon mesajıyla duyuru yapılmasına gerek görülmüş.

Kore'ye gitmek isteyenlerin derneğe yaptıkları başvurulara, yanınızda iki bin dolar bulunduracak, bilet ücretinin de bir miktarına katılacaksınız cevaba verildi.

Kore'ye giden kafilenin yurda döndüğünü gazete haberlerinden öğrenince; aslında hiçbir ücret istenmediğini, bir top sesi duymamış, bir mermi bile atmamış olan genel merkezin kayırdığı eşleriyle birlikte Kore'ye göndermek için oynanan bir aldatmaca olduğu anlaşıldı.

Kore'ye giderken İskenderun'da cebimde 10 kuruş kalmıştı. Yurda döndüğümde o 10 kuruşla birlikte cebimde birde 5 cent ABD parası vardı.

Askerlik hizmeti 24 Aydı. İlk kafiyle yurda döndüğümüzde, teskere almamıza daha iki ay kalmıştı. İki ay mezuniyet izni sayıldı. İki ayın sonunda teskeremi yazdırmak için Silivri Askerlik Şubesine gittiğimde; Kore'ye giderken verilen elbiseleri, postalları ve palaskayı vermeden teskere alamayacağımı Askerlik Şube Başkanı söyledi. Onları Kore'de teslim etmiş, Amerikan ordusunun kullandığı elbise ve teçhizatı kuşanmıştık.

Kore hatırası olarak saklamak istediğim, bu elbiseleri, dokuma Amerikan palaskasını ve bir çift sivil bot teslim ederek, terhis teskeremi alabildim. Gazamız mübarek olsun.

4447 Çavuş Mehmet Aziz Erkmen

Mehmet Aziz Erkmen, Haziran 1951 Kore

piring tarlaları ve golf sahası

Sağlam kalmış tipik köy evlerinden birkaç tane

Resim: Harabe haline gelmiş binalar

Resim: İnçon limanında deniz yolları binası

Resim: Bir Kore askeri ve kız

Basri Duman, M.Aziz Erkmen, Talip Dövücü

Mersinli Abdullah Emiş

Yok oha ma da bir çarşı önü

Süveyş Limanı 26.09.1950

Resim: Gemide alarm tatbikatı,

Süveyş limanında Mısırlı Arapların hediyelik eşya satıcıları

Kore Savaşında Silivrilili Çvş. Mehmet Aziz Erkmen

Seul'de bir cadde ve tapınak

Resim: Seul de Han Nehri Üzerindeki üç kademeli köprü

Yazarların Biyografisinden Bazı Bölümler;

Mehmet Aziz Erkmen

İstanbul'un Silivri kazasında doğdum. Gerçek doğum tarihim 8 Aralık 1928 olduğu halde, babam nüfus kaydımı 5 ay sonra 8 Mayıs 1929 olarak yazdırmış. Neden bir yıl sonra yazdırdığını babama sorduğumda; "Askere gittiğinde kemiklerin biraz gelişmiş olur" dedi. Çocukluğu babasının Topçu Kolağası olarak Balkan savaşlarına katıldığı anılarla, gençliği de Çanakkale, Arabistan ve İstiklal savaşlarında geçtiğinden hiçbir zaman dünyanın sulha kavuşmayacağını, kendisinden sonraki kuşaklarında her zaman savaşın içinde olacağını düşünürdü. Eğer gerçek doğum tarihimi kayıt ettirmiş olsaydı, Kore'ye gidemeyebilirdim.

Babam mala mülke hiç değer vermezdi. Ordudan ayrıldıktan sonra, Silivri'de çiftlik ağası Aziz kalfanın iki oğlu yani dayılarım Ali ve Osman, Yunan savaşında şehit olunca, bir kızı kalıyor. Aziz Kalfada vefat edince, babam Aziz kalfanın kızı annemle evleniyor. Evvela arazileri sonra çiftlik binalarını daha sonra iki katlı ahşap köşkü yıkarak malzemelerini sattı. Ben 3 yaşında iken annem vefat etti. Altı aylık bir de erkek kardeşim kaldı. Ben 5 yaşına girdiğimde babam evlendi. Bir kız kardeşim doğdu. Bebeğin sallanarak uyuması için salıncak kurulup tavana asıldı. Salıncağın karşılıklı ipleri arasına bir ip bağlanarak tülbent asıldı. Ayrıca salıncağı sallamak içinde salıncağa bir ip bağlandı. Bebeğin uyuması için ben salıncağı sallarken, tülbent bebeği yelliyor, uyumak için salıncağın altına yatan üvey annemde salıncağın hareketinden oluşan yelin esintisinde uyurken, ben elimdeki tülbentle sineklerin onu rahatsız etmemesini sağlıyordum. Ben 9 yaşına gelene kadar onu sırtımda taşıdım, dinlenmek için sırtımdan indirdiğimde cezalandırılırdım. Tuvalete gitme hakkım bile yoktu. Bu sebepten omurgamda deformasyon meydana geldi.

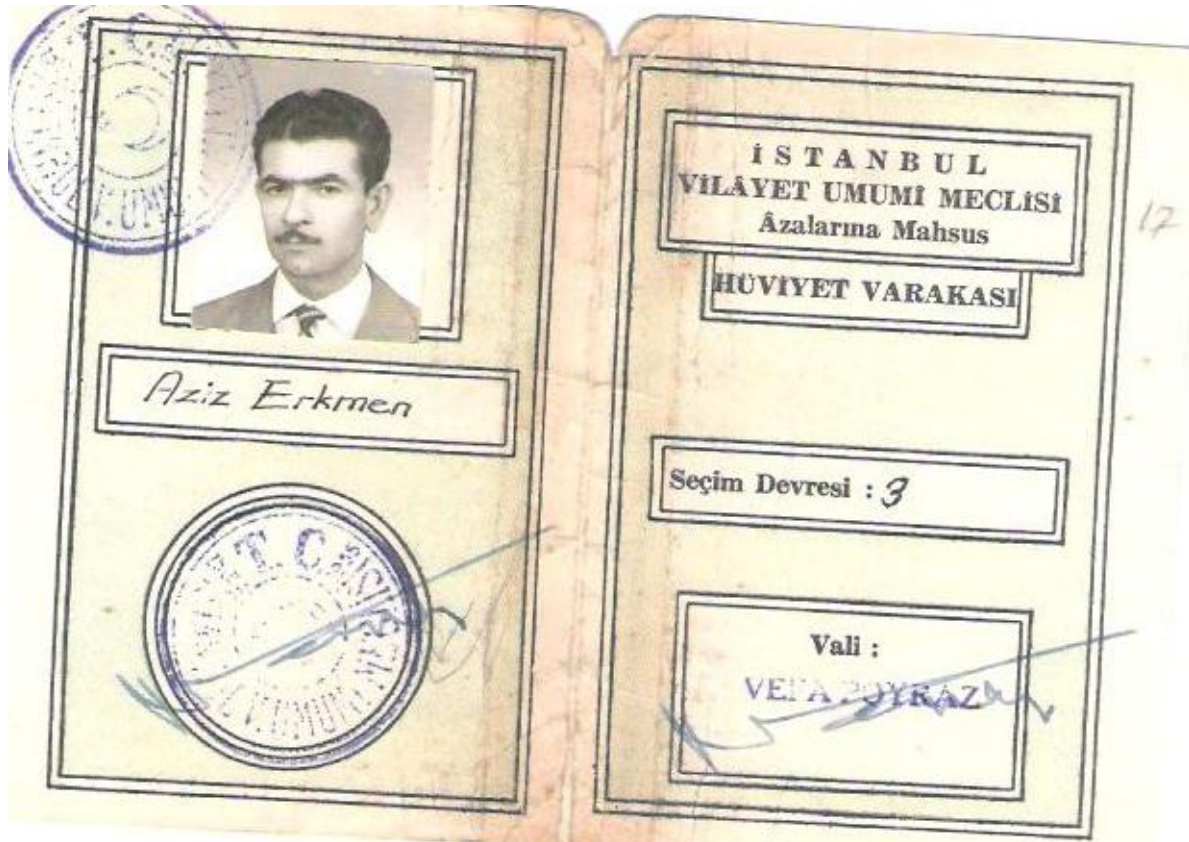
8 yaşına geldiğimde satacak bir şey kalmamıştı. Arazileri icara verip toprak ağası olarak yaşayacağı yerde sorumsuzca satıp savurarak içki masalarında her şeyi tüketti. 1942 veya 1943 kış aylarıydı. Kısa aralıklarla vefat eden annemin Huriye ve Zehra teyzelerinin bana ve kardeşim Abdülkadir'e miras bıraktığı iki ev ile 40 dönüm tarlayı da satarak kısa bir sürede tüketti. Bize baba yadigarı olarak İstiklal Madalyasını miras bıraktı. Çocukluğum 2.Dünya Savaşı yoklukları içinde geçti. Silivri'de ortaokul olmadığından, Bergama'ya halamın yanına gittim. İki evleri, bir bakkal dükkanları, evlerinde de 3 kiracıları vardı. Eniştem Başgedikli emeklisi ve çiftçi malları koruma memuruydu.. İkinci sene boyum uzadı. Pantolonumun paçaları dizlerime doğru kısaldı. Cekete sığamaz oldum. Halamlar çocuksuz ve son derece cimri olduklarından bana bir elbise almayınca, babama durumu yazdığım halde bir cevap alamadım, ikinci sene okula devam edemeyip, Silivri'ye dönmek zorunda kaldım.

Çeşitli işlerde çalıştım. At arabası imalatında, beş kiloluk balyozlarla arabalara demir dingiller dövdüm. Metrelerce kalası dingil ve araba oku yapmak için el bıçkısıyla bıçtım. Traktörle tarlalar sürdüm. Kavun, karpuz, üzüm, incir, kestane kebab sattım. Bu arada bulduğum her kitabı okuyordum. Babam okumama kızıyordu. Yaz geceleri bahçede yatıyor, kitapları ay ışığında okumaya devam ediyordum. 8 Mayıs 1945'te Almanya teslim olup 2. Dünya savaşı bitince, 1946 yılında İstanbul'a gelip Eyüp'te bir fabrikaya işçi olarak girdim. Bu arada işçiler arasında sendikal hareketler başlamıştı. Ben de bu hareketleri yakından takip ediyordum. 11 arkadaşın kurucu olarak katıldığı İstanbul lastik ve Kauçuk sanayi işçileri sendikası kurucularından biri, daha ilk yönetim kurulu toplanmadan istifa edip ayrılınca ilk yönetim kuruluna, yönetim kurulu üyesi olarak katıldım. Paşabahçe şişe cam fabrikası

lokalinde yapılan, İstanbul Sendikalar birliği kuruluş toplantısına sendikayı temsilen delege olarak katıldım.

Çalıştığım sürece annem Silivri'den gelir, aldığım maaşımı ona verirdim. Fazla mesai yapıp, o kazancımla da ev kiramı ve kendi giderlerimi karşılıyordum. Aynı anneden 2 kardeş kalmıştık. Üvey annemizden de 2 kız bir oğlan 5 kardeş olduk. Askere gidene kadar 3 sene Silivri'deki ailemin geçimini ben sağladım.

Kore'den dönüşte nakliyecilik yaptım. Haliç'in kenarındaki tuğla harmanlarına, güneşin doğuşunda işe başlayıp, güneşin batışına kadar günde 16 saat toprak taşıdım. Daha sonraları İETT otobüs işletmesine şoför olarak girdim. 27 Mayıs 1960 darbesi yapıldı. Her çeşit dernek faaliyetler yasaklandı. İşçi sendikaları kapatıldı. Bazı sendika başkanları ve yönetim kurulu üyeleri tutuklandı. Siyasi ortam biraz yatışınca Şişli, Topkapı ve Bağlarbaşı İETT garajlarında çalışan bir grup arkadaşla İETT işçileri sendikasını toparlamaya karar verdik. Ben Aksaray şube başkanı oldum. Ramazan Kurthan adındaki bir arkadaşımızı genel başkanlığa getirdik. Ve sendikayı oldukça toparladık. Eski başkan Mehmet İnhan'lı serbest bırakılınca, maaşlı olarak sendikanın başkanlığına getirdik. Bülent Ecevit'in Çalışma Bakanlığı döneminde Türkiye Tipi İşkolu Sendikaları kuruldu. Türkiye Motorlu taşıt işçileri sendikasının tüzüğünü hazırlamak için ben, Orhan Kınçak, Hüseyin Pala, Osman Zeki Işık görevlendirilip, tüzüğü hazırlayarak, Mehmet İnhanlı Başkanlığında TÜMTİS'i kurup sendikaya Aksaray Atatürk Bulvarında bir genel merkez binası aldık.

Türkiye İşçi Partisi (TİP) kurulmuştu. İşçi Partisine üye oldum. İşçi Partisi il yönetim kurulunda 6 dönem görev aldım. 2 dönemde genel merkez üyeliğine seçildim. 1968-1973 tarihlerinde 5 sene 3.dönem İstanbul İl Genel Meclisi üyeliği yaptım. 16 Şubat 1969 sonrası grup başkanıydım. 12 Mart 1971 darbesini yapan Hitler bozuntusu canilerin hışmına uğradık. Bunların nefreti halkı bilinçlendirecek kitaplar ve kitap okuyanlardı. Evler basıldı. İnsanlar ve evlerden kitaplar toplanıp askeri kışlalara dolduruldu. Bunlardan bir kısmı işkencelerden geçirildi. Böbreklerim üzerine aldığım

darbelerden sağ böbreğim sakatlandı. Suratıma aldığım darbelerden dişlerimin kestiği dilimdeki yara on ay iyileşmeyip kansere dönüştü. Çapa Tıp Fakültesinde yapılan kobalt ve radyum tedavileri sonunda tümör kurutularak, kanserin ilerlemesi önlendi.

Üyesi olduğum Türkiye Ekonomik ve Toplumsal Tarih Vakfı arşivlerinde politik ve toplumsal faaliyetlerim hakkında bazı belgeler bulunmakta olup, İngilizce yazılmış Kore Savaşının Türkiye Dış Politikasındaki Etkileri adındaki kitapta da adım geçmektedir. Ayrıca internette bazı bilgilerim ve bu kitaba çok sayıda atıf bulunmaktadır.

İlk evliliğimden 3 oğlumdan ikincisi 3 aylıkken vefat etti. 2. Evliliğimden 2 oğlum oldu. Üçü üniversite bitirdi. İyi bir meslekleri var. Çocuklarım, 7 torunum ve torunlarımın çocuklarıyla mutlu bir yaşantım var. Ama sırtımda bir asra yaklaşan uzun ve çetin bir yaşantının ağırlığını taşıyorum.

İstanbul, 10 Mayıs 2011, Mehmet Aziz Erkmen

Yazar Mehmet Murat Erkmen (Mehmet Aziz Erkmen'nin oğlu)

1970 İstanbul doğumlu, 1988 Kuleli Askeri Lisesi, 1994 Boğaziçi Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler, Birçok yerli ve yabancı firmada Yurtdışı ve Yurtiçi Yöneticilik kariyeri olmuştur. 2008 Yeditepe Üniversitesi Lojistik Bölümünde öğretim görevlisi, 2018 Okan Üniversitesi Bilişim Sistemleri ve Teknolojileri Master mezunudur.

İstanbul, 09 Aralık 2018, Mehmet Murat Erkmen

62 Yıl Sonra Kore Ziyareti

22 Haziran 2012 Cuma akşamı İstanbul'dan kalkan Kore Uçağıyla Kore'nin İnçon şehrine indik, İnçon'dan Seul'e giderek Ambassador oteline yerleştik. Grubumuzun başkanı emekli hakim yarbay Sami Kadırgan, yardımcısı emekli yarbay Oktay Eken , Emekli Albay İzzet Özçelik'le birlikte 25 kişiydik.

24 Haziran 2012 Pazar günü savaş müzesini gezdik, Birleşmiş Milletler güçleri gelişinden önceki bölümleri dolaştık. Geç kalındığından bizim geliş bölümünü göremedik. Oradan ayrılarak Kore şehitliği mezarlığına gittik. Çok geniş bir alana yayılmış yüz binlere mezar var. Çevresi yeşillendirilmiş ve park haline getirilmiş.

25 Haziran Pazartesi Zafer Meydanındaki törene katılmak üzere Ambassador Otelinden otobüslere binerek, savaşa katılan 16 devletin gazileriyle birlikte gittik. Onların birçoğu eşleriyle gelmişlerdi. Bizim gruptan bir gazi, öğretmen olan kıızıyla diğer bir gazi de oğluyla gelmişlerdi. Bütün devletlerin gazileri törene bir gömlekle katıldılar. Bizler lacivert elbise ve kravatlı gazi kıyafetiyle güneşin altında kavrulduk. Saat 11:15 te otele döndük. Öğle yemeğinden sonra gruptan seçilen 7 kişi üst düzey Kore yöneticilerinin katıldığı yemeğe katile başkanı, hakim Yarbay Sami Kadırgan, Yardımcısı Emekli Yarbay Oktay Eken ve Emekli Albay İzzet Özçelik'le birlikte 7 kişi protokol yemeğine gittik. Kore büyük elçimiz de gelmişlerdi. Karşılıklı konuşmalar yapıldı. Akşam elçilik ataşemiz Kurmay Albay Adem Güloğlu saat 21:30 da otele eşiyile birlikte gelerek bize hoş geldiniz dediler.

Kore'de bizim savaş sırasında birliğimizin tercümanı olan Koreli Sang ki hayatta imiş, ataşemiz gece saat 22:00 Sang Ki'yi telefonla arayarak benimle görüşmesini sağladı. Ayrıca Başbakanın vereceği yemek ziyafetinde bizi görüştüreceğini belirtti.

26 Haziran Salı sabah 7:50 de otobüslere binerek Seul tren istasyonundan hareket ettik. Saatte 310 km sürat yapan trenle Seul'den Pusan'daki Türk şehitliğine gitmek üzere yola çıktık. 30 civarında dağın üzerindeki yeşilliklere zarar vermemek için dağlara tüneller açmışlar. Saat 11:30 Pusan'daydık. Öğle yemeğini Komador otelinde yedikten sonra Türk şehitliğini ziyarete gittik. Çok bakımlı ve temizdi. Şehitlikle televizyon çekimi yapıldı. Bana gelerek Kunuri savaşıyla ilgili anımı anlatmamı istediler. Ben de yanımda vurulup Aygu Aygu (Allah) diyerek son nefesini veren Koreli askeri anlattım. Şehitliğimizi ziyaretten sonra Seul şehrine döndük. Med ve cezir olayı yüzünden deniz çekilmiş, binlerce dönüm arazi kumla kaplıydı. Güney Kore'ye ait 4400 ada var. Savaş süresince bu adaları fark etmemiştim.

27 Haziran Çarşamba saat 7:30 da 38 paraleldeki sınır bölgesine hareket ettik. 9:30 da Kuzey ve Güneyi ayıran gözetleme kulesinden diğer devletlerin gazileriyle birlikte dürbünlerle kuzey bölgesini seyrettik. Dış ülkelerden yapılan tv ve radyo yayınlarını kesecek cihazlar yerleştirmişler. Çok yüksek bir direkte de bayrakları sallanıyor. Arada ayrılmış tampon bölge var. Kuzeylilerin binaları gri güneylilerin binaları mavi renkteydi.

Kuzeydeki ağaçları yakmak için kestiklerinden dağlar çıplak, güney kesiminde her yer zümrüt gibi yeşil ormanlarla kaplı.

Yetkili bir Amerikalı asker Kuzey bölgesi hakkında izahatta bulundu. Karşı tarafta görünen binaların bulunduğu bölge organize sanayi bölgesi olup, burada 60 bin kuzey Koreli, 50 bin güney Koreli işçi çalışıyormuş. Mavi bölge denilen arındırılmış, kesimde Güney Koreli 210 aile bulunuyor. Burasını terk etmemeleri için Güney Kore hükümeti bunların evlerini yapıyor, vergi almıyor, çocuklarını askerlik hizmetinden muaf tutuyormuş. Saat 11:20 Panmuncon mütarekesinin imzalandığı binaya gittik.

Anlaşmanın yapıldığı odada bir masa, 6 sandalye aynen duruyordu. Kuzey Koreli askerin arkasına geçmek, sandalyelerin önüne geçmek yasaktı. 13:45 de Terrace Otelinde öğle yemeği yedik. Saat 17:45 Kore Başbakanlığının meşhur Shila otelinde verdiği akşam yemeğine katıldık. Koreli bakanlar ve Kore büyükelçimizle askeri ataşemiz Adem Güloğlu ve 62 sene evvel Bölüğümüzün tercümanlığını yapan Sang ki'le grup fotoğrafı çektirdik. Kafile başkanımız hakim emekli yarbay Sami Kadırgan bir konuşma yaptı. Sami bey konuşmasını yaparken 2 tarafa konmuş olan büyük ekranlarda Sami bey devamlı gösterildi. Sami bey ve İzzet beye madalyalar takıldı. Başbakanlar ve bakanlar konuşmalar yaptılar her konuşma sonunda şerefe kadehler kaldırıldı. Kore Gaziler derneği başkanı olan Generale büyük tezahürat gösterisinde bulunarak ayakta alkışlandı. Konuşmacılar Türklere minnet borcu olduklarını belirterek teşekkür ettiler. Koreli öğrenci kız ve oğlan çocukları danslar edip , şarkılar söyleyerek, gösteriler yaptılar. Ayrıca Türkçe Üsküdar'a giderken şarkısını da seslendirdiler. Büyük elçimiz masamıza gelerek bana memnun olup olmadığımızı sordu. Son derece memnun olduğumuzu belirterek teşekkür ettim.

28 Haziran Perşembe saat 9:00 Ambassador otelden otobüse binerek, Türk askeri için dikilmiş, Suvondaki kahramanlık anıtına gittik. Kaidesinde özellikle Türk askerine minnet borcuna karşılık olarak dikildiği belirtilmektedir. Oradan dönüşte saat 10:30 da krallık dönemine ait saraya geldik. Saray muhafızları krallık döneminin kıyafetleriyle nöbet tutuyorlardı. Muhafızların nöbet değişim merasimini seyredip. Fotoğraflar çekip, öğlen yemeği için otele geldik. Saat 14:00 da alış verişe çıktık. Ben sadece bir cep telefonu aldım. O da Türkiye de çalışmadı.

29 Haziran 2012 Cuma saat 9:45 te otelden ayrılmadan askeri ataşemiz kurmay Albay Adem Güloğlu vedalaşmaya geldi. Bizi havalimanına uğurlarken gözleri dolu dolu olmuştu. Saat 13:15 uçağa bindik. 12 saat uçak yolculuğundan sonra İstanbul havalimanına saat 18:00 sıralarında indik.

62 sene önce savaş halinde yıkılmış, yakılmış, sefalet içinde olan Kore'den eser yok. Dünyanın en modern ülkesini oluşturmuşlar. Seul'un iki yakasını bir birine bağlamak için Han nehri üzerinde birçok köprüler inşa edilmiş. Nehrin iki tarafında yüksek apartman blokları kilometrelerce uzuyor. Boş bir arazi yok. 70 m² dairenin fiyatı 1 milyon dolardan başlıyor. Kirası ise 1000 dolar. Onu da bulmak zormuş. Bütün dağlar yemyeşil zümrüt gibi ormanlarla kaplı. Şehirlerin içinde bina yapmaya müsait olmayan küçük ve engebeli arazilere parklar yapmışlar, iniş ve çıkışlar içinde merdivenler koymuşlar. Hyundai gemi tersanelerinin yanından geçerken gördük. Havuzlarda sayısız tanker ve çeşitli gemiler imal ediliyordu. Dünya gemi üretiminin %40 Hyundai tersanelerinde üretiliyormuş. Yabancı otomobil çok seyrek genellikle Hyundai ve Kia araçları kullanıyorlar.

Kore halkının sloganı (Bali Bali) Çabuk Çabuk, solucan gibi yürüyeni göremezsiniz. Hepsi temiz, nazik ve güler yüzlü. Yeni nesil gençleri daha uzun boylular.

Göğsümüzdeki ay yıldızdan Türk olduğumuzu anlıyor, ilgi ve sevgi gösteriyorlar.

Türkler tarafından bu ikinci kurtuluşları olduğunu; asırlar önce Çinlilerin esaretinden de Göktürklerin kurtardığını anlatıyorlarmış.

Otelden anıta giderken

Not: Dönüşte uçak kabin basıncındaki bir sorundan dolayı bu ziyarete katılan şahısların çoğunluğu, belki tamamı kulaklarda oluşan bir sorundan dolayı kalıcı olarak denge ve duyma sorunları yaşıyorlar.

Seul de Kore şehitliği

Seul de 62 yıl törenin yapıldığı alan

Grubun mihmandarı Fatih'in Koreli ailesi

Başbakanlığın verdiği yemek

Pusan da Türk şehitliği

Han Nehri

Mavi bölgede mütarekenin yapıldığı yer

Kore Gaziler derneği ve başbakanlık yemeği

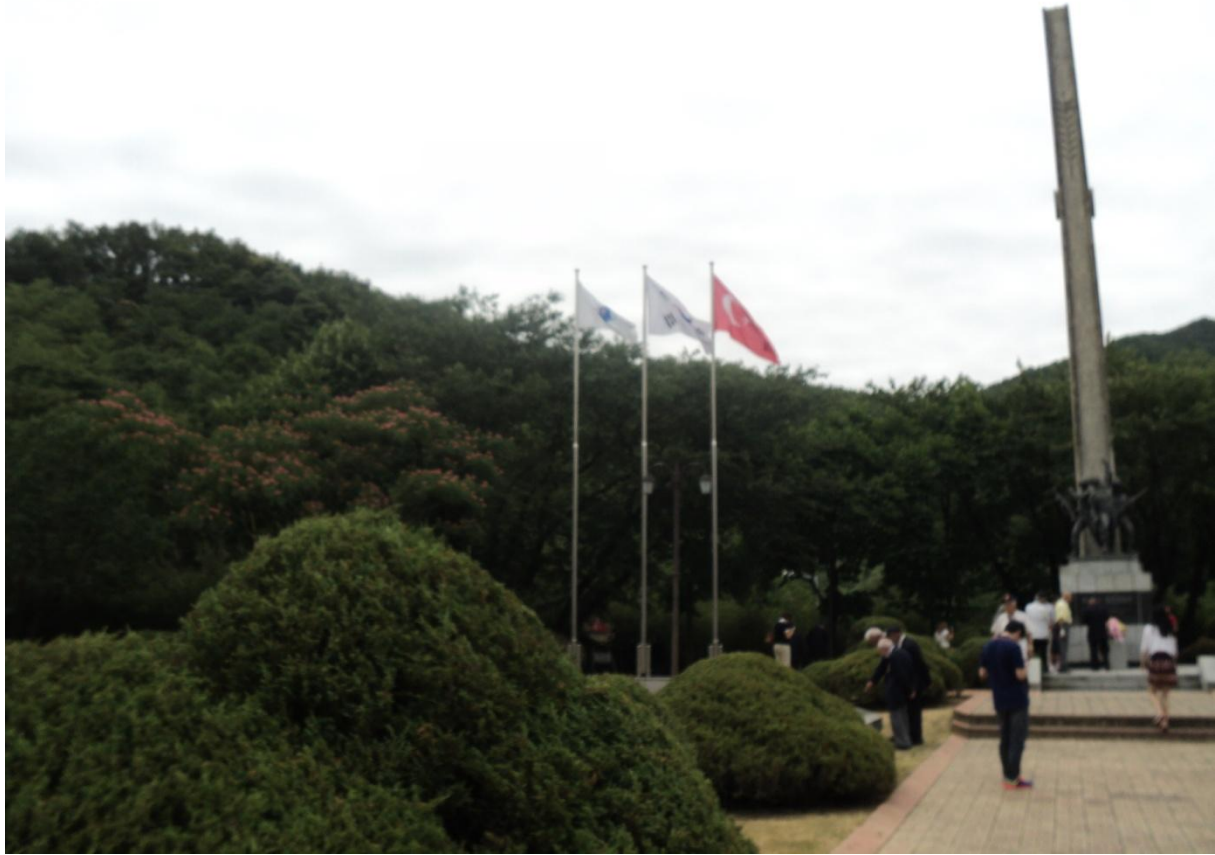

Türk askerine minnet duygusuyla yapılan anıt

Bu kaidede Türk askerine ithaf olunur yazıyor

Krallık sarayının giriş kapısı

Krallık dönemi kıyafeti ile saray muhafızı

Haziran 2012 Güney Kore 'de : G.Kore Hükümeti Bakanları, G.Kore Büyükelçimiz, Ben M.AZİZ ERKMEN ve 62 Sene Önce kunuri savaşı ile çember'de beraber bulunduğumuz G.Koreli yedek subay Türkçe tercümanımız sang ki pek ile askeri ateşemiz Kurmay Adem Güloğlu, Kafile başkanımız Emk.Hakim Yrb.Sami Kadirgan, G.Kore elçiliğimizde görevli havacı Kurmay Albay ve Türk Gazilerinin toplu fotoğrafı.

Na :

"BARİŞ BÜYÜKELÇİSİ"
Resmî Bildiri

Sayın; M.Aziz ERKMEN

Kore Savaşı sırasında sizin ve halkınızın, Kore Cumhuriyeti'nin hürriyeti ve bağımsızlığının korunmasında göstermiş olduğu yardımlardan dolayı, Kore Halkı adına sonsuz teşekkürlerimi sunmaktan onur duyuyorum.

Özgür ülkemizin yeniden kurulması için aziz fedakarlığınızın hatırasını kalbimizde daima muhafaza edeceğiz.

Minnet dolu takdirlerimizle, değerli katkılarınızdan dolayı, sizi Kore Cumhuriyeti Halkının bütün iyi dilekleriyle "Barış Büyükelçisi" ilan etmekten onur duyuyor, iki ülke arasındaki saygı ve dostluğun gelecek nesillere örnek olacak şekilde ebediyen devam etmesi umuduyla, size bu Savaş'a Katılma Madalyası ile Belgesini sunuyorum.

25.01.2002

Sang-Hoon LEE
Orgeneral (E)
Başkan
Kore Cumhuriyeti
Muharip Gaziler
Derneği

No. :

"AMBASSADOR FOR PEACE"
Official Proclamation

Sayın; M.Aziz ERKMEN

It is a great honor and pleasure to express the everlasting gratitude of the Republic of Korea and our people for the service you and your countrymen have performed in restoring and preserving our freedom and democracy.

We cherish in our hearts the memory of your boundless sacrifices in helping us reestablish our Free Nation.

In grateful recognition of your dedicated contributions, it is my privilege to proclaim you an "AMBASSADOR FOR PEACE" with every good wish of the people of the Republic of Korea. Let each of us reaffirm our mutual respect and friendship that they may endure for generations to come.

Lee Sang-Hoon
General, ROKA, RET.
Chairman
The Korean Veterans Association

Teşekkürler Türkiye

Mehmet Aziz Erkmen
Participated in Korean War, 1950 to 1951

This year 2013 marks the 60th anniversary of the ceasefire after suffering the Korean War. The peace and liberties that we cherish are built on your selfless sacrifices and contributions. We will never forget your dedication. Thank you sir.

May 06, 2013

Governor of Gangwon Province **Choi Moon soon**
County Chief of Hwacheon **Jeong Gab Cheol**

1943 senesinde Hitler Bulgar ve Yunan hüdudundaki birliklerini Rus cephesine kaydırınca, Trakya hüdudundaki askerlerimiz Hadımköy ve Çatalca geri hattına çekiliyordu. Bugünkü Silivri postanesi sırasında birkaç çocuk üzüm satıyorduk. Üzümün kilosu 12,5 kuruştı. Yürüyüş kolundan ayrılan bir asker eline hazırladığı 6 kuruş 10 parayı bana vererek, üzümü yetiştir diyerek sıraya girdi. Aceleyle 250gr üzüm tartıp askere yetişip verdim. Döndüğümde eksik üzüm verdiğimi hatırlayıp tekrar eksik verdiğim üzümü yetiştirmek için koştum, ama o askeri bulamadım. 70 seneye yakın bir süredir bu olayı unutamadım, unutamıyorum ve her hatırlayışımda sonsuz bir üzüntü duymaktayım.